

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXV • Núm. 1.296 • 1,60 €

22 • juliol • 2004

«Les persones honrades, freqüentment,
són uns coixins tous sobre els quals
els brivalls reposen i es nodreixen»
Tomàs Otway

25^e
Aniversari
1979 - 2004

Adéu afectuós a Tarragona

Foto: Joan Boronat

L'arquebisbe Lluís va viure emocionat el comiat a Tarragona.

Més de 2.500 fidels aplegats a la catedral es van voler acomiadar de Mons. Lluís Martínez Sistach

Quan només quedaven set dies perquè prenguéssin possessió com a arquebisbe metropolità de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach va rebre el caliu d'una gernació de fidels tarragonins —més de 2.500— que es van voler aplegar a la ca-

tedral de Tarragona per dir-li adéu i agrair-li el seu pontificat de set anys. La celebració eucarística, caracteritzada per moments d'una profunda emoció, va tenir com a aspectes més destacats l'homília del mateix Lluís Martínez Sistach, en

què va demanar als fidels que acullin el nou arquebisbe de Tarragona, el Dr. Jaume Pujol, i el parlament de comiat de Mn. Miquel Barbarà, vicari general de l'arquebisbat: «I quan ens mireu des de Barcelona recordeu l'arxidiòcesi que vau

trobar, la que mútuament hem anat fent al llarg de set anys, com a arquebisbe a l'arxidiòcesi i com a arxidiòcesi a l'arquebisbe.»

Pàg. 2, 17, 18 i 19

El Parlament de les Religions es tanca amb milers de participants

Tant els organitzadors del Parlament de les Religions com l'arquebisbat de Barcelona s'han felicitat per l'èxit de l'esdeveniment. Les magnífiques dades de participació —es parla d'un mínim de

8.000 persones— són enteses com una bona acceptació per part de la ciutadania i sobretot com una evidència de la vitalitat de la fe en la nostra societat. Durant la setmana que ha durat el Par-

lament s'ha posat de manifest l'entusiasme dels fidels de diferents creences en el contacte interreligiós. Ara el gran repte és donar continuïtat d'una manera efectiva a l'esperit que es des-

prèn de les 500 activitats organitzades durant aquesta intensa setmana de trobada interreligiosa.

Pàg. 29 i 30

Sumari

Pàg. 9 Entrevista al director d'Escoles Populares Don Bosco de Bolívia

Pàg. 22 «50 homenots solsonins», de Mn. Enric Bartrina

Pàg. 23 Tortosa: pelegrinatge diocesà amb malalts a Lourdes

Pàg. 24 Adéu als pares paüls de Lleida

Pàg. 31 Sant Cugat culmina el XVII centenari del martiri del seu patró

en primer pla

Viure una vellesa digna

Un de cada cinc catalans majors de 65 anys viu sol, i això equival a 1,1 milions de persones, de les quals el 30% resideix a la ciutat de Barcelona. Diferents entitats sense afany de lucre i orientades al servei social treballen per millorar les condicions de vida de la gent gran. I és que moltes persones que pertanyen a aquest col·lectiu, a més de tenir dificultats per valer-se per elles mateixes en alguns aspectes, tenen escassos recursos econòmics. Molts no gosen demanar ajuda o denunciar la seva situació.

Pàg. 3, 4 i 5

Editorial

Barcelona, Tortosa, Tarragona, Barcelona

No és una línia d'autobusos ni de trens, ni de tramvies ara que tornen a estar de moda, es tracta de l'itinerari episcopal de monsenyor Lluís Martínez Sistach, que des del diumenge 18 de juliol passat és el nou arquebisbe metropolità de Barcelona.

El diumenge anterior s'acomiaava de l'arxidiòcesi de Tarragona, que havia dirigit des del 1997, en una solemne i emocionant celebració que recollim en aquest número de *Catalunya Cristiana*. Anteriorment igual que el seu antecessor a Barcelona, el cardenal Ricard Maria Carles, havia estat bisbe de Tortosa des del 1991, i quatre anys abans bisbe auxiliar de Barcelona. És a dir, que va iniciar el seu ministeri episcopal a Barcelona i tot indica que el finalitzarà en aquesta mateixa diòcesi, que, a més, coincideix amb la seva pròpia d'origen. Quelcom semblant havia succeït amb el seu altre antecessor i per a molts el seu gran mestre, el cardenal Narcís Jubany, que també va ser bisbe auxiliar de Barcelona i després del seu pas per Girona va tornar com a arquebisbe de la diòcesi barcelonina.

Aquest historial senzill és una mostra més de l'experiència episcopal que té el bisbe Martínez Sistach per posar-se al capdavant d'una diòcesi tan gran i complexa com és Barcelona, fins i tot després de la seva divisió en tres bisbats. Ser arquebisbe d'una arxidiòcesi com la barcelonina precisa d'una bona experiència com a pastor d'altres diòcesis, quelcom que ja s'ha demostrat tant a Tortosa com a Tarragona. A més, el nou arquebisbe metropolità de Barcelona coneix perfectament la diòcesi que li ha estat encomanada pel Sant Pare; en ella va néixer, al seu seminari diocesà es va formar, sap el que és estar al capdavant d'una parròquia d'aquesta diòcesi, i hi ha tingut diferents càrrecs de govern, com el de vicari general. Tot això sense oblidar l'experiència obtinguda per la seva proximitat amb el cardenal Narcís Jubany, del qual va ser home de confiança i finalment bisbe auxiliar.

Amb això no volem dir que un bisbe que inicia el seu pontificat sense conèixer la diòcesi o sense experiència episcopal no pugui ser un bon pastor, perquè aquest desconeixement o inexperiència es pot cobrir a base d'esforç, bona voluntat i desig d'integrar-se a la diòcesi que se li ha encomanat. Quelcom que ja han expressat els nous bisbes Jaume Pujol i Agustí Cortés.

Però també és important destacar la gran experiència que monsenyor Martínez Sistach té en relació amb la coordinació de l'Església catalana, una cosa molt important per a la nova etapa que s'obre per a aquests deu bisbats que caminen plegats des de fa molts anys, i que acaba d'estreinar una nova seu metropolitana i dos bisbats sufraganis. L'actual arquebisbe de Barcelona ha estat secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense durant vint-i-un anys i, posteriorment, president. Un bon historial que li serà molt útil a l'hora de coordinar-se amb el seu successor com a arquebisbe de Tarragona, monsenyor Jaume Pujol, per treballar conjuntament al capdavant de la regió eclesiàstica catalana.

L'elecció de bisbes no és una tasca fàcil, i gairebé sempre sol generar alguna que una altra crítica, i és que gairebé no plou mai a gust de tothom. Però el nomenament de monsenyor Martínez Sistach com a nou arquebisbe de Barcelona ha provocat una gran unanimitat en considerar-se per tots els sectors com una persona preparada i idònia per a aquesta gran responsabilitat. Fins i tot els sectors més crítics, aquells que sempre es queixen de tot, i que a tot li troben algun entrebanc, han acollit aquest nomenament de forma positiva i han posat l'ull de les seves crítiques en les altres decisions que han arribat conjuntament amb aquesta.

Ara que ja ha pres possessió de la seu de sant Pacià i sant Oleguer, el nou arquebisbe haurà de comptar amb el suport i l'oració de tots els sacerdots, religiosos i religioses, laics i laiques de l'arxidiòcesi per poder exercir la seva tasca pastoral amb encert i donar fruits abundants.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carmè Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Merche Ginés, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona, TORTOSA; Lluís Molist, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Manuel Gutiérrez, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 · 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

catalunyacristiana@catcrist.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Antònia Canals, Eduard Masllorenc

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

E-mail: administracio@catcrist.com

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intermarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 · 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES · DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
Resta d'Europa: 146,74 €
Amèrica i Àfrica: 178,30 €
Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Les persones honrades, freqüentment, són uns coixins tous sobre els quals els brivalls reposen i es nodreixen»

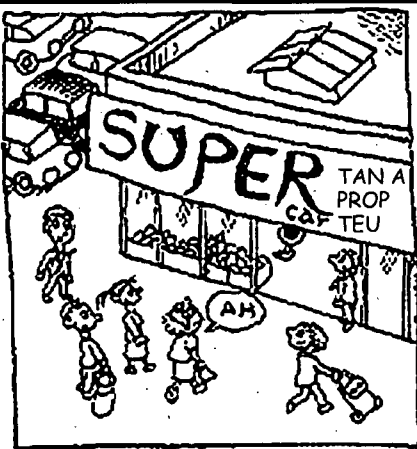
(Tomàs Otway. Cèlebre dramaturg anglès. 1625-1685)

El bé i el mal caminen de la mà des de sempre i, per tant, les virtuts i els vicis. A totes les literatures abunden tant els personatges (reals o de novel·la) de mires nobles i conducta exemplar, com els bergants, els rufians i els aprofitats. La mateixa persona que «per norma i convicció» exercia constantment l'honradesa té molt desenvolupada aquesta virtut, però força atrofiada la capacitat per distingir la malícia i l'oportunisme. Ja ho va dir el cèlebre dramaturg francès Racine: «Un cor noble no és capaç de sospitar en els altres la baixesa i la maldat que ell no sent en ell mateix.» De la caritat individual i de les institucions benèfiques (com Càritas i altres organitzacions sense afany de lucre)

s'aprofiten murrís i embaucadors. Llavors —diran els sincers—, què cal fer amb els insincers, amb els que ens prenen el pèl? No és fàcil la resposta perquè és difícil distingir-los. Però Jesucrist va donar una clau per a aquest cas: «Sigueu senzills com els coloms i prudents com les serps.» Per aquí va la solució. No deixar de ser intensament i diàriament senzills i nobles. Però amb intensitat igual i desenvolupant cada dia «la virtut de la prudència». Si aquesta virtut no es conrea com les altres, no es té una formació espiritual integral. I per aquesta esclatxa inadvertida («la manca de prudència») es colen falsos laments, pobres fingits i els de mala fe.

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Barcelona s'ha convertit en una de les ciutats més envellides d'Europa. El 22% de la població ha superat l'edat de la jubilació i hi ha milers d'ancians que no tenen ningú a qui recórrer ni prou suport de les administracions. Davant d'aquesta situació, les associacions que

traballen en el camp de la gent gran han llançat la veu d'alarma. En aquest reportatge us presentem els projectes de tres entitats que intenten donar no només suport econòmic sinó caliu als ancians: Càritas diocesana de Barcelona, la Comunitat de Sant Egidí i Conex.

Quan la pobresa es viu en la vellesa

■ Càritas intenta que moltes persones grans visquin a casa seva en les millors condicions possibles

Tenen 92 anys de mitjana, la majoria són dones, viuen soles, tenen poca família directa i, en general, una escassa xarxa social. Es mantenen amb una pensió de prop de 45.000 de les antigues pessetes. Segons la Generalitat i Càritas diocesana

de Barcelona, entre els barris barcelonins de l'Eixample, de Gràcia i de Sarrià-Sant Gervasi hi ha unes 700 persones que s'ajusten a aquest perfil. Hem parlat amb personal de Càritas encarregat d'atendre algunes d'aquestes dones.

En la presentació de la memòria anual de Càritas diocesana de Barcelona, el mes de juny passat, la presidenta, Núria Gispert, advertia d'una important problemàtica social que es dona en determinats barris de Barcelona: gent que havia gaudit d'una vida benestant, bé per la seva feina, bé perquè disposava de rendes, viu la vellesa fregant els llindars de la pobresa. Carme Gargallo, encarregada de la secció de Càritas Barcelona Esquerra, i Rosa Subirats, treballadora social que porta l'atenció a les persones grans en aquesta secció, ens van explicar la situació detalladament.

Són centenars de persones, només en tres dels barris de la Ciutat Comtal, que viuen d'una pensió que «els arriba per mal menjar i pagar el pis», afirma Carme Gargallo. Tenen un conveni amb l'Ajuntament: «Només treballem amb un col·lectiu en concret: el que rebia les anomenades pensions FAS (Fons d'Assistència Social); és a dir, persones que tot i haver treballat no

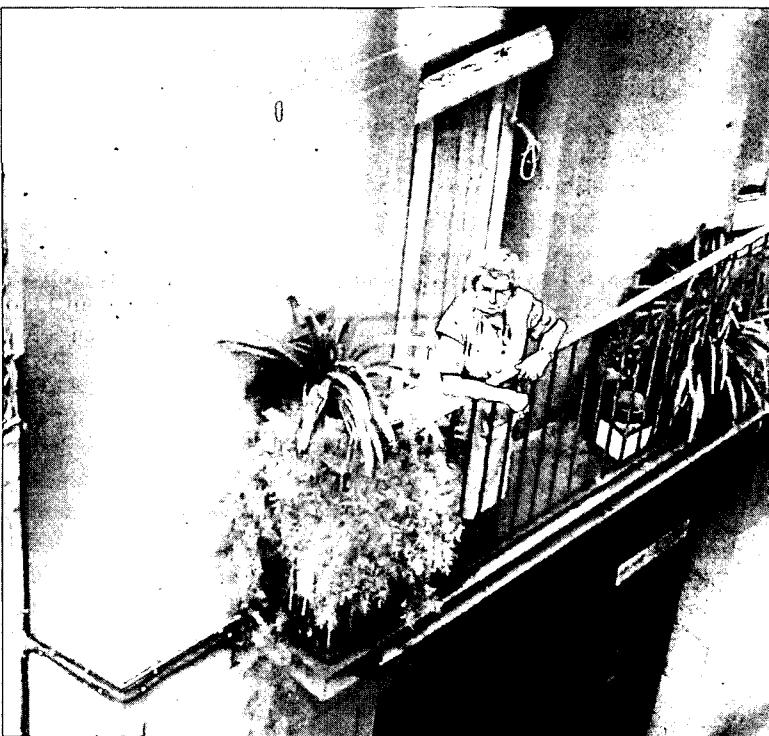
No volen abandonar casa seva i menys encara anar a una residència, encara que econòmicament tampoc no podrien accedir a una plaça.

Recursos a la seva disposició

El primer que fan a Càritas després de rebre de la Generalitat la relació de persones en la situació abans esmentada és visitar-les. «Si en aquell moment necessiten alguna atenció els la oferim; si l'accepten, bé; si no, continuem treballant perquè l'acceptin. De tota manera els deixem una targeta de referència perquè ens truquin quan ho necessitin», afirma Rosa Subirats. Un cop accepten ser ajudats, el primer que els proporcionen és una auxiliar que s'encarrega de mantenir la casa en unes condicions adients de neteja. Si el cas és més greu i necessita una altra mena d'atenció, rep la visita d'una treballadora social. «Cal aclarir que tant la treballadora social com la persona auxiliar fan més feina de la que els correspondria estrictament», puntualitza Rosa. També hi ha casos en què els porten el menjar. «Hi ha persones que perquè acaben de venir de l'hospital o perquè a casa seva no tenen on fer el menjar, necessiten aquesta atenció.»

Al mateix temps, disposen d'un servei d'alarma telefònica les 24 hores del dia on poden trucar si necessiten ajuda urgent. Juntament amb l'Ajuntament, aquesta àrea de Càritas disposa de la col·laboració de gent voluntària que visita aquestes persones grans. Els fan companyia a casa seva durant determinades hores. «Dos cops l'any fem unes petites festes amb els voluntaris i les persones que acompanyen», afegeix Carme Gargallo.

Això no obstant, es troben que les persones ateses tenen cada cop més dificultats per sortir de casa seva, per la qual cosa «se'ns ha ocorregut de posar en marxa una

La gent gran és la més afectada per la pobresa i la soledat.

regada de Barcelona Esquerra. El primer número va sortir a la llum per Sant Jordi i el segon sortirà per Nadal.

A més d'atendre les persones, mirant de millorar-ne la subsistència i la soledat, Càritas s'ocupa de les condicions en què viuen. La majoria de les persones pertanyents a aquest col·lectiu viuen en pisos antics que recorden glòries passades i els desperfectes dels quals no poden assumir econòmicament. No en poden pagar els arranjaments. Arranjaments que no interessen en molts casos els propietaris dels pisos, delerosos que se'n vagin per poder aprofitar aquest pis de 150 metres, situat al bell mig de l'Eixample; i pel qual només reben un lloguer de 60 euros al mes.

Finalment, cal esmentar un altre dels projectes que es porta a terme des d'aquesta secció de Càritas diocesana de Barcelona: *Tenir cura dels cuidadors*. «Ens trobem —detalla Carme Gargallo— amb persones molt grans i molt dependents que són cuidades per un familiar (una germana, un nebot, una filla). Una cosa és l'avi i una altra és la persona que n'ha d'estar pendent les 24 hores del dia. Vam veure que estaven anguiades. Alèshores vam posar en marxa aquest programa. Consisteix que cada quinze dies es reuneixin aquests cuidadors amb una persona que treballa amb nosaltres per intercanviar experiències entre ells, les seves necessitats, les seves preocupacions, per parlar de

la situació en què es troben. Són persones que han trencat amb la seva xarxa social i que de vegades no tenen més família. Se senten molt sols, així que volem que comparteixin tota aquesta angoixa entre ells.» (C.CH.)

«La majoria de les persones pertanyents a aquest col·lectiu viuen en pisos antics que recorden glòries passades i els desperfectes dels quals no poden assumir econòmicament»

van cotitzar a la Seguretat Social, amb la qual cosa ara només cobren la pensió no contributiva, prop de 45.000 de les antigues pessetes. En principi, la majoria van tenir recursos al llarg de la seva vida, van estalviar, però els estalvis es van esgotar. Actualment tenim 61 expedients oberts dels 700 usuaris potencials», ens especifica la treballadora social.

Cal destacar que les persones més joves en aquest col·lectiu tenen entre 85 i 90 anys, per la qual cosa són dependents i necessiten l'ajuda d'algú en molts aspectes.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Unes pàgines grogues per envellir autònomament

■ La Comunitat de Sant Egidí mira de facilitar la vellesa en soledat

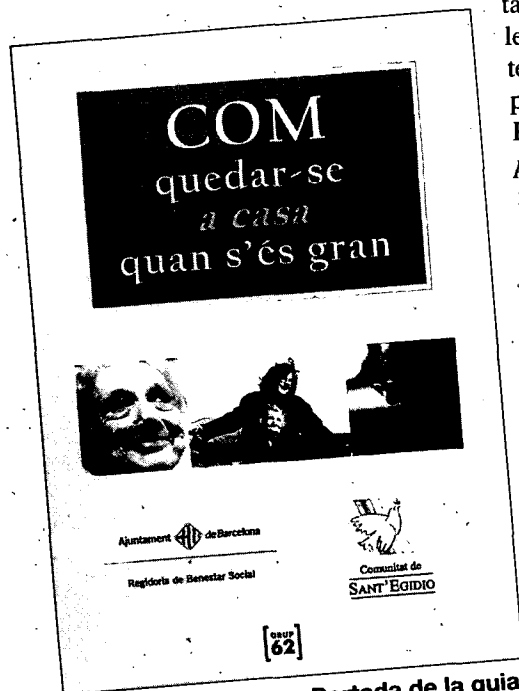
Mentre la població total de Barcelona ha disminuït el 2003, les persones de més de 65 anys han augmentat. Són unes 330.000 persones que es concentren sobretot als barris de Ciutat Vella i de l'Eixample. El 40% viuen soles malgrat que en molts casos necessiten ajuda. La Comunitat de Sant Egidí, convençuda que per als ancians quedar-se a casa és vital, ha publicat una guia que afavoreixi la seva vida diària tot explicant *Com quedar-se a casa quan s'és gran*.

El mes de juny passat la Conselleria de Benestar i Família va publicar l'*Anuari de l'envelliment a Catalunya*. S'hi afirma que un de cada cinc catalans majors de 65 anys viu sol, i això equival a 1,1 milions de persones, de les quals el 30% viu a la ciutat de Barcelona. Per culpa del fet que moltes de les persones d'aquesta edat pateix alguna dependència a l'hora de fer tasques quotidianes, el col·lectiu de la gent gran que viu sola és dels més fràgils socialment. I l'assistència social i sanitària arriba a una minoria. Només hi ha prop de

50.000 places geriàtriques, i els centres de dia cobreixen 9.500 places.

Barcelona compta amb diferents serveis que permeten que els ancians puguin quedar-se a casa, però no n'hi ha prou si tenim en compte que el nombre d'usuaris potencials creix de manera exponencial. El mes de febrer del 2003 la Comunitat de Sant Egidí va demanar un augment de l'assistència domiciliària, que només arribava a l'1,6% de les persones necessitades.

Per això aquesta entitat, que s'autoanomena «Associació pública de laics de l'Església» i que fa 30 anys al costat dels

Portada de la guia.

ancians escoltant la seva voluntat, publica la guia *Com quedar-se a casa quan s'és gran*. La publica conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona i està dirigida a tots els ancians de la ciutat, a les seves famílies i a tot el qui vulgui humanitzar la vida de la ciutat tot començant pels qui tenen més anys. Aquesta guia vol ser un intent de respondre a les exigències d'ajuda de totes aquelles persones que viuen soles a Barcelona i cerquen suport, servei i companyia per poder continuar vivint en el seu ambient, tot i que augmenti l'edat i sigui més difícil, quan es viu en soledat, fer front als problemes de gestió de la vida de cada dia.

Dividida en capítols per temes

La guia pretén ser una espècie de pàgines grogues per orientar-se i conèixer les oportunitats que ofereix la Ciutat Comtal als ancians. Per facilitar les consultes, la guia està dividida en capítols temàtics que inclouen quadres informatius sobre els ser-

veis socials, sanitaris, culturals i associatius que hi ha actualment a la ciutat. En la primera part, *Ajuda i Assistència social*, es troba el mapa dels serveis de suport per respondre a la necessitat d'assistència. Tot seguit hi ha la informació necessària per *Curar-se a casa*: no només una visió general dels serveis sociosanitaris existents, sinó també informació sobre la invalidesa, sobre el reconeixement de discapacitats, sobre les ajudes econòmiques i sobre les ajudes pràctiques. I per a aquells que tenen dificultats per sortir de casa també poden accedir a algun servei per telèfon. Per això un dels capítols té per títol *Tot per telèfon des de casa*: concertar visites mèdiques, demanar un certificat d'embaronament o telèfons útils, entre altres coses.

Hi ha capítols dedicats a les *Necessitats econòmiques*, a les *Pensions* i als serveis per *Moure's per la ciutat i més enllà*. Es dedica un apartat exclusivament als qui no disposen d'un allotjament o els qui, tot i que el tinguin, tenen dificultats per mantenir-lo. Un extens capítol tracta de *Cultura, temps lliure, voluntariat i associacionisme*, «perquè el temps del qual disposen els ancians és un gran recurs», s'afirma des de l'entitat. Un capítol afronta fins i tot el tema de *Després de nosaltres*, és a dir, la normativa en matèria d'herències i la informació necessària sobre funerals i cementiris. Finalment, hi ha un apartat dedicat als *Drets*, que ofereix un panorama dels serveis existents de tutela legal per fomentar l'autodeterminació dels ancians. (C.CH.)

Aquelles persones que desitgin tenir la guia *Com quedar-se a casa quan s'és gran* s'han d'adreçar a:

COMUNITAT DE SANT EGIDI

Plaça del Pedró, 1 (baixos)
08001 Barcelona
Tel. 934 418 123
FAX. 934 415 605
santegidi@terra.es
www.santegidio.org

ELS ANCIANS A BARCELONA

- ✓ Població total de Barcelona: 1.582.738
- ✓ Nombre d'ancians de Barcelona: 336.241
- ✓ Homes de 65 anys i més: 130.177
- ✓ Dones de 65 anys i més: 206.064
- ✓ Esperança de vida d'homes: 75,3
- ✓ Esperança de vida de dones: 82,6
- ✓ Ancians majors de 75 anys que viuen sols: 50.000

PERCENTATGE D'ANCIANS PER BARRIS

- ✓ Ciutat Vella: 24,6%
- ✓ Eixample: 24,9%
- ✓ Gràcia: 23,7%
- ✓ Sarrià-Sant Gervasi: 21,5%
- ✓ Sants-Montjuïc: 21,6%
- ✓ Horta-Guinardó: 21%
- ✓ Les Corts: 18,8%

Lourdes. Font d'acollida.

Nova línia regular directa, sense transbord.

Sortides:	Tarifes	
	anada	anar i tornar
dilluns, dimecres i divendres sortides diàries del 26.07.04 al 05.09.04		
09h00 Barcelona Est. Autobusos Sants	38 €	65 €
09h30 Barcelona Est. Autobusos Nord		
11h00 Girona - Est. Autobusos	35 €	60 €
11h45 Figueres - Est. de Autobusos		

Tornades:	
dimarts, dijous i dissabte / sortides diàries del 26.07.04 al 05.09.04	
07h00 Lourdes. Est. de ferrocarril	

Possibilitat de contractar sols el transport o també l'hotel
Bus + hotel** habitació doble MP Cèntric. Des de 104€ per persona i nit.

Informació i reserves

93 402 69 36 - 93 490 40 00
o a la seva agència de viatges

EUROLINES
GC16MD VIAJES

Noves companyes de pis

Rosa i Àngels, de 76 i 72 anys respectivament, són dues de les persones que van decidir participar en la iniciativa proposada per Conex. Es van conèixer gràcies a ells. Van entrar al pis fa aproximadament un mes i davant de la possibilitat de recomanar l'experiència són unànimes: sens dubte, ho recomanarien a tothom que es trobi en una situació semblant a la seva.

Per què vau escollir Llars compartides?

Rosa: Jo vaig sentir-ne parlar a la ràdio, vivia sola a Solsona i tot i que tinc fills no vull viure amb ells. No vull dependre de ningú i per poder tenir un pis en condicions un tot sol no arriba a final de mes. Així que vaig veure en aquesta iniciativa la millor solució per mantenir la meua independència.

Àngels: Jo vivia en una habitació llogada però em sentia aïllada. És molt difícil trobar algú que vulgui llogar una habitació a una persona gran. I quan la trobes, de vegades, la convivència pot ser molt dura. Aquí no, aquí et sents identificada amb la gent amb la qual vius. Hi ha molt poca gent jove que accepti les persones amb edat; donen per sentat que tu mai no els podràs entendre. Són ells els qui tenen prejudicis a l'hora de tractar-nos. L'altre dia anava a l'autobús i el noi d'una parella es va haver d'asseure al meu costat perquè no hi havia més places lliures; vaig poder veure com li feia ganyotes a la seva xicoteta com dient: mira qui m'ha tocat al costat!

No han pensat en una residència?

Rosa és rotunda i diu que no vol saber res de les residències: «Ja li he dit al meu fill que quan no pugui em deixi un racó, però res d'anar a una residència.»

Àngels: Jo sí que ho he sol·licitat, perquè has de fer-ho amb 4 o 5 anys d'antelació. És el que trigen a confirmar-te alguna cosa. I tot i que també tinc família a Barcelona cadascú té la seva vida, per la qual cosa des que vaig conèixer fa un any aquest projecte de Conex vaig voler que comptessin amb mi en els primers pisos que es lloguessin.

LLARS COMPARTIDES

Per a més informació:
CONEX-LLARS
COMPARTIDES
Travessera de les Corts,
39-43, 2n lateral
08028 Barcelona
Tel. 933 337 759
www.llarscompartides.org

Compartint més que un habitatge

■ **Conex posa en marxa una forma de fer front a la soledat i al cost de la vida quotidiana per a la gent gran**

Compartir pis. Aquesta és la iniciativa que proposa l'organització Conex davant de la creixent problemàtica social existent: molta gent gran que està sola sense prou recursos econòmics per viure en bones condicions. És el projecte *Llars compartides*, que consisteix en la convivència d'un grup de persones grans, d'ambdós sexes, en un habitatge, i que assumeixin despeses conjuntament. D'aquesta manera, acompanyats i solvents, conserven la plena independència.

Els comptes d'en Lluís, de 73 anys, són clars. Cobra una pensió de 285 euros i de lloguer paga 215. D'electricitat, 10 euros i 7 de telèfon. O sigui, que li queden 53 euros (no arriba a les 9.000 pessetes) per passar el mes. El cas d'en Lluís ni és extrem ni únic. Molts altres ancians viuen en condicions similars. A les estretors econòmiques cal afegir-hi els problemes de salut, el mal estat dels habitatges i, sobretot, les greus mancances afectives.

Des de l'associació sense afany de lucre Conex, s'afirma que és un problema del qual no se'n parla, perquè el pateix un col·lectiu que no només no es queixa, sinó que ho amaga i no exigeix respostes, de moment. En aquesta afirmació coincideix la directora de Càritas, Núria Gispert, la qual en la presentació de les memòries de l'entitat el mes passat va fer referència a la vergonya que sent aquest col·lectiu que se sàpiga la situació en la qual viuen.

El president de Conex, Agustí Gómez Passola, ho exposa de la manera següent: «*Llars compartides* és trobar la manera que gent que viu sola amb uns recursos determinats, i aprofitant la quantitat de pisos buits que hi ha a Barcelona, pugui reunir-se i plegats cercar un lloc digne per viure. És difícil que es trobi, i és difícil que un cop trobat un propietari ho llogui perquè pot tenir un pis problemàtic en el moment en què un dels inquilins es morí o es barallin entre ells. Per això en aquest projecte es preveu un responsable que es compromet a assumir responsabilitats davant de l'arrendador».

Un o més voluntaris de Conex ajuden perquè no hi hagi problemes. La presència del voluntari, però, ha de ser la mínima necessària, perquè es busca la independència i l'autosuficiència de les persones que comparteixen pis.

«Famílies de fet»

Des de l'associació volen que aquesta mesura sigui adoptada per moltes altres

Grup de dones gaudint d'un passeig plegades.

entitats com parròquies, casals i tot tipus d'associacions. El seu objectiu és construir una xarxa de manera que, a més de suavitzar la problemàtica social, sigui molt més fàcil fer grups homogenis de convivència.

De fet, van més enllà: «Considerem que aquesta gent, quan fa temps que viuen plegats constitueixen una família i creiem en la *família de fet*. És una família fruit d'unes conveniències mútues i esperem que l'Administració les admeti dintre dels àmbits a protegir», comenta Agustí Gómez. Per a Conex, la *família de fet* és el sistema de convivència que més s'assembla a la família tradicional en l'etapa en la qual es donen suport mutu, posen fi a la soledat i s'ajuden en les seves primeres dependències, i eviten així un ús prematur de les ajudes socials sanitàries oficials existents.

Llars compartides és un dels molts plans duts a terme per Coneixements i Experiències (Conex). Es tracta d'una associació de persones de més de 50 anys que tenen la voluntat d'oferir els seus coneixements i experiències en favor d'altres individus o col·lectivitats. És un col·lectiu format per gent que desitja continuar sent útil i no admet que la jubilació sigui un final de les seves activitats i sí una evolució enriquidora. Pretén, des de fa 20 anys, descobrir a moltes persones que els seus problemes o necessitats (no econòmiques) poden ser resoltes o atenuades si són compartides amb un grup de persones amb idees i mitjans, desenvolupant un veritable esperit de col·laboració.

Reportatge:
Consuelo Chaves Mejuto

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(EDICIÓ SETMANAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(EDICIÓ ANUAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(EDICIÓ MENSUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

Del 2 a l'11 d'agost del 2004

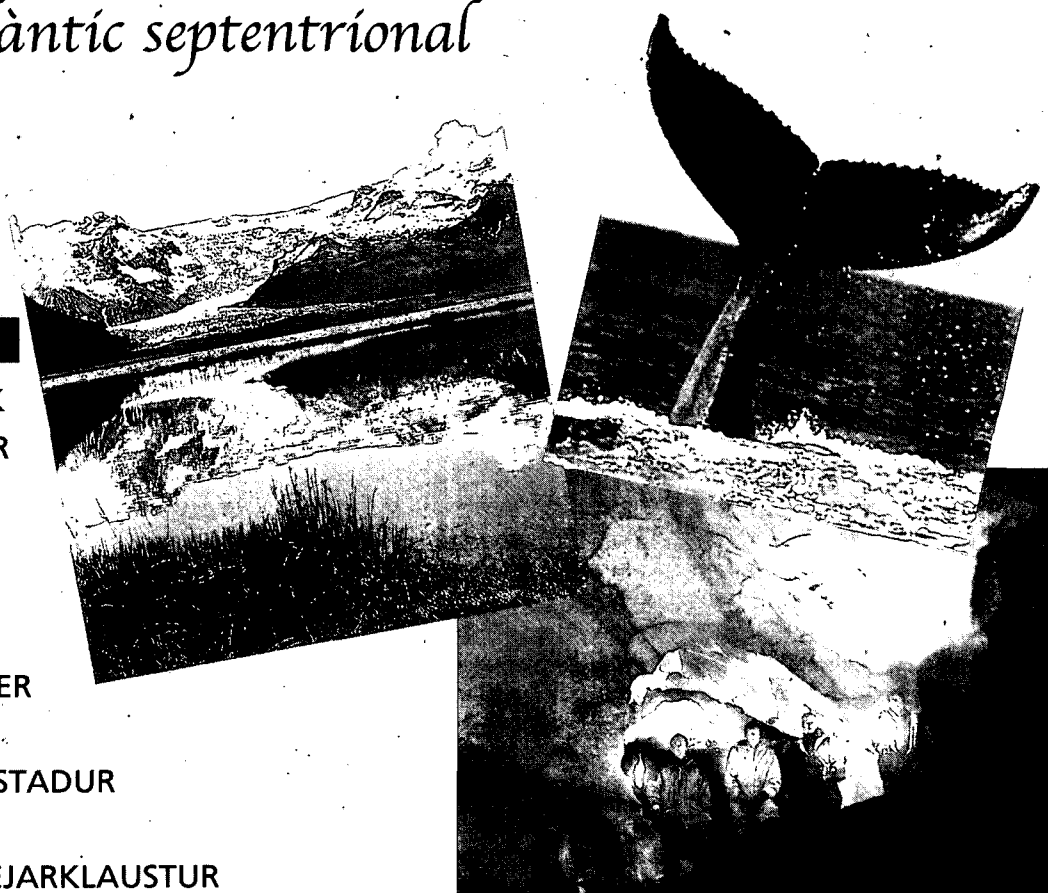

VIATGE A ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic de l'Atlàntic septentrional

VISITAREM:

- REYKJAVIK
- PINGVELLIR
- SKÁLHOL
- SELFOSS
- REYKHOLT
- AKUREYRI
- GLAUMBAER
- HUSAVIK
- KESKAUPSSTADUR
- HÓFN
- KIRKJUBAEJARKLAUSTUR

AMB EXCURSIONS A:

- Cercle d'Or amb el llac Tingvallavatn
- Cascades Gullfoss i el Gran Guèiser a Strokkor, un dels més actius
- El Kerid, cràter volcànic extingit
- Deildartunguhver la font termal més gran del món.
- Llac Mývatn i les cascades de Hraunfossar, Barnafossar, Godafoss i el Santuari dels Ocells
- Cova subterrània de Grjótagjá
- Passeig per les formacions de lava de Dimmuborgir i de Námaskard forats sulfurosos i magmes bullents
- Navegació pel fiord Nordfjordur
- Navegació per la llacuna de la gelera Jökulsárlón (magnífiques vistes d'icebergs flotants)
- Parc Nacional Snæfells, la reserva natural d'aus marines de Drihlaey i la cascada Skogarfoss.

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

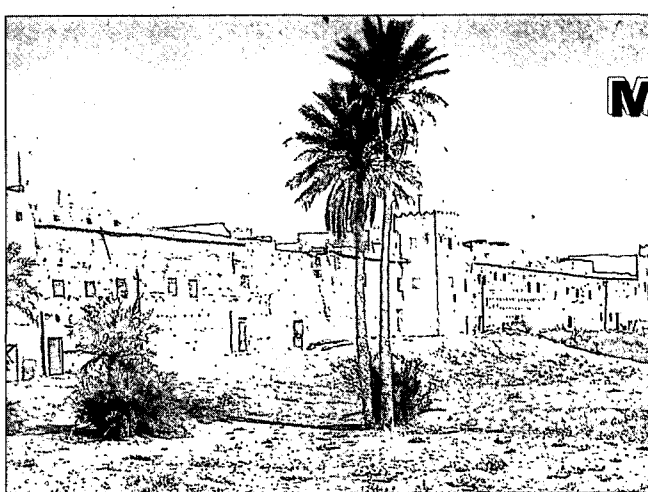
Del 6 al 21 d'octubre

VIATGE A L'ÍNDIA DEL NORD

Visita de missions, i la casa de la mare Teresa a Calcuta

Del 5 al 12 de desembre

MARROC

Dunes, estels i oasis. La porta del desert

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Vaticà

església en el món

Números vermells per tercer cop consecutiu

■ Les aportacions econòmiques més importants continuen sent dels Estats Units

CIUTAT DEL VATICÀ.— El dèficit de la Santa Seu per al 2003 ha estat de 9,56 milions d'euros. Aquest és inferior al del 2002 (13,5 milions). En la presentació del balanç econòmic consolidat de la Santa Seu i de la Ciutat del Vaticà —són dos balanços diferents—, el cardenal Sergio Sebastiani, president de la Prefectura per als Assumptes Econòmics de la Santa Seu es va mostrar optimista pel que fa a la situació econòmica: «Hi ha dèficit, però és menor que el de l'any passat.» El cardenal atribueix el dèficit a «la situació inestable internacional».

Les conferències episcopals de tot el món fan una aportació anual a la Santa Seu, i un cop més els Estats Units són la conferència que més diners aporta, seguida d'Alemanya i Itàlia.

Les xifres actuals parlen d'un dèficit de 9.569.456 euros. Els ingressos han estat de 203.659.498 euros, mentre que les despeses han estat de 213.228.954 euros. Les despeses més grans corresponen a la gestió ordinària i extraordinària de la Santa Seu, és a dir: a la Secretaria d'Estat, 9 congregacions; 3 tribunals; 11 consells pontificis; la Cambra Apostòlica; l'APSA (Administració del Patrimoni de la Santa Seu); la Prefectura per a Assumptes Econòmics; la Prefectura de la Casa Pontificia; l'Oficina de les Celebracions Litúrgiques del Summe Pontífex; la Sala de Premsa de la Santa Seu; el Vatican Information Service (VIS); l'Oficina Central d'Estadística de l'Església; 5 comitès pontificis i comissions; 9 institucions relacionades amb la Santa Seu; el Sínode dels Bisbes; 6 acadèmies pontificies i 118 representacions pontificies (nunciatures o delegacions permanents).

Tot i els números vermells, el dèficit de l'Estat de la Ciutat del Vaticà ha estat un 45%

inferior al del 2002. Això es deu a despeses d'obres i reestructuració, i als 10.452.543 euros que Governació ha aportat per cobrir la meitat del dèficit de Ràdio Vaticana.

El cardenal Sebastiani va explicar als periodistes que el 6 de juliol hi va haver una reunió del Consell de Cardenals per a l'estudi dels problemes organitzatius i econòmics de la Santa Seu, presidida pel cardenal Angelo Sodano; en què va participar el cardenal Ricard Maria Carles. A la reunió es va escoltar el model de diòcesis com Nova York i Munich pel que fa a plans d'austeritat, i es va decidir aplicar-los també a la Santa Seu. Bàsicament consisteix en no fer obres de manutenció si no és estrictament necessari, i en no augmentar el personal que hi treballa.

«La situació és dolenta perquè a finals del 2000 l'economia mundial va entrar en crisi. Després van venir les turbulències provocades per esdeveniments com l'atac a les Torres Bessones de Nova York i els posteriors atemptats terroristes, la guerra a l'Iraq i el conflicte israelianopalestí», va recordar el cardenal Sebastiani.

Miriam Díez i Bosch

FRANÇA

50è aniversari de la basílica de santa Teresa de Lisieux

LISIEUX.— Amb una solemne cerimònia es van celebrar l'11 de juliol els cinquanta anys de la consagració de la basílica de Lisieux, dedicada a santa Teresina de l'Infant Jesús, patrona mundial de les missions i doctora de l'Església. En l'esdeveniment a la localitat normanda va participar l'enviat especial de Joan Pau II el cardenal Franciszek Macharski, arquebisbe de Cracòvia. Mons. Bernard Lagoutte, rector del temple, confessava en declaracions a Ràdio Vaticana que per a ell la basílica és «un testimoni de fe. No només de la fe de fa cinquanta anys sinó de la fe d'avui, perquè ve molta gent a la basílica. Es calcula que rep uns vuit-cents mil visitants l'any. (...) Però la basílica no és un monument al prestigi: és un magnificat dels petits i dels humils. Van ser ells, els petits, els qui van construir la basílica, persones que han obtingut ajuda de Teresa en un moment difícil». (Zenit)

Joan Pau II suggereix cultivar el silenci a les vacances

CIUTAT DEL VATICÀ.— El Papa segueix a Les Combes reposant i cultivant el silenci, i convida la gent a «descobrir el valor del silenci durant les vacances». Més de sis mil persones es van acostar a la pregària de l'Àngelus i van sentir com els aconsellava aprofitar el temps i el silenci: «En aquest oasi de calma, davant del meravellós espectacle de la natura, se sent com n'és de profitós el silenci, un bé cada cop més rar en els nostres dies.» «En realitat, només en el silenci l'ésser humà aconsegueix escoltar la veu de Déu, que el fa autènticament lliure», reconeix el Pontífex.

El portaveu vaticà, Joaquín Navarro-Valls, que acompanya el Papa en aquestes vacances, ha fet saber que el clima fresc «l'ajuda a dormir» i que les excursions posen el Papa «de molt bon humor». El temps lliure el dedica a llegir, pregar i conversar.

Navarro-Valls va dir als periodistes que Joan Pau II ha decidit donar l'icona de la Mare de Déu de Kazan al patriarcat

El Papa gaudeix de l'espectacle de la natura.

rus, i que s'han d'ultimar les modalitats de la donació. El portaveu vaticà va aclarir que «la devolució no està relacionada amb la possibilitat d'una trobada entre el Papa i el patriarca Alexis II de Rússia». El Papa creu que «els temps estan madurs» per poder lliurar l'icona a Rússia, d'on prové, tot i que ara és als palaus apostòlics vaticans. El dia decidit per tornar-la és el 28 d'agost, festivitat de la Dormició de la Mare de Déu, segons el calendari ortodox. Abans, però, es programarà un acte de devoció a Roma, que encara s'ha de concretar. (M.D.B.)

El Papa diu que la fe és una «àncora de salvació»

CIUTAT DEL VATICÀ.— «Rogate.» És a dir, «pregueu». És la petició que fa el Papa als rogacionistes. De fet, no podia demanar una altra cosa als rogacionistes, la congregació dedicada a pregar per les vocacions fundada pel nou sant Anníbal M. de França, que celebra el desè capítol general a Roma. El Papa ha emès un missatge per al pare Giorgio Nalin, el superior general dels Rogacionistes del Cor de Jesús, on li diu que el fundador va ser un «insigne apòstol de la pregària per les vocacions». Subratllant la força de la pregària,

el Papa diu que avui, «després de la caiguda de les ideologies totalitàries, la fe és cada vegada més una àncora de salvació molt necessària i urgent». «La missió dels rogacionistes es troba en el programa indicat pel "Rogate".» Per a Joan Pau II, la missió d'aquests religiosos «és més actual que mai» i especifica que «pregant es descobreix la primacia de la dimensió contemplativa de l'existència». Joan Pau II sol·licita als rogacionistes que treballin sense parar per al bé temporal i espiritual del pròxim. (M.D.B.)

ÀUSTRIA

L'episcopat investiga el Seminari de Sankt-Pölten

VIENA.— La Conferència Episcopal d'Àustria ha anunciat l'obertura d'una investigació interna sobre un escàndol atribuït per la premsa a superiors i estudiants del Seminari de Sankt-Pölten. L'episcopat ha creat una comissió amb l'objectiu de «permetre, en el seu interior, la manifestació de la veritat», segons ha informat l'agència catòlica austríaca Kathpress. El vicepresident de la Conferència Episcopal i bisbe de Graz, Mons. Egon Kapellari, ha assegurat que s'aclariran els fets i les responsabilitats. En declaracions a la ràdio pública austríaca ORF, ha dit que s'ha de restablir en aquest seminari l'ordre segons les regles de l'Església catòlica. Aquest centre de formació per a sacerdots no va aplicar els criteris establerts a Àustria per seleccionar candidats al sacerdoci, sinó que va optar per un «camí per separat que no va resultar l'adequat», ha assenyalat Mons. Kapellari. També ha confirmat que es van admetre candidats que no reunien les condicions necessàries i que havien estat rebutjats anteriorment en altres diòcesis per inestabilitat psicològica o per malaltia. (Zenit)

R.D. Congo

Els bisbes es comprometen a salvar la transició al país

■ Missatge de la Conferència Episcopal Congoleesa

KINSHASA.— En acabar la seva 38a Assemblea Plenària, els bisbes de la República Democràtica del Congo s'han compromès a fer tot allò que estigui a les seves mans «i dins dels límits de la missió de l'Església per salvar el procés de transició» en l'ensangonat país africà. Sostenir amb tots els esforços el govern de

transició congolès, impedir qualsevol intent de sabotatge del recorregut cap a la democràcia i garantir la integritat territorial i la sobirania nacional a través de la participació directa del poble és la resposta a la pregunta *«Germans, què hem de fer?»* (Ac 2,37), tema d'aquesta cita de l'episcopat.

Així es desprèn del missatge final que els prelats han adreçat a tots els catòlics i homes de bona voluntat, del qual s'ha fet ressò l'agència missionera Misna. Enfront dels successos dels darrers mesos —dos intents fallits de cop d'Estat, violència a l'est del país i lentitud en l'acció del govern—, els prelats recorden que «la transició és la via privilegiada per portar al Congo l'estabilitat política i el desenvolupament integral».

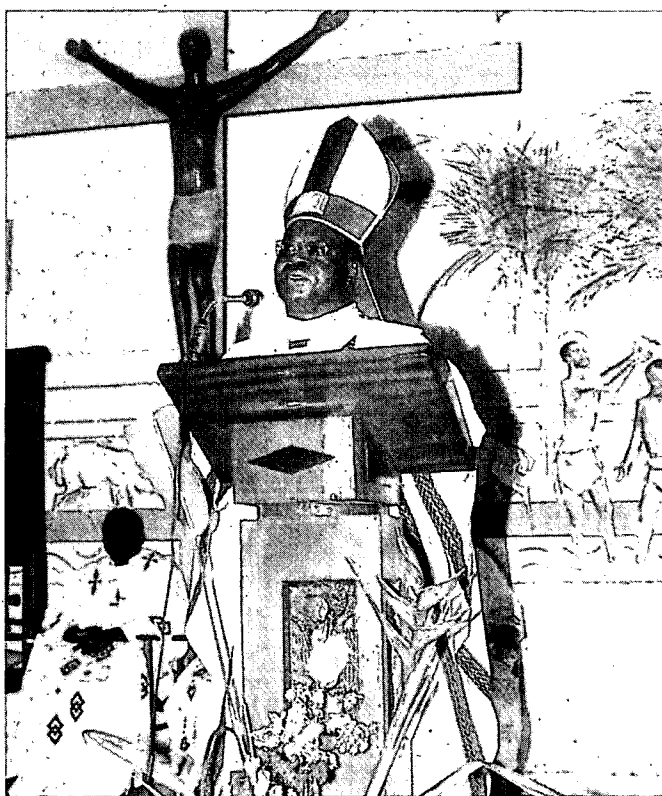
El procés de transició nacional va començar el juny del 2003. Es tracta d'un «procés irreversible» que ha estat guanyat «al preu d'enormes sacrificis» i que de cap manera no ha de ser sabotat: «En això hi va la dignitat del nostre poble i el destí de tot el país», apunten. Escriuen també: «Ens oposem vigorosament a totes les maniobres que tendeixen a comprometre aquesta etapa de la nostra marxa cap a la democràcia.»

Els bisbes denuncien els retards que impedeixen el camí correcte de la transició: «Deplorem les disputes entre líders polítics, la lentitud en la formació de les institucions de la transició i un únic exèrcit republicà.» Per això, demanen a les institucions que assumeixin les seves responsabilitats «davant de Déu, davant de la nació i davant de la història». En el seu missatge, sotà el títol *«Ha arribat l'hora de la responsabilitat»*, els prelats condemnen «la violència, vingui d'on vingui», així com «tots els intents

d'arrossegar el Congo a una tercera guerra». Per tot plegat, expressen que faran «tot allò que estigui a les seves mans i dins dels límits de la missió de l'Església per salvar el procés de transició».

Desaprovant saquejos o atacs contra institucions internacionals, els bisbes veuen favorablement «el valor del poble en oposar-se a la violació de la integritat territorial i a la «balcanització» del país». De fet, els prelats es declaren «contents de constatar que el poble s'esforça per trencar una cultura de la resignació i assumir les pròpies responsabilitats amb determinació».

El recorregut vers la democràcia—subratlla el text— no pot més que portar a les eleccions, previstes per al 2005, segons els acords de pau que van posar fi al conflicte: «Per al Congo, el temps de la violència i dels saquejos està superat. S'imposa la veritat de les urnes.» D'aquí que «confiats en la capacitat del nostre

Els bisbes, amb Mons. Monsengwo al capdavant, donen suport a la transició.

poble de participar en l'edificació d'una societat democràtica» els bisbes reafirmen el seu «compromís per assegurar una educació cívica i electoral». «Unim-nos i mobilitzem-nos per l'èxit de la transició i de les eleccions», conclouen. (Zenit)

GRÈCIA

L'Església catòlica, preparada per als Jocs Olímpics

ATENES.— L'arquebisbe d'Atenes, Mons. Nikolaos Foskolos, ha informat sobre les diferents activitats que farà l'Església catòlica davant de la gran quantitat d'esportistes i d'aficionats de l'esport que visitaran Grècia amb motiu de les Olimpíades. La primera activitat programada tindrà lloc el dia 11 d'agost. Es tracta d'una missa a la catedral catòlica de Sant Dionís, a Atenes, on es trobaran capellans catòlics que hi assisteixen com a capellans de les diferents delegacions olímpiques. Totes les esglésies i capelles de la ciutat romandran obertes en horaris amplis per acollir els turistes i els esportistes que vulguin anar-hi a pregar. També la vila olímpica disposarà d'un indret de pregària atès per capellans. (N.E.)

ESPANYA

Comunicat de l'arquebisbat de Madrid

MADRID.— L'arquebisbat de Madrid ha emès una nota en relació amb la informació publicada per alguns mitjans de comunicació sobre els presumptes fets contra la llibertat sexual a una persona major d'edat, disminuïda física, per part d'un religiós d'una congregació italiana, rector a Madrid. L'arquebisbat indica, segons la seva oficina d'informació, que «tan bon punt ha tingut coneixement del que ha passat, ha retirat cautelarment aquest religiós de l'exercici de tota activitat pastoral, sense prejudicar els fets, tenint en compte la presumpció d'innocència».

També subratlla que l'arquebisbat, «a més de mostrar la seva proximitat i solidaritat amb les víctimes de fets d'aquesta naturalesa, ofereix la seva màxima col·laboració a l'Administració de Justícia per a l'esclariament d'aquest cas, i reitera la seva condemna taxativa a qualsevol forma de conducta contrària a la dignitat sacerdotal, a la missió de l'Església, que atempti contra la dignitat de les persones». (C.C.)

VIETNAM

Aprovada una llei restrictiva de la llibertat religiosa

HANOI.— L'Assemblea nacional de Vietnam ha aprovat una llei sobre creences religioses que entrarà en vigor el 15 de novembre. El cardenal Jean-Baptiste Pham Minh Mân, arquebisbe de Hô Chi Minh City, ha declarat que la norma és pitjor que l'aprovada el 1955 per Hô Chi Minh, que era més liberal que l'actual però que, de fet, mai no es va aplicar. Les autoritats governamentals han presentat la nova llei com una ajuda a la pràctica religiosa. La norma aprovada prohibeix la difusió de la religió de forma contrària a la legislació vigent. A més la presència de celebracions religioses es prohibeix a persones que es trobin a la presó. El text legal imposa termes i condicions més estrictes per registrar associacions i obres religioses. De direcció comunista, el govern vietnamita actualment no permet, per exemple, nomenar directament bisbes, sinó que exigeix que la Santa Seu presenti alguns noms entre els quals el govern elegix el candidat que considera oportú. Les autoritats també decideixen els candidats als seminaris i a l'ordenació sacerdotal, i als seminaris s'ha d'impartir obligatòriament marxisme. (Zenit)

MÈXIC

Un altre capellà assassinat a la regió fronterera

MÈXIC D. F.— El P. Ramón Navarrete Islas, de 56 anys, va ser assassinat a ganivetades a casa seva, a prop de la parròquia on servia a la regió fronterera de Ciudad Juárez. Aquest és el segon capellà assassinat en aquesta regió de la frontera en un lapsus de 14 anys. Segons les primeres dades, sembla que el mòbil del crim va ser el robatori. «És una mostra clara del grau de descomposició social que es viu en aquesta frontera», va dir en una entrevista radiofònica el bisbe Renato Ascencio León, que va lamentar profundament l'homicidi del capellà. (ACI)

IRAQ

Preocupació per la situació dels cristians

BAGDAD.— El patriarca caldeu catòlic a l'Iraq, Emmanuel Delly, ha qualificat de «preocupant» la situació de la comunitat cristiana al país. El patriarca ha dit que «la situació és greu i creix la dificultat per als cristians. Molts han abandonat el país i no únicament cristians, sinó també musulmans», si bé ha apuntat que és difícil saber quants cristians han abandonat l'Iraq des de la caiguda de Saddam Hussein. (N.E.)

P. JOSÉ RAMÓN IRIARTE, S.D.B., DIRECTOR DE ESCOLES POPULARS DON BOSCO DE BOLÍVIA

«Oferim educació cristiana per formar persones íntegres»

El P. José Ramón Iriarte va néixer a Pamplona, pero ningú no ho diria en sentir-lo parlar amb el suau accent bolivià. Als 16 anys va demanar anar a l'Amèrica Llatina, a fer el noviciat. La primera destinació va ser el Perú i després Bolívia, la seva gran il·lusió. Des de llavors no ha parat de treballar en favor de la joventut. Actualment és director nacional d'Escoles Populares Don Bosco (EPDB). Segons les seves pròpies paraules, es tracta d'un «desafiament meravellós».

—Quan tenia 16 anys va demanar anar a missions. Tan clar ho tenia?

—Doncs sí. Jo volia anar a Bolívia, encara que al principi em van enviar al Perú. Em va impactar molt la pel·lícula espanyola *La mies es mucha* i em vaig prometre a mi mateix que jo volia ser missioner. Quan em vaig decidir, em vaig assabentar de l'opció de fer el noviciat fora d'Espanya. Superant la por i els dubtes, vaig prendre aquesta opció i em van donar aquesta oportunitat per complir el desig que Déu havia sembrat al meu cor. La meua família va acollir aquesta decisió amb serenitat, potser perquè ja s'ho esperaven, i no m'hi va posar cap trava.

—Ara és un bolivià més...

—Jo sabia que anava a un canvi cultural, a una forma de viure diferent a la qual m'hauria d'adaptar. Això ho assumia com un repte i amb moltíssima il·lusió. Bolívia és una terra rica, senzilla, plena d'humanitat, de gent bona... tinc la doble nacionalitat, boliviana i espanyola, però a Espanya em sento més desadaptat. De Bolívia valoro la senzillesa de la pobresa, que no he vist en altres llocs. A Espanya em crida l'atenció el secularisme fred que ha amarat les persones. Es perden valors que eren bonics i que creen una societat cohesionada.

—Quines inquietuds li ha despertat aquest país?

—El caliu social, el compromís amb els més pobres. Les obres que teníem els salesians eren a la ciutat, mentre que l'altiplà, la serralada, estava totalment abandonat. Els més pobres eren els pagesos i els miners. Amb aquesta inquietud que em cremava, m'hi vaig interessar i em vaig posar a disposició del bisbe. Durant el cap de setmana jo continuava atenent l'oratori que teníem a La Paz, i la resta de set-

mana, a 180 km, em dedicava a l'altiplà. Al final, el bisbe em va demanar que allò fos una obra salesiana, que és el que jo volia: un compromís dels salesians amb els més pobres. Actualment s'atenen unes 60 comunitats i fem tasques de desenvolupament: tenim un institut superior, una universitat, ràdio, televisió, un hospital, una casa de la dona pagesa, un col·legi, un institut per desenvolupar les capacitats agropecuàries dels pagesos...

—Actualment és director nacional d'EPDB. Què suposa aquest càrrec?

—La veritat és que és un càrrec que no m'esperava. Gràcies a Déu és una obra que produeix molta satisfacció, perquè arribes a molta joventut. L'objectiu és que els nens i nenes més desfavorits, des del punt de vista social i econòmic, poden accedir a una educació i a una feina digna i de qualitat. Tenim 80.000 alumnes, 220 unitats educatives, 3.500 professors... és un gran desafiament portar-los l'educació cristiana, educar en valors, ajudar al desenvolupament de la fe en aquests col·legis, perquè és la base per tenir uns ciutadans honestos i bons cristians. Crec que ho estem aconseguint.

Només entrem en una escola quan hi ha acord total. Moltes vegades ens truquen els pares de família, que són els més interessats i els que tenen dret a decidir l'educació dels fills. Si veïem que hi ha resistència d'un grup important de professors no intervenim ni iniciem el procés perquè aquest centre s'integri a EPDB.

Tenim cursos per a directors, per a professors, per a pares de família, per a alumnes a nivell nacional i regional. Els fem el seguiment i va creixent la consciència i la pertinença al nostre projecte. Nosaltres els oferim les línies generals i són ells els que desenvolupen el projecte. Això ens

anima a ser «don Boscos»: oferir educació cristiana per formar persones íntegres.

—Quines són les seves necessitats?

—Ens cal ajut econòmic per desenvolupar aquests projectes, perquè el desenvolupament personal és fonamental. També el desenvolupament d'infraestructures és urgentíssim, perquè no es pot parlar de dignitat a una persona que, en lloc d'un bany, té una corralina o que no té les aules en condicions per estudiar... com li po-

P. José Ramón Iriarte.

dem dir que la societat espera el màxim d'ella si la societat no li dona res. Aquestes persones han de valorar l'educació, i per això, calen unes condicions mínimes. Només així tindrem una educació de qualitat, basada en els valors i en la professionalitat tant dels educadors com dels educats.

—Quin projecte necessita més suport?

—Sobretot el de la informàtica, perquè no podem perdre el tren de les noves tecnologies. Ens agradaria disposar de telecentres perquè hi ha molts pobles que estan pràcticament incomunicats, només tenen un telèfon per a tota la població i fa falta que la comunicació sigui fluida. Amb

els telecentres podríem oferir un servei de telefonia, videoconferències, Internet, correu electrònic... que podrien atendre els alumnes d'EPDB amb la formació que els donem; la gent podria estudiar a distància... Ens està ajudant molt l'ONG Solidaris amb el Desenvolupament Bolivià (tel. 934 273 668), que ens forneix ordinadors que posem a disposició dels col·legis. Ja n'hem recollit 600.

—Quines dificultats hi ha per dur a terme la seva tasca?

—Un llast molt gran és la manca de personal docent. Té una formació molt estructurada i no assumeix la reforma educativa. Els professors estan molt mal pagats (això també ho patim nosaltres) i recolzem que es demanin millores; el que

no acceptem és que s'interrompi la tasca educativa i s'aturin les classes, per exemple, durant un mes. Això no ajuda que els alumnes adquireixin hàbits d'estudi, de continuïtat, de dedicació, de responsabilitat... això fa que de vegades tinguem dificultats, encara que en general les autoritats valoren molt la nostra feina i la de tota l'Església. Nosaltres volem ajudar a aconseguir una educació de més qualitat.

—Què és el que més el satisfà d'EPDB?

—És una gran satisfacció trobar professionals, gent que porta una vida digna i que ha sortit d'EPDB. A Bolívia hi ha molts problemes econòmics i socials, la família està desfeta... si l'educació és de qualitat es poden superar aquestes difi-

cultats. Volem que els alumnes, en acabar el batxillerat, tinguin un títol acadèmic. La nostra feina és un signe d'esperança. Quan es veu que un col·legi ha entrat a EPDB i es veu que ha canviat, que hi ha una regularitat, una continuïtat, que als nois se'ls veu diferents, que els professors són més responsables... altres centres volen entrar al nostre sistema educatiu perquè s'adonen que funciona, és positiu i crea esperança.

Rosa María Jané Chueca

NICARAGUA

El sandinisme demana perdó a l'Església

MANAGUA.— En un esdeveniment històric, l'expresident de Nicaragua, Daniel Ortega (1979-1990), líder del Front Sandinista d'Alliberament Nacional va demanar perdó pels mals comesos contra els bisbes de l'Església catòlica en el marc dels 25 anys de la revolució. L'acte va ser presidit per Mons. Bismark Carballo, un dels bisbes que va ser humiliat per l'antic règim sandinista, en exposar-lo nu davant les càmares de televisió. «Vam vexar figures tan respectades com Mons. Carba-

llo, a qui ara oferim un perdó en públic per tal que no quedi dubte de la nostra sincera acceptació d'aquests desencerts», va manifestar Ortega. Carballo, emocionat, va acceptar les disculpes del líder sandinista, a qui va estrènyer la mà en senyal de reconciliació.

«Des que nosaltres celebrem el jubileu per convicció cristiana, oferim el perdó i potser avui ha estat una oportunitat pública d'estendre la mà sense cap amargor i amb el desig sincer que contruïm una

Nicaragua nova», va afirmar el bisbe. El prelat va reconèixer que hi ha cicatrius que no s'obliden fàcilment, «però en aquests moments el més important és que sí que hi ha perdó, i això supera qualsevol altra realitat». Els partits opositors han acusat Ortega d'apropar-se a l'Església catòlica com a part d'una estratègia política de cara a les eleccions municipals del proper novembre i les presidencials del 2006, a les quals Ortega es presentarà per quarta vegada. (ACI)

SANTA MARTA SERVEIS ASSISTENCIALS A DOMICILI

- Assistència en postoperatoris, malalts crònics i temporals.
- Companyia a avis, desplaçaments a la consulta mèdica, etc.
- Tenim cura de nadons.
- També servei en clíniques
- Infermeres, auxiliars de clínica, puericultores, cuidadors/es

Tel. 932 453 758 / 932 315 227

Espanya

Dos espanyols, consultors de la Congregació per a les Causes dels Sants

MADRID.— Joan Pau II ha nomenat els professors Alfonso C. Chacón Oreja i Alfredo Simón, o.s.b., consultors de la Congregació per a les Causes dels Sants. Alfonso C. Chacón (Sant Sebastià, 1952) és prevere secular, incardinat a la prelatura de la Santa Creu. És doctor en Teologia per la Universitat de Navarra i diplomad en Paleografia i Arxivística per l'Escola Vaticana. Ha desenvolupat la seva activitat docent principalment a Roma. Actualment és professor extraordinari d'Història de l'Església i de Teologia a la Pontificia Universitat de la Santa Creu de Roma. És autor de nombroses publicacions.

El P. Alfredo Simón, o.s.b. (Tudela, Navarra, 1965), va fer la professió religiosa el 1985 a l'abadia del Valle de los Caídos, on va ser ordenat prevere el 1990. És llicenciat en Filosofia per la Universitat de Navarra i doctor en Teologia pel Pontifici Ateneu de Sant Anselm de Roma. Des del 1998 és teòleg col·laborador de la Congregació per a les Causes dels Sants. Actualment és professor a la Facultat de la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma. (SIC)

En defensa de la família

■ Nota del Moviment Familiar Cristià a Espanya

TOLEDO.— La Comissió Executiva Nacional del Moviment Familiar Cristià va tenir la seva reunió ordinària del 19 al 20 de juny a Toledo. Allí es va reflexionar sobre les noves línies d'actuació anunciades pel Govern, així com les manifestacions que fan diferents grups i que afecten directament la família.

Després de la reunió, el Moviment Familiar Cristià ha fet públics un seguit de punts en què subratlla que «només ha de ser considerat matrimoni la unió entre un home i una dona legitimada mitjançant un vincle religiós o civil, perquè, amb els seus fills, formin una família a la qual l'Estat tingui l'obligació de protegir i d'ajudar». La nota indica que qualsevol altra mena d'unió no pot ser considerada ni matrimoni ni família, tot i que per a aquestes situacions «es podrà establir una regulació adient mitjançant un "contracte de

convivència».

Entre les consideracions publicades, es posa en relleu que el govern, tant l'estatal com l'autonòmic, tenen l'obligació de publicar lleis que donin suport al desenvolupament i la vida familiar «sense ingerències en la voluntat dels pares pel que fa a l'educació dels seus fills, ja que ells en són els primers i principals responsables». En aquest sentit, es defensa que és imprescindible una educació positiva en l'amor i la sexualitat humana, per descobrir aquestes dimensions «no única-

ment com un gaudi, sinó també com a donació».

El Moviment Familiar Cristià reafirma el valor suprem de la vida humana des de la concepció fins a la mort, de manera que rebutja l'avortament i l'eutanàsia. «Donem suport a les investigacions científiques que ajudin a descobrir camins per a la millora de la salut humana sempre que no atemptin contra la vida d'altres éssers humans, fins i tot en la seva fase embrionària», afegeix.

També mostra el seu rebuig a la guerra i al terrorisme i, en especial, a la violència domèstica. Per eradicar aquesta violència, aposta per «basar les relacions humanes en la justícia, la igualtat i l'amor». Finalment, demana respecte a les creences religioses de cada persona i a les seves manifestacions públiques. (C.C.)

Bisbes espanyols i portuguesos defensen l'ús adient dels MCS

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— Les Comissions Episcopals de Comunicació Social d'Espanya i de Portugal, reunides a Santiago de Compostel·la durant la Trobada Ibèrica 2004, van manifestar la necessitat d'aconseguir un ús responsable i crític dels mitjans de comunicació i d'aprofitar-ne millor les possibilitats educatives, evangelitzadores i culturals. Aquesta

trobada es va centrar en el tema de la Jornada Mundial per a les comunicacions socials d'enguany: *Els mitjans i la família: un risc i una riquesa*. Les dues comissions episcopals van fer una crida a la responsabilitat de tots els implicats en la comunicació: pares, educadors, comunicadors, empresaris i autoritats públiques. (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms:
 Adreça:
 Població: Província: C.P.:

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular: Data:
 Entitat: Oficina: DC: Compte:

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

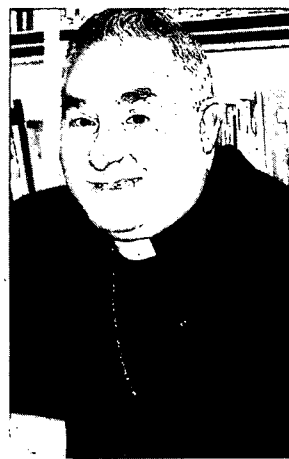
Mons. Santiago García Aracil, nou bisbe de Mèrida-Badajoz

MADRID.— El Papa ha acceptat la renúncia al govern pastoral de l'arxidiòcesi de Mèrida-Badajoz, presentada per Mons. Antonio Montero Moreno, que va complir 75 anys el 28 d'agost del 2003, i ha nomenat nou arquebisbe Mons. Santiago García Aracil, bisbe de Jaén des del 1988.

Mons. García Aracil va néixer a València el 1940 i va ser ordenat prevere el 1963. Va ser nomenat bisbe el 1984 i és llicenciat en Teologia per la Facultat de Teologia Sant Vicenç Ferrer, de València.

Va començar el ministeri sacerdotal a la diòcesi llewantina. Ha estat consiliari diocesà de la JEC i mestre de capella del Seminari Corpus Christi. També ha estat delegat episcopal de Pastoral Universitària i delegat episcopal d'Apostolat Seglar. A la Conferència Episcopal Espanyola presideix la Comissió de Patrimoni Cultural des del 1999. Funda, a València, el Centre d'Estudis Universitaris (1971). És autor de diverses publicacions i de nombrosos articles en premsa. Com a bisbe de Jaén ha publicat volums de Magisteri episcopal corresponents a cada any d'episcopat.

Mons. Antonio Montero Moreno ha estat el primer arquebisbe de Mèrida-Badajoz després de l'erecció de la província eclesiàstica i de l'elevació a arquebisbat metropolità el 1994 de l'antiga diòcesi de Badajoz, de la qual era titular des del

Mons. García Aracil.

Mons. Montero Moreno.

1980. Amb anterioritat, entre el 1969 i el 1980, va ser bisbe auxiliar de Sevilla. Va néixer a Churriana de la Vega (Granada) el 1928. Va ser ordenat prevere el 1951.

Doctor en Teologia i llicenciat en Història de l'Església, va obtenir la graduació en Periodisme per l'Escola Oficial el 1964. La seva relació amb els mitjans de comunicació ha estat constant. Va ser subdirector i director d'*Ecclesia*, i director de l'Editorial PPC. A la Conferència Episcopal va presidir la Comissió de Mitjans de Comunicació Social. També ha estat membre del Consell Pontifici de Mitjans de Comunicació. És acadèmic de la Reial Acadèmia d'Extremadura d'Arts i Lletres. L'any 2001 va rebre la Medalla d'Extremadura i el Premi Bravo. És doctor *honoris causa* per la Universitat Pontificia de Salamanca. (SIC)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

Globalització solidària

Avui és molt freqüent parlar de globalització. Aquesta temàtica està també present en el Fòrum de les Cultures de Barcelona. Té defensors i opositors. És una realitat present en el nostre món que incideix en un àmbit —com diu la mateixa paraula— molt globalitzat. Els problemes que es refereixen al fenomen de l'actual globalització resulten summament importants i, en certa manera, decisius per a la sort present i futura de tota la humanitat. Per això no ens pot deixar indiferents.

Som ben conscients que hem de donar resposta als molts i greus desequilibris i injustícies existents en el món que es veuen enormement aguditzats per la globalització incontrolada. La fe cristiana il·lumina i jutja la problemàtica que aquest fenomen actual de la globalització presenta.

El dissenyi de Déu, creador i Pare, vol que la humanitat constitueixi una sola família, en la qual totes les persones siguin reconegudes com a titulars dels mateixos drets i deures en virtut de la idèntica dignitat personal de cadascuna. Per això, Déu ha posat en el cor de tots la llei moral que ens compromet a viure d'acord amb la

justícia, la solidaritat i l'amor.

La justícia necessita una ànima que la vivifiqui i la sostingui. Aquesta ànima és la solidaritat, la qual no és només impedir la insolidaritat —això és la justícia—, sinó que va molt més enllà. La solidaritat no és un sentiment superficial pels mals de tantes persones, properes o llunyanes. La solidaritat és molt més; és la determinació ferma i perseverant d'obstinar-se pel bé comú, pel bé de tots i cadascú, per tal que tots siguem veritablement responsables de tots. I també és veritat que la justícia i la solidaritat hauran d'obeir el principi de subsidiarietat.

L'actual procés de globalització, especialment en el camp econòmic, financer i tecnològic, es configura com a profundament ambigu. Si bé és veritat que acosta i uneix els pobles, també és cert que fomenta intolerables marginacions i arriba a una autèntica exclusió dels més pobres.

L'home i la dona estan cridats a governar la globalització de forma humana i per al servei de la persona. Això demana moure's amb criteris de racionalitat i de respon-

sabilitat. Joan Pau II ha dit: «La globalització en si mateixa no és ni bona ni dolenta. Serà el que se'n vulgui fer. Cap sistema no és un fi en si mateix. Per això, cal insistir que la globalització ha d'estar al servei de la persona, de la solidaritat i del bé comú.»

En aquest context ve a la memòria la paràbola evangèlica del ric Epuló i del pobre Llätzer. Davant l'actual fenomen de la globalització, hem de llegir aquell text bíblic en clau mundial dramàtica: davant els pocs *epulons* que vesteixen de «porpra i lli» i que gairebé no veuen la misèria que els envolta, s'estén la immensa quantitat de *llätzers*, «coberts de llagues i amb ganes d'alimentar-se» del que cau de la «taula del ric» (Lc 16,19-21). Perquè avui hi ha un tràgic abisme que separa el Nord del Sud del món.

La raó i l'experiència indiquen la insuficiència de les anàlisis de l'actual fenomen de la globalització i l'esterilitat de les respostes, si no s'obren a la formulació de propostes alternatives vàlides. Tanmateix, aquestes propostes hauran d'estar presidides pels principis de justícia i de solidaritat.

Missatgers de la Bona Notícia

CATALUNYA CRISTIANA

25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Dra. Cèlia Rosich Pla
Professora de Blanquerna

Adopcions

Sens dubte, el fet de l'adopció és tan antic com la història, però el que sí que ha canviat és el seu tractament social i jurídic. Adoptar implica reconèixer com a fill o filla algú que biològicament no ho és. D'entrada, doncs, ens referim a una de les accions més nobles que es poden fer a la vida, ja que es tracta d'un veritable acte d'amor, amb el qual es vincula l'infant adoptat amb una família que abans no tenia, amb tots els beneficis que això representa per a la persona adoptada. Ser acollit voluntàriament en el si d'una família és un dels privilegis més grans al qual poden aspirar els nens sense llar.

En els últims anys, als països del nostre entorn, s'han incrementat notablement la quantitat i, potser també, la qualitat dels processos adoptius. Pel que fa a Catalunya, l'any passat hi van haver quasi 3.000 sol·licituds d'adopció, de les quals 1.121 es van convertir en adopcions reals. La taxa d'adopcions a Catalunya duplica la de la resta de l'Estat i és superior a la de França, Dinamarca i Suècia. Cada mes unes 190 famílies inicien l'estudi valoratiu de la idoneïtat per a l'adopció. El procés de selecció és llarg, costós i fatigós, i es passa per diferents fases; es tracta de garantir al màxim l'aptitud dels pares i la qualitat de l'entorn social i familiar en què es trobarà l'infant adoptat. En el cas de les adopcions internacionals, que augmenten extraordinàriament, els processos s'allarguen encara més per raons burocràtiques de tota índole.

Adoptar una criatura és molt més que donar-li un cognom i una llar: és proporcionar-li tot aquell entorn de protecció, d'afecte i d'educació necessaris perquè pugui créixer i desenvolupar-se com a persona. L'infant mancat de família té greus problemes de socialització i de construcció d'una identitat sòlida. Aquesta identitat es forja progressivament dins d'un entorn familiar, un lloc on l'individu pot sentir-se estimat incondicionalment.

Crec que una de les grans millores en la qualitat dels processos adoptius s'ha produït gràcies al canvi de visió social, d'una banda, i pel tractament del tema per part de les famílies, de l'altra. Fa tan sols algunes dècades, l'adopció es vivia enmig

d'un cert tabú hermètic, atès que era costum mantenir en secret el fet que un infant era adoptat. La veritat no s'explicava al fill o a la filla fins molt tard, quan de vegades ja se n'havia assabentat per altres mitjans, la qual cosa comportava un xoc emocional per als interessats. Avui dia, en canvi, els pares expliquen amb tota la naturalitat i en el moment adequat el fet de l'adopció als seus fills. Un dels factors, entre molts d'altres, que pot haver contribuït a aquest canvi de visió social de l'adopció podria tenir relació amb la publicació de relats i d'estudis sobre el tema. Algunes d'aquestes narracions han tingut un gran ressò social i mediàtic, i són testimoni en primera persona d'experiències entranyables de processos adoptius. Totes aquestes històries tenen alguns denominadors comuns: en primer lloc, tots els adoptats consideren, sense cap mena de dubte, que els seus pares són els pares adoptius i no pas els pares biològics. En segon lloc, la persona adoptada, en un moment o un altre de la seva vida, necessita conèixer els seus pares biològics, d'una manera especial la mare. Molts d'ells inicien la recerca de les seves arrels d'identitat. Un altre punt de coincidència és que valoren com una gran sort el fet d'haver estat adoptats. La relació afectiva amb els pares adoptants sol ser excel·lent, i, pel que fa a les nenes, especialment bona amb el pare.

Per resumir el tema en poques i poètiques paraules, em permeto la llibertat de manllevar part d'uns versos d'un autor filipí anònim, que il·lustren bellament aquest gran acte d'amor que és l'adopció:

*«Hi havia una vegada dues dones
que mai no havien parlat entre elles.
De l'una, no te'n recordes gaire,
a l'altra li dius "mare".*

*La primera et va donar la vida.
La segona et va ensenyar com viure-la;
la primera et va crear la necessitat d'amor,
la segona va ser amb tu per satisfer-la.*

*Una et va donar en adopció.
Era tot el que podia fer per tu.
L'altra va resar per trobar-te.
I Déu la va conduir fins a tu.»*

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Un casament simpàtic

He tingut el goig, recentment, d'oficiar en el casament del Pere i la Susagna, dos joves il·lusionats per començar la seva vida matrimonial i fundar una família cristiana. Em vingueren a veure en diverses ocasions. Unes trobades destinades a preparar-se i a disposar el necessari per a la celebració del sacrament. La darrera vegada que els vaig rebre, quan faltava una setmana justa per a aquest gran esdeveniment de llur vida, van escollir les lectures i els vaig explicar el ritual, element privilegiat per a una bona catequesi. Tot restava a punt. Tot previst.

La celebració del casament, en una esplèndida església de la ciutat, va ser magnífica. Tanmateix vam tenir algunes simpàtiques pegues. La lectora havia canviat la cinta de lloc en el llibre ritual i ens va costar trobar la primera lectura. El Pere estava tan nerviós que, en la fórmula del consentiment, començà dient: «Jo, Susagna...» Immediatament, però, va rectificar. Hi hagué una altra dificultat en donar-se les mans... I la Susagna, amb veu baixa va dir: «Mossèn, és que no ens havíem casat mai!»

El matrimoni d'aquests joves em va causar alegria. Vaig exhortar-los a viure com a esposos cristians. I ho vaig fer de cor. Amb el desig que fossin feliços durant tota la seva vida. L'homília es va centrar en el text de les nocces a Canà de Galilea. També Jesús era present en el casament del Pere i la Susagna. No hi mancava Maria, representada en la bella imatge de l'altar... I Jesús, vaig afegir, era present en aquell

acte sacramental. Ell era qui els unia i estrenyia ben fort el lligam de l'amor dels dos joves.

Jesús era allí, com a Canà, per donar als nuvis l'alegria veritable, significada pel bon vi del miracle. El Senyor — Espòs de la humanitat — esdevenia per la seva mort en creu el model de l'amor dels esposos. La generositat és element fonamental entre marit i muller. Calia que fessin com una cursa constant per avançar-se a servir-se amb l'amor que cerca el bé de l'altre, sense cansar-se mai. Com fa Jesús envers nosaltres.

A l'hora del comiat, després de la benedicció nupcial, els vaig felicitar de tot cor. I em vaig servir de les petites i simpàtiques planxes del ritu: «Mireu, tot estava planificat. Havíem preparat curosament la celebració, però ens han sorprès petits detalls inesperats. És el que passa moltes vegades a la vida: ho organitzem tot — i fem bé — a la nostra manera, però sempre apareix algun imprevist. L'home proposa i Déu disposa. Tindreu a punt el guió de cada moment de la vostra vida matrimonial. Hi haurà també coses imprevistes, forjades de goig i de dolor. Les haureu d'acceptar. El Senyor, de la mateixa manera que ajudà els nuvis de Canà, també estarà a prop vostre i res no acabarà en fracàs.»

Desitjo que el Pere i la Susagna visquin amb joia la seva nova vida d'esposos. I que, per això, comptin amb l'ajut de Déu, que mai no posa ningú en cap situació sense sortida. Ans al contrari, fa que «el que Ell ha unit, l'home no ho separi»!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.telefonica.net)

Il·lusió

Vaig passar una bona estona amb la O. La conec des que era petita, una nena com moltes altres que estudiava en un col·legi religiós i venia cada diumenge a missa. Es va fer gran i va entrar en múltiples crisis. Va enderrocar molts dels ídols que havien orientat la seva vida. M'ho explicava al llarg dels anys i jo pensava sempre, quan em tocarà caure a mi? Va acabar el batxillerat i va passar per la universitat, sense que la nostra relació es trenqués. No és que jo estigués d'acord amb la seva manera d'actuar, ni de bon tros! però ella conservava el seu esperit inquiet i jo la meva fe, així que compartíem vivències i somiàvem projectes. Ara està acabant el que genèricament anomenem postgrau. Em va sorprendre, doncs, que fos ella qui enfoqués directament el tema de la transcendència, ja que durant els últims temps s'irritava si jo pretenia entrar en aquest àmbit. Li vaig avançar que a Déu no el trobaria al seu cervell, Déu vivia principalment a les profunditats del seu cor. Ella va assentir convençuda, i va albirar horitzons nous. Feia temps que desitjava aquest moment.

No tenia lògica que encara ens entenguéssim amb aquesta noia, gairebé jo podria ser el seu avi. Durant la seva vida ha tractat amb gent important de la qual s'ha allunyat, per què encara no s'ha allunyat de mi? Vaig constatar que hi havia una cosa que ens unia des de sempre: la il·lusió. (De l'olivera centenària broten cada any branquetes tendres, semblants a les de l'ullastre jove i més ben plantat.) Jo sóc vell, però ple de la joventut de Déu i de la dels joves amb qui tracto. L'Un i els altres em permeten viure il·lusionat (molta gent de seny diu de mi que sóc un immadur i no els deu faltar raó. Del que no tinc cap dubte és que visc content i espero eternitats).

Pel camí de tornada faig divagacions sense controlar i derivo cap a altres àmbits. Se m'acut recordar que la meua admirada Joana d'Arc va ser capaç de posar fi a una guerra que durava cent anys. Va lluitar contra els exèrcits ben armats sense empenyar cap arma agressiva (portava una espasa que no era per combatre, però enarborava un estendard que arrossegava els soldats). La donzella d'Orleans estava tota plena d'il·lusió per Déu i la seva estimada França. (No és estrany que la pregària que va dirigir a Déu el capità lleial La Hire, fos semblant a la quina segles més tard va dirigir Teresa de Lisieux a Santa Maria.)

El vent de la imaginació em portava a uns altres terrenys i pensava que potser la manca de vocacions sacerdotals i religioses entre nosaltres es deu al fet que es fan campanyes vocacionals plenes de raonaments convincents, però que estan mancades d'il·lusió. Dies després, la M., una xilena tota ella bullici de vitalitat, comentant el pas de don Bosco per Barcelona, em deia que el seu germà havia estudiat als salesians i que quan va acabar el curs diferents nois es volien fer religiosos. Recordo que quan jo vaig entrar al seminari alguns companys es van plantejar seguir-me i he constatat un fenomen semblant quan algú del grup, un noi o una noia, ha emprès una vida de lliurament total a Déu. A l'inici d'una vocació sempre hi ha una persona que entusiasma. Pobre de mi, si desil·lusio un dia algú.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Llibertat sexual i avortament

A Catalunya, el 60% de les noies embarassades menors de 18 anys recorre a l'avortament, segons indica l'últim estudi sobre aquest tema a Espanya a càrrec del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Darrere d'aquestes xifres, hi ha molts drames personals i situacions complexes. En onze anys (1990-2001) l'augment ha estat espectacular: el 87,6%. I no s'atura. S'especula sobre les causes i les valoracions ideològiques (ja sigui per motius religiosos o antirreligiosos) matisen profundament els discursos sobre aquest tema. Quan es va presentar l'estudi, Margarita Delgado va afirmar que l'avortament no s'ha d'utilitzar com un mètode de planificació familiar perquè segons els investigadors acostuma a deixar seqüeles físiques i també psíquiques. Les xifres de l'estudi conviden a la reflexió. Les solucions dels comentaristes apunten a l'educació sexual, a l'accés fàcil dels mètodes anticonceptius i a afavorir polítiques de prevenció.

Hi ha dos extrems clars davant la sexualitat i després postures intermèdies. Un extrem podria situar en el «batibull», el sí a tot i sense cap límit, l'imperi del desig i de l'instint. A l'altre extrem, hi trobem el «tabú», el no a tot i sempre, la repressió del desig i de l'instint, la por i els escrúpols. Els resultats de totes dues postures són molt diferents però el mecanisme de fons és el mateix, és a dir, l'absència de llibertat i, per tant, de responsabilitat. Sóc partidari que el sexe es visqui des de la llibertat, perquè només on hi ha llibertat hi pot haver ètica i responsabilitat. És a dir, el sí i el no són la conseqüència d'un discerniment personal a tenor d'uns criteris. Els cristians reconeixen uns valors determinats que els impulsen a decidir d'una manera concreta, però qui no té aquests

valors no està dispensat de tenir-ne cap. Per exemple, el desig i l'instint han d'entrar en diàleg amb el respecte per l'altra persona. Quan no és així es pot arribar a conductes com ara la violació o determinades maneres de violència domèstica. Fa poc he vist *Te doy mis ojos* (Espanya, 2003) d'Iciar Bollain, una pel·lícula excel·lent, on es posa de manifest la dificultat de ser lliure en l'àmbit de la parella. L'educació ha de proporcionar informacions, però no s'esgota aquí. Un dels augments més cridaners d'avortaments s'ha produït en la franja dels 20 als 24 anys. Es tracta d'ignorància? No ho crec. Si una persona perd la capacitat de dir sí o no, si no té autocontrol, com podrà viure lliurement? La frustració dels desitjos és un ingredient normal en la vida, i el fet de no poder suportar-la ens converteix en infants eterns. Parlo en contra del desig o de l'instint? No. Intento situar-los en el context de la persona i de les seves opcions. Exercir la llibertat comporta el fet d'assumir les responsabilitats dels actes que fem. Voler anul·lar-les a base d'un avortament, en el cas que ens ocupa, és caure en l'espiral. Si no es vol arribar a l'avortament, no s'ha d'entrar per camins que hi poden conduir. Recordo fa anys que una noia de 17 anys em va confiar que, després d'haver ingerit cinc begudes alcohòliques en una festa, un noi la va portar al seu cotxe i va mantenir-hi relacions. Després se'n penedia perquè no havia estat lliure de dir-li que no. Vaig reconèixer que ella no va ser lliure en aquest moment però que sí que ho va ser de beure's o no la primera copa, una mica menys la segona, i així successivament. En qualsevol ambient de teràpia se sap que un avortament, a més de truncar una vida, deixa ferides profundes en l'ànima de les dones, siguin creients o no ho siguin.

Zoom

Eduard Brufau

Els carrers de les nostres ciutats estan plens, encara que a primer cop d'ull no ho sembli, d'imatgeria religiosa. La de la setmana passada, per exemple, corresponia al pavelló del Salvador del Hospital de Sant Pau de Barcelona. La que veiem en aquesta pàgina és la Mare de Déu dels Àngels, obra barroca realitzada per l'escultor Joan Enric l'any 1763, que forma part de l'elaborada decoració de la casa gremial dels velers, un bonic edifici barceloní del segle XVIII situat a la confluència de Via Laietana amb Sant Pere més Alt.

Notes insignificants

Germà Adrià

La primera borratxera

A vui, dilluns, he començat i acabat el dia amb dues urpades de tristesa. Trist per l'alcohol, per les borratxeres.

Quan ens adonem del mal que fa l'alcohol?

Com gairebé cada dia, el primer que arriba a l'esmorzar dels infants és el Tele. Gairebé té 14 anys. I avui, li ha faltat temps per explicar-me la primera borratxera de la seva vida.

Ahir, en la Primera Comunió d'un germà seu es va emborratxar. El van fer beure i beure i va quedar completament borratxo. I li va agradar. Diu que no pensava que fos tan bo. Que tot canvia si estàs borratxo. Que tot va millor. Que veus les coses com si no les veiessis, de tan bé que et van.

La primera borratxera... quan serà la segona?, i la tercera?, i les que seguiran?, quan trigaré a veure'l ajagut a terra en alguna cantonada?

Molts dies veig ajagut el Doro, que també vaig atendre quan tenia 13 anys. Aleshores era un noi alegre i bulliciós, estimat per tothom. Però... el seu germà va morir a causa de la droga, i ell es va enganxar a la beguda. I només viu per beure. No el trobo mai serè per parlar-hi una mica. I si em veu pel carrer, ve a fer-me una abraçada i un petó, però no hi puc parlar.

Acabarà també així el Tele? Pensar-ho, m'entristeix. I prego més per ell. Però no sé si les meves pregàries poden fer alguna cosa contra les borratxeres.

I l'última trobada del dia ha estat amb el Tomi. Tomi va aparèixer pel barri fa uns dos anys. Era tot un senyor. Sempre elegant. Sempre cordial i atent i ben parlat, però ja començava a beure. O continuava bevent...

Ara, sempre va ben vestit. Sempre educat. Però sempre borratxo. I sempre convida els altres perquè s'emborratxin amb ell. Encara li poden quedar diners?

D'on va venir el Tomi? Què era abans de ser el borratxo que ara passeja pels bars del Raval?

On haurà anat aquesta nit, totalment borratxo?

Jo no hi puc parlar. Em veu, ve cap a mi, em saluda, em convida, es posa al meu costat, però és impossible mantenir-hi una conversa.

I cada matí, quan baixo per la Rambla cap a les 7, trobo en Manuel. El vaig tenir a Protecció de Menors. Li vam buscar feina als 14 anys. Va treballar al mateix lloc durant més de 15 anys.

Ara, a les 7 del matí, està sempre davant del mateix quiosc discutint de futbol amb un o altre. I cada dia, a les 7 del matí, està completament begut. Va perdre la feina, naturalment. De què i com sobreviu ara?

I així un i un altre i un altre...

A quanta gent perd i destrossa l'alcohol?

Diu que a molts més que la droga.

Però contra l'alcohol es lluita tímidament, molt diferent de com es lluita contra la droga. Per què?

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

□ Vot útil?

No me les dono de profeta, però confesso que ja me les veia venir.

Aquest preàmbul ve arran de la sorpresa que manifesta el bon amic Sr. A. Martínez Zuriaga en la seva carta del núm. 1.292 del nostre setmanari, en la qual fa un comentari referent a uns polítics que hem votat perquè siguin portaveus de l'opinió del poble, però que en definitiva actuen en contra d'aquesta opinió.

En més d'una ocasió el bisbe auxiliar Mons. Joan Carrera ha comentat que enfront de les propagandes electorals que no satisfan les nostres aspiracions, ens cal recórrer a les aproximacions com a mal menor.

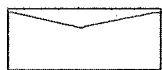
Personalment i per allò del «vot útil» venia fent-ho així, però davant de les claudicacions d'uns i altres, en les últimes eleccions al Parlament Europeu he canviat de sistema. No diré ara el nom del partit, doncs pot sonar a propaganda i *Catalunya Cristiana*, tot i que més d'un cop se n'ha fet ressò, potser no m'ho permetria; només puc dir que aquest partit és un defensor aferrissat de la família i de la vida.

JOSEP M. BALSELLS i TORRES
Barcelona

□ «És una llàstima»

Respecte a la investigació amb embrions humans portada a terme a València, no m'importa la polèmica suscitada entre els polítics, ja que la catadura moral dels uns i dels altres és palesa i deixa molt a desitjar. Sí que em vull fixar en les paraules del director de la investigació: «És una llàstima que es parli més de la polèmica política que del descobriment que hem aconseguit.» Certament, «és una llàstima» que a persones que dediquen els seus esforços a la investigació per a la millora de les condicions de vida de l'home sobre la Terra no els

Cartes del lector

preocupi si per a les seves investigacions s'utilitzen embrions humans o cèl·lules de rata. L'única cosa que els importa és que es reconegui la seva troballa. No ens diuen quants embrions humans s'han utilitzat; tal vegada sigui convenient recordar que, si estaven congelats, abans d'utilitzar-los per a la investigació ha estat necessari reactivar-los, la qual cosa vol dir que s'han sacrificat actius.

«És una llàstima» que entre els nostres científics prevalgui l'ego, ser el primer, el que tots ho sàpiguen i que es reconegui. I que als nostres polítics els preocupa qui és el que més s'ajusta al que «ara toca», vull dir, a fer el que és políticament correcte. S'està creant una opinió preocupant segons la qual l'ètica no importa i la moral natural sembla que no existeix. Aquests fets ens duen a afirmar que si som incapaços de respectar la vida indefensa, no és d'estranyar que cada vegada hi hagi més violència, especialment en la família, on abans es trobava la pau.

VALENTÍN ABELENDÁ CARRILLO
Salt

□ Fàcil

No ens compliquem la vida «cristiana». Es pot assolir una relació íntima amb el nostre Gran Amic, ser feliços, trobar la seva pau, tot escoltant-lo amb senzillesa i seguint-lo.

Tenim els defensors de les raons milenàries de la nostra fe, erudits, estudiosos, teòlegs, que ens van al davant. Estan preparats i és la seva tasca.

En quant a nosaltres, un dels sistemes seria estar atents al que ens diu cada setmana el germà Adrià a les «Notes insignificants» de *Catalunya Cristiana*, procurant adaptar-nos-hi, prescindint al

màxim de les raons, que «pel que sigui», en aparença ens volen frenar.

Recordem i fa temps que ho sabem que Jesús, el nostre Déu, està en els pobres, els humils, els que pateixen, bons i no tant bons.

Això ho justifica tot.

El pare Joaquín Ciervide, s.j., ens ha dit: «El món occidental pateix l'oblit dels pobres.»

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
Badalona

□ Una localització

Vaig veure a *Catalunya Cristiana* (Zoom, núm. 1.291) la figura del gegant de Montserrat que guarda el tresor de la muntanya, «La Moreneta». Aquest era el pensament d'Eusebi Arnau Mascort, l'escultor barceloní quan va crear l'escultura que avui contemplem a la plaça de Catalunya, enfront del passeig de Gràcia i al costat de El Corte Inglés.

Pregant perquè per a tots els catalans sigui el nostre tresor.

M. D. PARÍS
Barcelona

□ Democràcia totpoderosa?

La democràcia moderna és la tirania del número i l'adoració de l'home perquè posa la humanitat a la categoria d'un déu que s'autogoverna mitjançant la sobirania popular. L'única font de la veritat i el bé democràtic és el que digui la majoria de la gent. No hi ha ni llei natural ni llei divina que s'hagi de sotmetre a l'home.

No nego el dret dels ciutadans a elegir els nostres governants, el que nego totalment és que els governants tinguin poder per legislar immoralment i anticristianament.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Adéu afectuós al bisbe Lluís

El diumenge dia 11 l'arquebisbe Mons. Lluís Martínez Sistach ens va donar l'adéu afectuós a tots els diocesans. La seva marxa ens dol perquè ens havíem acostumat a la seva atenció senzilla d'home de bé que no està instal·lat dalt d'un pedestal, sinó que és proper a tots els problemes i projectes.

S'ha fet present a tots els grups i moviments eclesials i ha donat resposta a cada tema i a qualsevol qüestió que se li ha presentat: al començament de curs a l'Acció Catòlica, al berenar de Mans Unides, a Vida Creixent, a la Pastoral de la Salut, ha visitat els malalts de la parròquia a casa seva, als hospitals, i ha saludat també el personal sanitari. Ha volgut copsar de primera mà el problema del dolor dins de les famílies. Amb la mà a l'Evangeli ha sabut discernir i evitar problemes que no tenen solució, mirant el millor per a les persones i el bé del missatge de l'Església que ha d'arribar a tothom.

Molts que no entenem els canvis de Pastors ni tampoc de preveres valorem molt l'obediència; aquest començar de nou, deixant el que s'ha fet amb tanta il·lusió. No

oblidant que el Pastor i el prevere estan al servei del Poble de Déu i que, de vegades, ha de prendre decisions que no agraden a tothom.

Per tot aquest lliurament que ha esmerçat dia a dia, per tot l'interès desinteressat, per tota la llavor sembrada aquests anys, li donem moltes gràcies, Sr. arquebisbe. Ens deixa molts bons records que queden marcats a la memòria dels ciutadans de Tarragona i de tota la diòcesi. Esperem veure'l en alguna festa puntual, si Déu vol a la nostra catedral.

També aprofito aquesta avinentesa per donar la benvinguda al nostre nou arquebisbe Jaume Pujol Balcells, pastor i també servidor del Poble de Déu que ve disposat a escoltar, a unir diferències, a treballar perquè la fe en Jesucrist creixi a les nostres terres; a la bona gent que els falta la fe que mou muntanyes. Estem contents perquè es compleix el que va dir el bisbe sant Fructuós: «No us faltará mai Pastor, perquè l'Església arribarà a Orient i a Occident.»

MARIA VALLDOSERA DE MONTCUSÍ
Tarragona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Educació diferenciada

—Tinc una filla que ha de començar Educació Secundària i m'estic plantejant portar-la en una escola només per a noies. Molts em diuen que és millor l'ensenyament mixt i que, a més, les escoles només per a nois o només per a noies no seran subvencionades. Què m'aconsella?

—Aquesta és una qüestió que no és de fe. Hi caben moltes opcions. En els darrers mesos s'està obrint a Catalunya un debat públic sobre el sentit i la legitimitat de l'educació diferenciada per sexes. Aquest és un debat que, de fet, arriba amb força retard al nostre país, ja que en tants d'altres és, des de fa temps, objecte d'estudi, d'opinió i d'investigació rigorosos. L'ensenyament catòlic tradicional feia una opció decidida per l'ensenyament diferenciatiu per sexes i jo crec que, a certes edats, aquesta és la millor opció. Alguns països ben avançats del nord d'Europa que en altre temps bandejaren sistemàticament l'educació diferenciada per sexes ara en redescobreixen els avantatges. Sense dogmatitzar, eminents psicòlegs com Víctor García Hoz ressalten els avantatges d'aquest mètode educatiu. En un reeixit estudi sobre el tema que he llegit (*L'educació diferenciada. Una opció actual per a la diversitat*) es destaquen alguns avantatges per a les noies i per als nois. El desenvolupament de nens i nenes està sotmès a diferents velocitats. Les nenes maduren biològicament i psíquicament abans que els nens. Malgrat que aquest fet podria ser un estímul per als nois, l'experiència diu que els perjudica. Les noies sobresurten en rendiment acadèmic i molts nois minven el seu rendiment, ja que no suporten la comparació amb les companyes. També es constata que en classes separades les noies solen trobar més facilitat per destacar en matèries científicotècniques i en matemàtiques. Nombrós experts han denunciat els darrers anys el fracàs de la generalització del model mixt; i especialment pel que fa als nois i el seu fracàs acadèmic, comparat amb les noies. Els centres mixtos, segons l'esmentat estudi, solen presentar més problemes de falta de motivació, frustració, ansietat, agressivitat, violència, drogues, etc... Són molts els arguments psicològics i pedagògics a favor de l'educació diferenciada per sexes i que en fan, com a mínim, una molt legítima i respectable opció avalada per una llarga experiència. Personalment, en la meua tasca docent exercida durant uns anys amb alumnes d'entre 14 i 18 anys puc dir que els millors resultats els he aconseguit en grups diferenciats. Altres podrien argumentar a favor de l'ensenyament mixt i aduir experiències reeixides. Crec que tothom ha de poder elegir lliurement entre opcions legítimes. Pel que fa a l'intent d'imposar la coeducació i privar els pares d'una altra legítima elecció mitjançant l'escanyament econòmic dels centres em sembla una mostra més de la instauració d'una nova i terrible inquisició laica mancada del més elemental sentit de la llibertat i de la tolerància.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

El primer apòstol que va beure el calze del Senyor

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Any Sant compostel·là

Cada any en el qual el 25 de juliol, solemnitat de sant Jaume, escau en diumenge es declara Any Sant Compostel·là. És una oportunitat per remarcar la figura d'aquest Apòstol, germà de Joan, que compta entre els més íntims de Jesús en els evangelis, i que té com a tret distintiu l'haver estat el primer dels apòstols que morí a causa de Jesucrist: Herodes el va fer matar amb l'espasa. La pietat popular ha lligat des de molt antic la veneració de sant Jaume amb la peregrinació al seu sepulcre, «el camí de Santiago». Milers de pelegrins han recorregut aquest camí, a través dels segles, fins a conformar la imatge mateixa de sant Jaume a la d'un pelegrí. El senyal de les mans dels pelegrins a la columna de pedra del pòrtic de la glòria, que sosté la imatge de l'Apòstol pelegrí, és el testimoni d'aquesta identificació entre sant Jaume i els pelegrins que entren a la basílica, al terme del seu pelegrinatge.

Per a tots els qui celebrem aquesta

solemnitat, aquesta coincidència amb el diumenge és una oportunitat per aturar-nos a considerar la importància dels apòstols en l'Església catòlica. Els textos litúrgics del 25 de juliol són una base magnífica per fer-ho.

Apostolat, Martiri, Eucaristia

La narració evangèlica gira entorn d'una imatge que Jesús presenta com a central: beure el calze del Senyor. De moment, la petició de la mare dels fills de Zebedeu no sembla anar per aquest camí, però la pregunta de Jesús s'adreça de seguida per aquesta banda: «Podeu beure el calze que jo he de beure?» La interpretació és clara: «podeu participar dels sofriments que jo he de passar, podeu sofrir la passió com jo i amb mi?» Finalment, la seguretat que Jesús dóna als deixebles és només aquesta: «Vosaltres beureu el meu calze.»

Les paraules de Pau, que llegim en la segona lectura, són un bon comentari de les paraules de Jesús. La vida dels apòs-

tols es defineix en funció de la re-presentació de Jesús. És una vida assetjada constantment per les dificultats, per la mort, però a la vegada està al servei de la vida incorruptible de Jesús ressuscitat. «Sempre i pertot arreu portem la mort de Jesús en el nostre cos, perquè també en el nostre cos es manifesti en el seu esclat la vida de Jesús.»

En el cas de l'apòstol sant Jaume, aquesta experiència fou pionera. Heus aquí el text del Prefaci: «Sant Jaume, testimoni escollit (al·lusió a la transfiguració i als altres moments en els quals sant Jaume, amb Pere i Joan, estan sols al costat de Jesús), va anunciar el Regne que ens ve per la mort i la resurrecció del vostre Fill, i, el primer dels apòstols, va beure el calze del Senyor.»

La imatge del «calze del Senyor» ens porta també a l'Eucaristia. En el calze eucarístic, Crist ens ofereix la participació en la seva mort i la seva vida: el seu calze, la sang de l'aliança nova i eterna. Si l'apostolat és una re-presentació personal del misteri de Crist, la participació

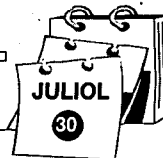
en l'Eucaristia és, sacramentalment, la «consanguinitat» amb el Senyor.

La fe apostòlica

El testimoni de sant Jaume no és un testimoni aïllat: és el testimoni de la fe apostòlica, «donada als sants una vegada per sempre» (vegeu Carta de Judes, 3). Nosaltres som els que ara professem el que els apòstols cregueren i predicaren. El camí de Santiago ha estat i és, per a molts, el camí de l'aprofundiment, o fins del descobriment, del sentit de la vida a la llum de Jesucrist. El prefaci fa al·lusió a aquest aspecte: «El seu (de Jaume) guiatge i el seu patrocini ajuden a conservar la fe dels nostres pobles i a propagar-la per tota la terra, i anima els pelegrins perquè arribin feliçment a vós...» Aquesta dimensió ens fa adonar que el pelegrinatge mateix, amb tota la seva importància com a experiència personal, és només una imatge d'aquest altre pelegrinatge que tots els homes estem cridats a recórrer: el camí de la fe.

Per **Eduard Brufau**

El sant de la setmana

- ☐ Fills de l'aristocràcia persa nascuts a principis del segle III
- ☐ Cristians que ajudaven els correligionaris en perill i enterraven els màrtirs
- ☐ Empresonats i martiritzats cap al 250 per no renunciar a la fe cristiana
- ☐ Considerats tradicionalment com a patrons de l'agricultura

A diferència d'altres màrtirs de l'època romana de sant Abdó i Senén tenim força documents que els citen ja pocs anys després de la seva mort. Aquests dos sants eren germans que vivien a la zona de Pèrsia controlada pels romans, als confins orientals de l'imperi. De profundes conviccions cristianes Abdó i Senén es dedicaven a socórrer els seus germans en la fe quan estaven empresonats i si eren executats els donaven una sepultura digna.

Així que passaven els anys i la crisi econòmica i social s'apoderava de Roma, la pressió sobre els cristians —convertits en caps de turc— es feia cada cop més forta, fins que l'emperador Deci, a mitjan segle III, va ordenar una de les persecucions més fortes de l'època. A causa de la seva fe manifestada públicament amb els seus actes de caritat, els germans Abdó i Senén eren a la

Sants Abdó i Senén, de Jaume Huguet, 1460

Sants Abdó i Senén

llista negra de les autoritats. Però probablement per la seva condició de nobles no van passar en un primer moment per la justícia, sinó que van ser duts a un reformatori de Roma per adoctrinar-los com a ciutadans de l'imperi. Els nostres sants, però, es van negar una i altra vegada a renunciar a Jesucrist, per la qual cosa van ser finalment empresonats i assotats. Com que encara es mantenien fermes van ser llançats a les feres del circ, però aquestes no els van atacar sinó que se'ls van atansar cautelosa-ment i els lleparon els peus. Finalment les autoritats es van decantar per la mesura més dràstica i Abdó i Senén van ser decapitats. La veneració dels dos sants, considerats com a patrons de la pagesia, ha tingut tradicionalment importància al sud de França, al conjunt dels Països Catalans i a l'Aragó.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santorat i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 1)

JULIOL

25. Diumenge

Sant Jaume (S), Vermell. Lectures: Fets 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 (o bé: Fets 11,19-21;12,1-2.24) / Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 / Mateu 20,20-28

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Valentina, vg. i mr.
Festa Major: a Albons, Arbúcies, Avinyonet de Puigventós, Belianes, Bràfim, Camarles, Canovelles, Canyelles, Coll de Nargó, Creixell, Espinelves, Figuerola del Camp, Fornells de la Selva, la Fuliola, Gallifa, Garidells, la Granja d'Escarp, Hostalets de Pierola, Lladurs, Mediona, Monistrol de Montserrat, Mont-ras, Nalec, Parets del Vallès, les Planes d'Hostoles, el Pont de Vilomara, Portbou, Queralbs, Riudecanyes, Riudoms, Salt, Sant Carles de la Ràpita, Sant Cugat Sesgarrigües, Sant Fost de Campsentelles, Sant Jaume d'Enveja, Sant Jaume de Llierca, Sant Jaume de Frontanyà, Sant Jaume dels Domenys, Sant Martí de Centelles, Sant Pol de Mar, Sant Ramon del Portell, Santa Maria de Martorelles, Tivissa, la Torre de l'Espanyol, Ullà i la Vilella Alta.

26. Dilluns

Sant Joaquim i Santa Anna (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 3,1-11 / Deuteronomi 32,18-21 / Mateu 13,31-35
Festa Major: a Blanes, Capçanes, Castellvell del Camp i Llavorsí.

27. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Jeremies 14,17-22 / Salm 78 / Mateu 13,36-43. BARCELONA: **Sant Cugat (MO), Vermell.** VIC: Aniversari òbit Joan Perelló, Morat.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pantaleó, mr.; Celestí I, p.; Aureli, mr.; Santes, Juliana i Semproniana, vgs. i mrs.
Festa Major: a Mataró.

28. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Jeremies 15,10.16-21 / Salm 58 / Mateu 13,44-46
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor I, p. i mr.; Nazari i Cels, mrs.; Urs, ab.; Santes, Caterina Thomàs, rel.
Festa Major: a Fortià.

29. Dijous

Santa Marta (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 18,1-6 / Salm 145 / Joan 11,19-27 (o bé: Lluc 10,38-42)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adam; Fèlix III, p.
Festa Major: a Lladorre.

30. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Jeremies 26,1-9 / Salm 68 / Mateu 13,54-58. Si es vol: **Sant Pere Crisòleg (MLI), Blanc.** BARCELONA, GIRONA, TORTOSA, URGELL i VIC: **Màrtirs de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu (MLI), Vermell.**
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Abdó i Senén, mrs.; Justí de Jacobis, b.
Festa Major: a Biosca i Gualta.

31. Dissabte

Sant Ignasi de Loiola (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 26,11-16.24 / Salm 68 / Mateu 14,1-12. GIRONA: Aniv. òbit bisbe Josep Cartañà, Morat.
Festa Major: a l'Espluga de Francolí, Nulles, el Pla del Penedès, Sant Vicenç dels Horts i Vilajuïga.

Lectures bíbliques

Sant Jaume apòstol

Lectura primera Ac 4,33;5,12.27-33;12,1b.2

Herodes féu matar Jaume amb l'espasa

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, el testimoni que els apòstols donaven de la resurrecció de Jesucrist, el confirmaven amb el poder que tenien d'obrar molts miracles i prodigis entre el poble. Els guardes s'emportaren els apòstols i els presentaren al sanedrí. El gran sacerdot començà així el seu interrogatori: «Us vam prohibir severament d'ensenyar res més en el nom de Jesús, però vosaltres heu omplert Jerusalem de les vostres doctrines i voleu fer-nos culpables de la sang d'aquest home». Pere i els apòstols contestaren: «Obeir Déu és primer que obeir els homes. El Déu dels nostres pares ressuscità Jesús, que vosaltres havíeu mort penjant-lo en un patíbul. La dreta de Déu l'ha enaltit com a Capdavanter i Salvador, per concedir al poble d'Israel la conversió i el perdó dels pecats. Nosaltres en som testimonis, i n'és també testimoni l'Esperit Sant que Déu ha donat a tots els qui l'obeeixen». Ells, en sentir això, s'exasperaven i volien condemnar-los a mort. Més tard el rei Herodes féu matar amb l'espasa Jaume, el germà de Joan.

Salm responsorial

66

*R. Que us lloïn les nacions, Déu nostre,
que us lloïn tots els pobles alhora.*

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi,
que ens faci veure la claror de la seva mirada.
La terra coneixerà els vostres designis,
i veuran tots els pobles la salvació. **R.**

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig.
Vós regiu el món amb justícia,
regiu les nacions amb rectitud,
i guieu els pobles de la terra. **R.**

La terra ha donat el seu fruit,
el Senyor, el nostre Déu, ens beneeix.
Que Déu ens beneeixi,
i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. **R.**

Lectura segona

2Co 4, 7-15

Portem la mort de Jesús en el nostre cos

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, portem el tresor del ministeri que Déu ens ha confiat, com en gerres de terrissa. Així queda ben clar que aquest poder altíssim ve de Déu, i no pas

de nosaltres. Quan les contrarietats ens envolten per tot arreu, no quedem del tot encerclats; quan no sabem com escapar-nos, a la fi trobem la sortida; quan els qui ens persegueixen ja ens tenen a les mans, no quedem del tot abandonats; quan ens trobem per terra en la lluita, no arribem a perdre-hi la vida. Sempre i per tot arreu portem la mort de Jesús en el nostre cos, perquè també en el nostre cos

es manifesti en el seu esclat la vida de Jesús. Es ben bé així: nosaltres vivim, però per causa de Jesús, sempre estem a mercè de la mort i així la vida de Jesús manifesta el seu esclat en la nostra carn mortal. D'aquesta manera, ni la mort no deixa mai de fer en nosaltres la seva obra, ni la vida, en vosaltres. L'Es-criptura diu: «Em sento ple de fe, i per això he parlat.» Nosaltres, doncs, que tenim el mateix Esperit de la fe, també ens sentim plens d'aquesta fe, i per això parlem, i sabem que aquell qui ressuscità Jesús, el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb Jesús i ens portarà a la seva presència juntament amb vosaltres. Perquè tot això és en bé vostre; així la gràcia de Déu, que es multiplica a mesura que s'estén a molta gent farà que sigui desbordant l'acció de gràcies a la seva glòria. Aclamació

Estel lluminós d'Espanya, apòstol sant Jaume, el vostre cos descansa en la pau, i la vostra glòria perdura entre nosaltres.

Evangelí

Mt 20,20-28

Vosaltres beureu el meu calze

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, la mare de Jaume i Joan, fills de Zebedeu, anà a trobar Jesús amb els seus fills i es prosternà per demanar-li un favor. Jesús li digué: «Què demanes?» Ella li respongué: «Maneu que en el vostre Regne aquests dos fills meus siguin l'un a la vostra dreta i l'altre a la vostra esquerra.» Jesús contestà: «No sabeu què demaneu. Podeu beure el calze que jo he de beure?» Ells li diuen: «Sí que podem.» Els diu Jesús: «És cert, vosaltres beureu el meu calze, però seure a la meua dreta i a la meua esquerra, no sóc jo qui ho he de concedir; és per aquells a qui el meu Pare ho ha reservat.» Quan els altres deu sentiren tot això, s'indignaren contra els dos germans, però Jesús els cridà i els digué: «Ja sabeu que, en totes les nacions, els governants disposen dels seus súbdits com si en fossin amos, i els grans personatges mantenen els altres sota el seu poder. Entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important entre vosaltres ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer ha de ser el vostre esclau com el Fill de l'home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres, i a donar la seva vida com a preu de rescate per tots els homes.»

Tarragona

diòcesis

La processó d'entrada es va encaminar cap al presbiteri.

La família de l'arquebisbe Lluís no es va voler perdre la celebració.

«Aquests anys que he viscut amb tots vosaltres han estat un do de Déu»

■ L'arquebisbe Lluís Martínez Sistach es va acomiadar de Tarragona amb una multitudinària Eucaristia a la catedral

TARRAGONA.— L'arxidiòcesi tarragonina va fer pinya a redós de Mons. Lluís Martínez Sistach, l'arquebisbe i pastor que l'ha dirigida durant set anys, en el moment del seu comiat. Mons. Martínez Sistach és ja el nou arquebisbe metropolità de Barcelona. L'acte de comiat va tenir lloc el diumenge dia 11 de juliol, a les sis de la tarda, amb la celebració d'una Eucaristia que va congrega més de 2.500 fidels a la catedral metropolitana i primada de Tarragona.

El batall de les campanes sonava al cloquer de la catedral. El seu toc va fer sortir del badall propi de la beccina d'un diumenge d'estiu tota una gernació que va voler ser present en el comiat de l'arquebisbe Lluís, al qual l'Església ha encarregat unes altres pastures. Al temple catedralici, ple de fidels, hi van acudir autoritats civils, religiosos i religioses, representants de totes les associacions eclesials i la mateixa família de l'arquebisbe Lluís. La creu primada va encapçalar la processó d'entrada, amb un centenar de sacerdots que precedien l'arribada al presbiteri de Mons. Lluís Martínez Sistach, acompanyat de l'arquebisbe Joan Martí Alanís, bisbe emèrit d'Urgell, i del fervorós càntic *Glòria a vós, oh Crist, Senyor*. Era l'inici d'una cerimònia curulla de contingut eclesial que, un cop finalitzada, va ser lloada pels mateixos familiars de l'arquebisbe.

Amb la celebració de l'Eucaristia, a la mateixa església catedral, Mons. Lluís Martínez Sistach va iniciar ara fa set anys el seu ministeri episcopal entre els tarragonins, que van acollir el pastor amb una actitud eclesial, d'afecte, de disponibilitat i de col·laboració. En l'homilia l'arquebisbe Lluís no va dubtar, d'entrada, a afirmar que «aquests anys que he viscut i treballat amb tots vosaltres, estimats dio-

cesans, han estat un autèntic do de Déu (...). El vostre afecte i la vostra participació han fet possible que el meu ministeri de pastor d'aquesta Església, malgrat les meves limitacions personals, hagi contribuït més eficaçment a la comunió i a la missió que configuren el poble de Déu».

En un altre moment de la seva al-

locució, el fins llavors arquebisbe de Tarragona es va referir a l'aplicació del Concili de la Tarraconense, «que ha estat un dels objectius del meu servei episcopal», com ho demostra el fet que aquest és present en els diversos plans pastorals aprovats. El prelat va insistir en la necessitat de conèixer més Jesucrist i anunciar-lo a tothom, celebrar amb joia la fe i donar testimoni de la caritat, tot agraïnt «la munió de cristians i de cristianes que, amb els vostres pastors, a tots els indrets de la nostra arxidiòcesi, al si de la comunitat eclesial i a la societat, dediqueu temps i esforços amb renovada il·lusió i generositat per realitzar aquells tres grans serveis de l'Església». Així mateix, va

exhortar en la tasca de l'evangelització, «necessària i urgent en la societat catalana i d'arreu de l'Europa occidental, fortament secularitzada». L'arquebisbe Lluís va insistir un cop més en la conveniència de fer de l'Església la casa i l'escola de comunió, com a repte dels cristians de ser fidels al disseny de Déu i de respondre a l'esperança del món: «La nostra arxidiòcesi vol ser casa i escola de comunió, i amb l'ajut del Senyor s'esforça constantment per assolir-ho, i aquesta comunió es manifesta joiosament en el si del presbiteri diocesà, de les parròquies i dels arxiprestats, dels moviments i de les institucions eclesials. Conserveu sempre aquest do i no regategeu esforços per mantenir aquest do preuat de la comunió eclesial.»

Fer costat al nou arquebisbe

En la seva darrera homilia adreçada als diocesans de Tarragona, Mons. Martínez Sistach els va demanar que acullin «el nou pastor que el Senyor us envia amb actitud eclesial, oferint-li el vostre afecte i la vostra col·laboració, que són molt necessaris per al fecund exercici del ministeri episcopal. Ell ve a vosaltres amb el desig d'estimar-vos i de servir-vos a tots i cadascun dels diocesans, disposat perquè l'ajudeu en l'exercici del seu ministeri», per concloure amb aquelles paraules de promesa pronunciades pel bisbe màrtir sant Fructuós: «No mancarà mai pastor a aquesta Església.»

Ja a les acaballes de l'homilia, el prelat va assegurar que el fet de servir a partir d'ara l'Església de Barcelona no su-

L'emoió es va fer present durant la lectura de l'homilia.

L'arquebisbe Lluís s'acomiada de Tarragona

L'arquebisbe va agrair la col·laboració rebuda durant la seva etapa a Tarragona.

«per les meves mancances»; moment aquest en què va haver de fer una pausa en veure's desbordat per una incontenible emoció. L'arquebisbe Lluís va acabar dient: «Jo m'encomano a les vostres pregàries i us tindrè sempre present en les meves. Les portes del meu cor han estat ben obertes i ho estaran sempre per a tots vosaltres.»

Un cop acabada la intensament viscuda i participada Eucaristia d'acció de gràcies, el vicari general de l'arquebisbat de Tarragona, Mn. Miquel Barbarà, va pronunciar un emotiu parlament de comiat al pastor que durant set anys ha presidit la seu de sant Fructuós.

Un tros de catedral

Acte seguit, el secretari-canceller de l'arquebisbat, Mn. Joaquim Claver, va anunciar el lliurament de dos presents a l'arquebisbe Lluís, el qual va rebre la recreació escultòrica de la imatge de

Mare de Déu dels Mainells, que es troba al pòrtic central de la catedral. Es dona la circumstància que amb la reproducció d'aquesta imatge l'arquebisbe ha obsequi-

posarà pas una separació, «perquè el Senyor i la pregària ens mantindran units». També va expressar les «gràcies per tot el que m'heu donat», i va demanar perdó

at els preveres que celebren les nocces d'or sacerdotals.

L'altre record que es va emportar Mons. Lluís Martínez Sistach de Tarragona va ser la reproducció de la impressionant rosassa de la façana de la catedral. Aquest detall és en reconeixement a les importants obres de restauració del primer temple diocesà, impulsades per l'arquebisbe i finançades per diverses institucions. Aquestes obres són considerades les de més envergadura d'ençà de la seva construcció. Sonors aplaudiments van rubricar l'entrega dels presents.

Apunts

Dels sis darrers arquebisbes de Tarragona, el pontificat de Lluís Martínez Sistach ha estat el més breu (1997-2004), llevat del cardenal Arce Ochotorena. Vegeu: cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer (1919-1943); cardenal Manuel Arce Ochotorena (1944-1948), el més curt a causa de la seva mort; cardenal Benjamín de Arriba y Castro (1948-1970), el primer que va presentar renúncia; arquebisbe Josep Pont i Gol (1970-1983), i arquebisbe Ramon Torrella Cascante (1983-1997).

De tots els arquebisbes esmentats només Lluís Martínez Sistach ha estat enviat de Tarragona a una altra diòcesi, en aquest cas a Barcelona, essent a la vegada el primer arquebisbe metropolità de la història d'aquesta seu.

Amb la creació de la província eclesiàstica de Barcelona són, amb Saragossa i València, tres les seus que han esdevingut metropolitanes i que havien estat sufragànies de Tarragona.

La consagració episcopal de l'arquebisbe preconitzat de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells, serà el dia 19 de setembre, a les cinc de la tarda, a la catedral de Tarragona. El darrer bisbe consagrat en aquesta catedral va ser Manuel Borrás Ferré, el 2 de juliol del 1934, que va ser bisbe auxiliar del cardenal Vidal i Barraquer.

Aquest esdeveniment ha trigat setanta anys a repetir-se perquè no hi ha precedents d'un sacerdot que rebí la consagració episcopal per passar directament a ser arquebisbe de Tarragona.

I de la catedral l'arquebisbe Lluís també es va endur un bocí de cor de tots els fidels ja que, un per un, van voler dir-li adéu i a reveure. Més d'una hora va durar la desfilada de la gent davant de l'arquebisbe, el qual va conversar amb tot hom, amb el seu paternal i afable somriure, d'home de Déu, deixant en el cor del presbiterat, dels religiosos, de les religioses, dels laics i de les laiques, la inesborrable empremta de les persones que són volgudes i estimades.

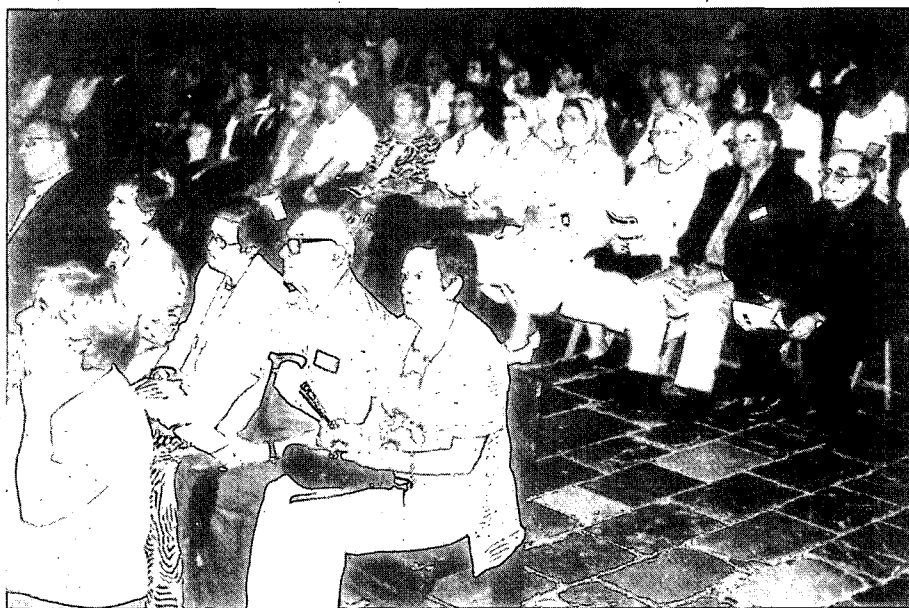
Text i fotos: Joan Boronat

Parlament de comiat

Mn. Miquel Barbarà
Vicari general de l'arquebisbat de Tarragona

Acomiadar un arquebisbe és sempre un moment especialment intens en la vida de l'arxidiòcesi. Aquest és encara més especial perquè no és un final per haver arribat a una edat determinada, com va ser el comiat del Dr. Pont i Gol, o per trobar-se en un estat de salut delicat, com va ser el del vostre predecessor, recentment traspassat, el Dr. Ramon Torrella. Aquest comiat és diferent: heu rebut la missió d'esdevenir el primer arquebisbe metropolità de l'arxidiòcesi germana de Barcelona. És la tercera arxidiòcesi que havent estat sufragània de Tarragona esdevé metropolitana, després de Saragossa i de València (molt més abans, fins i tot Pamplona i Burgos). Des de la decretal del papa Sirici al bisbe Himeri de Tarragona, l'any 385, i des de l'any 419, en què el bisbe Ticià de Tarragona és anomenat per primer cop metropolità, es dona el fet que, per primera vegada, a Catalunya hi haurà dos metropolitans, i vós passeu de metropolità de Tarragona a metropolità de Barcelona.

Amb motiu d'aquest relleu diferents vegades heu manifestat la vostra convicció que un bisbe fa el bisbat i un bisbat fa el bisbe. És un donar i rebre mutu que s'ha esdevingut al llarg d'aquests set anys en què heu estat el nostre arquebisbe. Si hagués d'enumere-

Una munió de gent es va aplegar a la catedral.

rar tot el que ha estat aquest donar i rebre, si hagués de ser exhaustiu, passaria l'espai que han de tenir aquestes paraules i desdibuixaria el caire de caliu que han de tenir. De tota manera, he d'expressar alguns fets com a indicadors o com a fites d'un camí recorregut mútuament durant set anys.

En primer lloc vull indicar el compromís per aplicar el Concili Provincial Tarraconense, manifestat clarament en

l'homilia del dia de la presa de possessió i renovat reiteradament i de moltes maneres. En el si de la Conferència Episcopal Tarraconense heu aprovat, en aplicació del nostre Concili, tres importants directoris: el *Directori de pastoral sacramental*, pel que fa als sagraments de la iniciació cristiana; el *Directori de la parròquia* i el *Directori de l'arxiprestat*; un llibre de pregàries del cristià i un cantoral litúrgic bàsic, a

més d'altres aplicacions de les resolucions conciliars. I pel que fa a l'aplicació a l'arxidiòcesi, vau acceptar el pla pastoral del vostre predecessor i n'heu aprovat dos més, tots ells amb la intenció d'aplicar el nostre Concili, perquè si els plans pastorals estan vius està viu el Concili; i si els plans pastorals s'apliquen, s'està aplicant el Concili.

Com a fites del llarg camí d'aquests set anys hem de fer esment també de les quatre cartes pastorals: *Treballem amb joia a la vinya del Senyor*, *Caleu les xarxes*, *Enviats per a donar fruit* i *Les vocacions sacerdotals*, joia de l'Església. Aquesta última, que tanta difusió ha tingut i que l'han treballat diferents organismes, com el Consell Presbiteral i el Consell Pastoral Diocesà, grups i moviments, marca una preocupació important del vostre pontificat: la preocupació per totes les vocacions i especialment per les vocacions al ministeri ordenat de preveres i de diaques. Fem ara presents els preveres i els diaques que heu ordenat. Tot això juntament amb la cura de pare i de pastor per la situació personal dels preveres, de la qual cosa, més enllà del que és normal que es conegui, en podem donar fe als col·laboradors més propers. Cal subratllar també la preocupació pel Seminari i pels seminaristes. Moltes vegades us heu referit al

L'arquebisbe Lluís s'acomiada de Tarragona

paper dels laics tant de cara endins de l'Església com de cara enfora, animant els laics i les laiques a ser fidels al que els és més propi: donar testimoniatge enmig de les realitats temporals, en el món de la política, de l'economia, de la cultura i tot el que configura la realitat sociocultural del nostre país, que ens l'estimem perquè és el nostre, com diu el Concili. Una altra fita del vostre pontificat crec que ha estat la intervenció reiterada en l'obertura a l'Europa que s'està construint a fi que estigui impregnada dels valors cristians que tant han contribuït a configurar-la.

Són fites molt pròpies de l'acció pastoral les orientacions i les preocupacions sobre la família i sobre els joves, que han merescut, amb raó, una especial atenció. Us heu fet molt present a les parròquies, sobretot amb motiu de la confirmació de tants joves i de més grans a la catedral. Heu estat present en els mitjans de comunicació social, amb intervencions molt sovintejades, setmanalment a través de la carta dominical *Paraula i Vida* retransmesa per la quasi totalitat d'emissores de ràdio que hi ha al territori de l'arxidiòcesi i a les televisions locals de Tarragona i de Reus.

Amb el vostre Consell Episcopal heu establert importants decisions pastorals, com per exemple l'agrupació de

en realitat serien una expropiació forçosa encoberta.

En aquest capítol dels béns materials, he deixat per al final la vostra preocupació i el vostre compromís per la restauració d'aquesta catedral, en la qual s'hi estan realitzant les obres més importants que mai s'hagin fet després de la seva construcció, gràcies al conveni signat entre la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Tarragona, el Consell Comarcal del Tarragonès, l'Ajuntament de Tarragona i l'arquebisbat, i per mitjà de les subvencions del Govern de l'Estat, totes molt importants i necessàries.

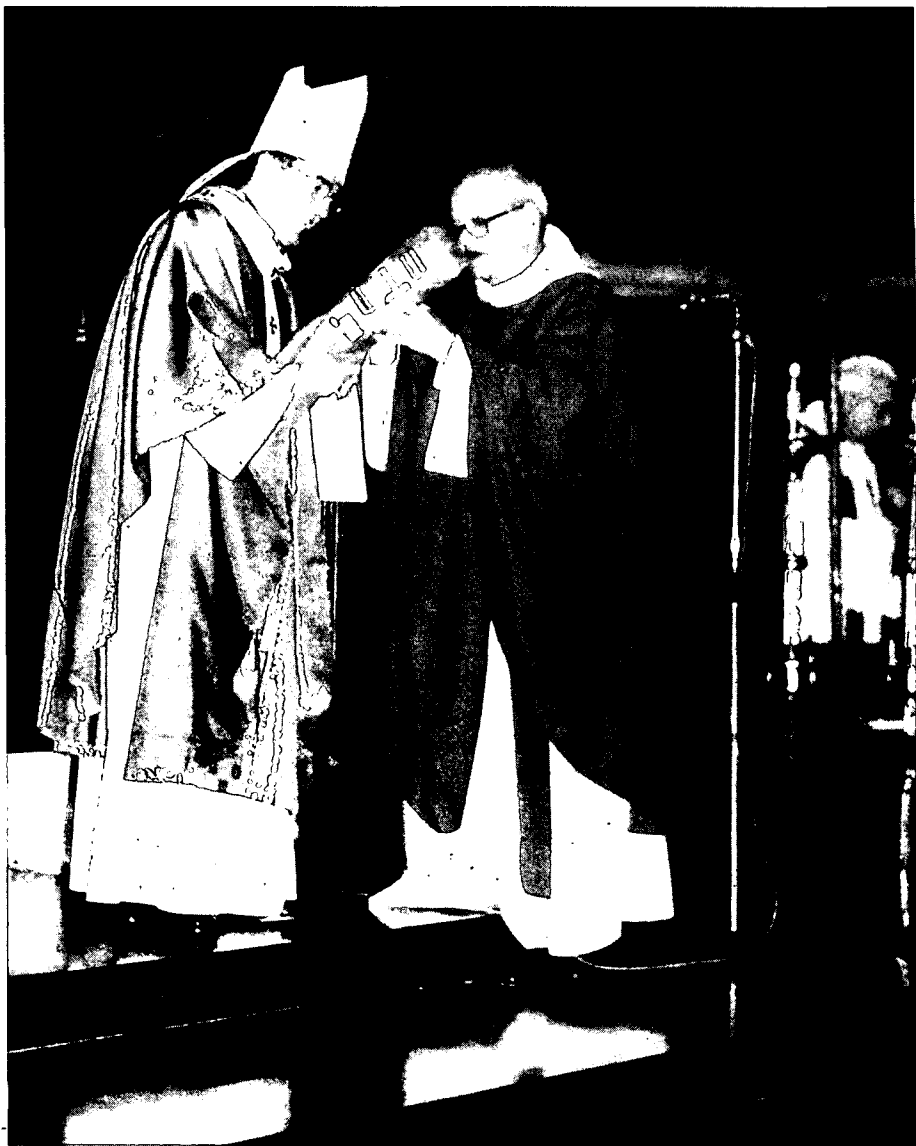
Essent arquebisbe de Tarragona va ser renovat per a un nou quinquenni consultor del Consell Pontifici per als Laics i també va ser nomenat membre del Consell Pontifici per als Textos Legislatius.

No em puc allargar més. Només he indicat unes fites d'aquest llarg i intens camí de set anys del vostre pontificat. Si tot el que acabo d'esmentar fins ara es pot situar en la vessant del que el bisbe —en aquest cas l'arquebisbe— dona a la diòcesi, sense descuidar la col·laboració de tantes persones que han fet la seva aportació, i que es pot dir que va en la direcció del que la diòcesi aporta al bisbe, ara hauria de fer esment de manera més explícita de la vessant del que la diòcesi dona al

bisbe, en aquest cas l'arxidiòcesi a l'arquebisbe.

Compreneu que en aquesta vessant he de ser modest. Deixeu-me dir només, senyor arquebisbe, que aquesta arxidiòcesi sens dubte que deu haver augmentat la vostra memòria històrica de les nostres arrels: sant Pau i sant Fructuós, d'on

venim, i de la densa història dels segles que han transcorregut en «l'espessa boira de disset centúries», com diu Mn. Melendres. Aquesta arxidiòcesi us deu haver fet prendre més consciència del servei que aquesta seu ha fet a tot Catalunya i més enllà, i de quina és la nostra identitat, a la qual, malgrat la nostra pobresa, no podem renunciar; una Església que, malgrat les vicissituds que ha hagut de viure, ha vol-

L'arquebisbe Lluís va rebre emocionat els presents de mans de Mn. Miquel Barbarà.

«I quan ens mireu des de Barcelona recordeu l'arxidiòcesi que va trobar, la que mútuament hem anat fent al llarg de set anys, com a arquebisbe a l'arxidiòcesi i com a arxidiòcesi a l'arquebisbe, i la que queda l'endemà de la vostra presa de possessió a Barcelona»

parròquies; l'admissió i acompanyament en el Catecumenat Diocesà d'Adults, el memoràndum per al rector de parròquia i l'estatut de l'arxiprestat, elaborat amb la participació del Col·legi d'Arxiprestos i del Consell Presbiteral.

Com a bon canonista, us heu preocupat que cada organisme de la Cúria tingués el lloc que li correspon i exercís les funcions que li són pròpies. Us heu preocupat de dignificar el Tribunal diocesà i el metropolità, heu fet millores a l'Arxiu Històric Arxidiocesà i heu fet arranjat la Casa dels Concilis a fi que pugui ser la seu de diferents organismes i moviments diocesans. Allí s'hi ubicarà el Museu Bíblic, que amb l'ajuda coratjosa i eficient dels seus responsables serà d'una gran categoria. També hauria estat la vostra il·lusió que en aquesta Casa dels Concilis s'hi pogués posar, encara que fos testimonialment, un petit museu que donés a conèixer la gran història, única a l'Església universal, de la nostra tradició de concilis provincials.

Una altra fita important del camí d'aquests set anys ha estat la vigilància sobre els béns de l'Església, que com heu dit moltes vegades han de ser per subvenir les necessitats pastorals i per ajudar els més pobres, no permetent que, sota cobertures legals o intencions populistes, es realitzessin actes que

gut ser fidel a l'Església i al nostre país, Catalunya, com és un deure elemental de cada Església particular estimar i servir el propi país; una Església que diferents vegades s'ha vist revestida del vermell martirial tant per ser Església com per ser fidel al país, que sovint ha hagut de patir el martiri de la incomprensió, més dolorós quan prové de qui més hauria de ser comprensiu; una Església que estimem i que considerem venerable. Aquesta Església venerable us ha prestat la seva venerabilitat i vós n'heu sortit enfortit amb més prestigi. Us hem donat la nostra comunió eclesial, la nostra comprensió i la nostra col·laboració lleial. Esperem haver estat fidels i haver correspost a la vostra confiança. Hem tre-

ballat per tenir pau i bona harmonia, per viure la comunió eclesial en profunditat i per expressar-la amb signes d'amistat i de fraternitat. Sens dubte que això us haurà ajudat i haurà ennoblit el vostre servei ministerial. Us l'oferim com el millor regal de comiat. Que us serveixi per afrontar la nova responsabilitat que teniu encomanada. I quan ens mireu des de Barcelona recordeu l'arxidiòcesi que va trobar, la que mútuament hem anat fent al llarg de set anys, com a arquebisbe a l'arxidiòcesi i com a arxidiòcesi a l'arquebisbe, i la que queda l'endemà de la vostra presa de possessió a Barcelona.

Tothom entendrà que l'enumeració d'aquestes fites no s'ha de convertir en un examen de set anys de govern, que com tota acció humana pot tenir les seves limitacions i errades. Tampoc s'ha de convertir en un culte a la personalitat, que mai no hauria d'existir en l'Església. Moltes vegades us he dit, com va dir Eulogi, diaca de Fructuós, en el judici abans del martiri: «Jo no adoro Fructuós, sinó el mateix que Fructuós adora.»

Senyor arquebisbe, tingueu la certesa que aquesta Església venerable, pobra però no mesquina, sap ser senyora, sense oripells, com és austera i senyora aquesta catedral. I a qui ha dedicat set preciosos anys de la seva vida a servir-la dia a dia amb tant d'esforç i amb tant de treball, l'acomiada tan bé com sap i reconeixent-li el bé que ha fet. Els arquebisbes passen i l'arxidiòcesi continua. Ens hi mantindrem fidels. Senyor arquebisbe, moltes gràcies, i que l'únic Bon Pastor ens ajudi a tots, allà i aquí. Moltes gràcies!

Un moment de la celebració eucarística.

93 204 433
Telèfon:

LA BIBLIA

La paraula Bíblia ve del grec i vol dir llibres. Sant Climent, deixeble de Sant Pau, fou el primer en anomenar a la col·lecció de llibres sagrats: Bíblia.

La Bíblia és el conjunt de llibres sagrats. És tota una biblioteca religiosa recopilada en un sol llibre.

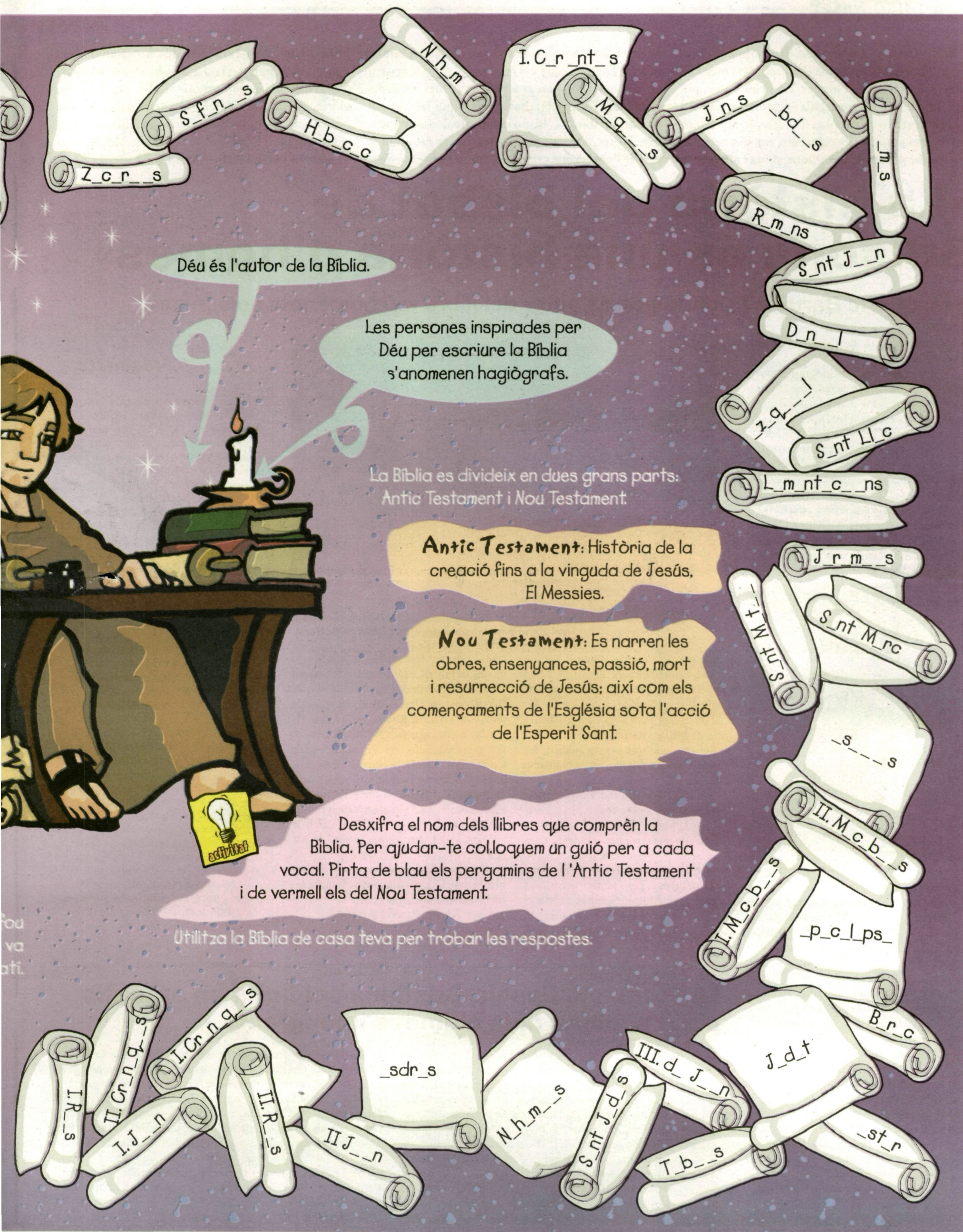
Al llarg dels segles, l'Església, il·luminada per l'Esperit Sant, va seleccionar els llibres que foren inspirats per Déu per formar la Bíblia. A aquesta llista de 73 llibres se l'anomena Canon.

La primera traducció de la Bíblia del grec al llatí la va fer Sant Geroni i s'anomenà la "Vulgata". La va escriure l'any 383 després de Crist. El llatí era llavors l'idioma comú en el món mediterrani.

La Bíblia Gutenberg
la primera Bíblia i es
imprimí en

Déu és l'autor de la Bíblia.

Les persones inspirades per Déu per escriure la Bíblia s'anomenen hagiògrafs.

La Bíblia es divideix en dues grans parts: Antic Testament i Nou Testament.

Antic Testament: Història de la creació fins a la vinguda de Jesús, El Messies.

Nou Testament: Es narren les obres, ensenyances, passió, mort i resurrecció de Jesús; així com els començaments de l'Església sota l'acció de l'Esperit Sant.

Desxifra el nom dels llibres que comprèn la Bíblia. Per ajudar-te col·loquem un guió per a cada vocal. Pinta de blau els pergamins de l'Antic Testament i de vermell els del Nou Testament.

Utilitza la Bíblia de casa teva per trobar les respostes.

Solsona

SOLSONA.— Amb 50 homenots solsonins, Mn. Enric Bartrina i Corominas ha bastit una mena de galeria de solsonins il·lustres. En primer lloc, per salvar de l'oblit tot un seguit de persones que són com els nostres «pares en la fe» i que, en uns temps canviants i mancats de referents, ens són necessaris. També per fomentar l'autoestima i afirmar la

nostra idiosincràsia solsonina en un món, i també en una Església, que corre el perill d'oblidar-se o de no tenir prou en compte les petites realitats humanes. Entre els «homenots» que hi figuren trobarem filòsofs, historiadors, teòlegs, arqueòlegs, poetes, músics, artistes, mestres... i des d'apòstols de l'obrerisme cristià ras fins a bisbes i arque-

bisbes. Una altra característica a ressaltar: tots aquests solsonins —si no d'origen alguns d'ells, sí d'arrelament i de compromís vital— són ja tots en glòria. Per això, el catàleg de personatges acaba esmentant les dues morts recents que més han colpit la nostra Església, com són la de Mn. Ramon M. Serchs i la del bisbe Antoni Deig.

«La història del bisbat de Solsona és una història d'homes»

■ Mn. Enric Bartrina i Corominas és autor del llibre «50 homenots solsonins»

—D'on va sortir la idea d'escriure aquest llibre?

—En escriure aquestes biografies mai no vaig tenir la intenció de publicar-les en un llibre, ja que estaven destinades a una simple col·laboració al Full Diocesà, limitades a un espai de trenta ratlles, ajustades a personatges ja difunts del nostre bisbat, principalment sacerdots del segle XX, de molts dels quals encara es conservava memòria. Tot això va obligar a buscar els trets fonamentals de cada un i a deixar-hi entreveure la seva personalitat. Aquesta condensació biogràfica, penso, pot servir com a base d'investigacions posteriors.

Portada del llibre.

—Per què un llibre de biografies?

—Diuen que la biografia és la que fa la veritable història. De fet, la història del bisbat de Solsona és una història d'homes, més que de la terra. La seva geografia és tan allargassada (de Castellar de N'Hug fins a Sidamon), amb diferents comarques, diferents tipus de treballs, diferents fesomies que el que li ha donat unitat ha estat l'home.

—I per què cinquanta justament?

—Són 50 homenots, n'hi podia haver d'altres, n'hi podia haver més, però aquest recull vol ser un modest record i homenatge a unes persones del nostre bisbat que amb la força de la seva fe, amb el mestatge de la seva vida i amb les circumstàncies del seu temps han omplert de saba el brancam del gran arbre del bisbat de Solsona.

Voldria mostrar el meu agraïment a totes les persones que m'han ajudat, especialment a Mn. Climent Forner per la seva

Mn. Enric Bartrina és arxiver del bisbat de Solsona.

presentació, pel pròleg i, sobretot, perquè ha estat l'impulsor del llibre; al bisbe Jaume Traserra, que hi ha fet la salutació; a Jaume Huch, editor de les edicions L'Albí; al dibuixant Toni Donada, i a la Delegació de Mitjans de Comunicació Social de Solsona, que amb la seva ajuda ha fet possible poder regalar un exemplar a cada capellà.

—És en certa manera un reconeixement a les persones?

—L'home ha fet del bisbat de Solsona una terra rica i diversa: terra de seny, però també de fol·lia; terra de poetes, però també de mercaders; terra de pau, però també de carlins i de trabucaires. Molts dels qui han forjat el nostre bisbat han marxat sense deixar-hi rastre. La seva memòria s'ha perdut en el temps. Sols han deixat testimoni alguns

sants com sant Ramon Nonat, aquell tauratg de Portell, o sant Pere Claver, aquell català universal de Verdú, o algun savi de Berga com Comellas i Cluet, o un pintor de fama com Francesc Ribalta, de Solsona. Ha quedat constància dels bisbes solsonins, fins al bisbe Lasala, amb l'episcopologi de Costa i Bofarull. Dels altres 14 que hi ha hagut fins ara en vaig fer una ressenya al *Diccionari d'Història Ecclesiàstica de Catalunya*. També va ser important l'aportació de Lluís Badia, de Navès, amb la publicació del *Martirologi solsoní* de 208 màrtirs.

Però molts venerables rectors de poble, beneficiats, capellans de santuari, religiosos i religioses, pares i mares de família, etc., han quedat en l'anonimat.

Text i fotos: Ramon Estany

Apunt biogràfic

Enric Bartrina i Corominas va néixer a Gironella (Berguedà) el 29 de març del 1934. Va estudiar la carrera eclesiàstica al Seminari de Solsona. Va ser ordenat capellà pel bisbe Tarancón l'any 1957. Va ser vicari de Figols les Mines i de Súria. Va exercir de rector durant 25 anys a Guardiola de Berguedà, on va promoure la restauració del monestir de Sant Llorenç, a prop de Bagà, i va publicar el llibre *El castell de Guardiola* (1985). Va aprofundir estudis de Paleografia i de Diplomàtica a la Universitat de Barcelona i va participar en un curs d'arxivística.

L'any 1988 va ser nomenat director de l'Arxiu Diocesà de Solsona. Va ser durant tres anys secretari del bisbe Antoni Deig. És canonge de la catedral. S'ha especialitzat en temes solsonins. Ha publicat, entre altres treballs, *El bisbat de Solsona* (1993), *Aportació del bisbat de Solsona a l'Església i al país* (1993), *Quan Solsona va perdre el títol de ciutat* (1994), *Episcopologi solsoní* (1997), *La dona i el carlisme* (1998), *Els càtars a Solsona* (2001), *50 anys de la Fira de Sant Isidre* (2002), *Santa Llúcia a Navès* (2003) i un munt de col·laboracions en revistes locals, comarcals i diocesanes. Des del seu càrrec d'arxiver impulsa treballs d'estudiants, promou recerques universitàries, acompanya tesis doctorals i dona suport a moltes activitats culturals.

La Fundació Escola Cristiana sol·licita un autèntic pla d'acollida dels alumnes immigrants

BARCELONA.— La Fundació Escola Cristiana de Catalunya ha facilitat un nou comunicat en què afirma que un pla d'acollida dels fills de les famílies immigrades, elaborat amb el màxim consens possible amb les escoles concertades, continua sent una assignatura pendent del Departament d'Educació del Govern de la Generalitat. «L'experiència d'algunes escoles cristianes, amb més del 50% d'alumnes immigrants, és un bon aval a la nostra proposta de col·laboració lleial i eficaç», afirma la declaració feta.

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya es mostra satisfeta per la iniciativa del Departament d'Educació de la Generalitat de crear centenars d'aules d'acollida, però manifesta

la seva sorpresa «per l'anunci de la decisió adoptada sense que s'hagi produït una veritable consulta a les organitzacions representatives del sector de les escoles privades concertades».

«Una vegada més», continua la declaració feta per la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, «sembla que l'Administració vulgui donar a entendre a l'opinió pública que compta amb la iniciativa social per a l'escolarització dels fills de famílies immigrades, però també sembla que ignori que les escoles privades no són subsidiàries de les públiques, i que l'Administració no solament ha de comptar amb la iniciativa social en el moment de l'acció sinó també en el de la planificació, d'acord amb la legislació vigent». (C.C.)

Tortosa

Peregrinació diocesana amb malalts a Lourdes

■ Unes 500 persones, presidides pel bisbe Xavier Salinas, van participar en aquesta trobada anual

TORTOSA.— Del 27 de juny a l'1 de juliol va tenir lloc la peregrinació diocesana amb malalts a Lourdes presidida pel bisbe Xavier Salinas. Unes 500 persones entre malalts, joves, pelegrins, sacerdots... van formar part de la peregrinació, que va participar entre altres actes en una missa a la gruta, en la missa internacional, en la processó eucarística i benedicció de malalts i en el Via Creu.

Els punts de partida van ser Benicarló, Tortosa, Móra d'Ebre i Gandesa. Els autobusos van traslladar des de la nostra diòcesi tortosina fins a Lourdes els pelegrins que aquest any van participar en aquesta trobada anual a Lourdes. L'hora va ser matinerana —n'hi va haver que es van llevar a les sis del matí—, tot per arribar a bona hora a la meta de la peregrinació.

Com cada any la peregrinació va ser presidida pel bisbe diocesà, que també hi va ser des del diumenge 27 fins al dijous 1 de juliol presidint i participant en els nombrosos actes que configuren aquesta peregrinació.

La primera trobada dels pelegrins va tenir lloc el diumenge 27 per celebrar l'Eucaristia en què van celebrar les noces d'or sacerdotals dos preveres que participaven en la peregrinació, i just aquell dia era la data d'ordenació: Mn. Antoni Cunill i Mn. Florencio Albero. També va celebrar les noces d'argent Mn. José Antonio Omedes.

Dilluns va tenir lloc la missa a la gruta de les aparicions. Va ser presidida pel bisbe Xavier i concelebrada pels setze sacerdots tortosins que participaven en la peregrinació acompanyant els malalts així com pels sacerdots de la diòcesi de Barcelona, que també es trobava allà de peregrinació. Com sempre, va ser una

La feina dels voluntaris és d'una gran generositat.

El bisbe Xavier Salinas, durant la celebració eucarística.

Eucaristia entranyable i emotiva. El bisbe va animar els malalts i tots els assistents a posar l'esperança en el Senyor, la veritable roca de refugi, lema pastoral de Lourdes per a l'any 2004. Seguint l'exemple de Maria i de Bernardeta, Mons. Salinas va reflexionar vigorosament sobre la vida de fe del cristià i el seu compromís de vida. Després va tenir lloc la foto de família a les escales del santuari.

La celebració comunitària de la Penitència, l'Hora Santa, el Via Creu pel Calvari i un, a la vora del riu, per als malalts, la Missa Internacional a la basílica de Sant Pius X, la processó eucarística i la benedicció dels malalts, presidides pel nostre bisbe diocesà, les pregàries per als joves i la tarda de gresca i de germanor van ser els actes centrals de la peregrinació que marquen el to religiós de trobada amb Déu per

Maria i de germanor entre tots els participants.

Enguany va destacar el gran nombre de joves que hi van participar com a voluntaris. Van marcar una fita en laboriositat: matiners, eren els primers d'acudir a l'hospital per dutxar i arreglar els malalts, per donar-los l'esmorzar i després per portar-los, empentant el carro, al lloc on tenia lloc l'acte. I encara més! Després de participar en tots els actes religiosos i festius que s'havien preparat per als malalts, quan a la nit ja els havien donat el sopar i els havien ajudat a gitar-se, es trobaven en algun racó de l'espai verd que hi ha davant de la gruta, vora al riu, per fer una bona estona de pregària dirigida per algun dels sacerdots joves que acompanyaven la peregrinació. També el bisbe Xavier Salinas va participar en aquestes pregàries.

I no només els joves! Gent de mitjana edat, i més gran amb interès tenia cura dels malalts: els acompanyaven, els portaven d'aquí cap allà... A les nits la gent estava molt cansada però satisfeta. Una noia deia: «És la primera vegada que hi participo i sento una gran il·lusió i esperança en el meu cor després de veure els malalts i participar en aquesta peregrinació de fe!» També hi va participar gent més jove. Eren els encarregats de portar el beure als malalts per poder resistir els actes més llargs.

La tornada va ser el dijous 1 de juliol. Després de celebrar la missa presidida per bisbe Salinas va tenir lloc el cant dels adéus al voltant de la creu que encapçala l'avinguda que dona entrada al santuari. Una rodona que tancava tot el jardí que envolta la creu va ser expressió de germanor i de fraternitat al voltant de la creu del Salvador que és el centre i motor de la nostra fe. Després de dinar els autobusos van passar pels diferents hotels a buscar els pelegrins per tornar-los a casa.

Víctor-Manuel Cardona

XIII Curset diocesà de Formació del professorat de Religió

TORTOSA.— Del 5 al 7 de juliol va tenir lloc al Seminari Diocesà el XIII Curset diocesà de Formació dels professors de Religió de la diòcesi. En aquesta experiència de tretze anys ja s'ha marcat l'esquema que se segueix cada any: dos dies de didàctica de la Religió i un de formació teològica. 72 professors dels nostres col·legis i instituts, el 95% de la diòcesi, van participar amb interès en les jornades.

Després de l'experiència sembla que el curset d'estiu per a professors de Religió ha quallat bé. La gran participació dels professors, l'interès que mostren i l'ajuda personal i professional que suposa per als participants ha dut a demostrar que en aquest moment l'estructura de dues jornades de didàctica de la Religió i una de formació teològica és bona.

El primer dia, dilluns dia 5 de juliol, va iniciar-se el curset amb la pregària i la presentació dirigides per Mons. Josep Maria Tomàs, delegat diocesà d'Ensenyament. Després va prendre la paraula Josep-Maria Valero, de l'editorial EDB, que enguany va ser l'encarregat de dirigir el treball de didàctica de la Religió.

La presentació del nou currículum de Religió, una mica de la seva història, crítiques que se li han fet, la manera de

treballar un tema, recursos didàctics per a l'aula... van ser els eixos de treball de la primera jornada, que es va allargar fins a les dues del migdia.

El segon dia va tenir la mateixa estructura, encara que el contingut era divers: la pregària, el llibre de text, preparar una unitat didàctica per grups i posar-la en comú.

El darrer dia, dimecres 7, es va dedicar a la formació teològica. La xerrada va anar a càrrec del professor de Moral del Seminari Diocesà, que, sota el títol *Llibertat religiosa i els seus límits. Relació amb la formació religiosa i moral en l'escola*, va presentar a grans trets allò que entenem per llibertat, marc que possibilita i fonamenta la tasca docent del professor de Religió, i el seu significat per presentar-se davant de la societat i de l'escola amb humilitat però al mateix temps sense por i amb caràcter propi com a proposta que pot donar resposta a allò que hi ha de gran en el cor de cada persona.

El delegat diocesà d'Ensenyament, Mons. Josep Maria Tomàs, va acabar les jornades fent una reflexió en veu alta fonamentada en l'avui de la classe de Religió: com queda?

Assistents al curset.

No ben vista pels polítics però escollida per un 90% dels alumnes de Primària i un 60% de Secundària, i això vol dir que sí que està ben vista per la gent de les nostres terres.

I és clar, les estones de passadissos valen per a intercanviar opinions i experiències entre tots els professors.

La propera trobada serà després de les vacances, el 2 d'octubre. Serà la trobada d'inici de curs, en la qual el bisbe lliurarà la missió a cada professor. (V.M.C.)

Lleida

La parròquia de Sant Agustí acomiada els pares paüls

■ Els religiosos van arribar a Lleida el 5 de juliol del 1940

LLEIDA.— La parròquia de Sant Agustí del barri de la Bordeta de Lleida va aplegar-se el diumenge dia 4 de juliol a les dotze del migdia per celebrar una Eucaristia de comiat als pares paüls. Durant aquests darrers 64 anys els religiosos han servit aquesta parròquia de la perifèria i ara deixen la ciutat i la diòcesi de Lleida per manca de vocacions.

L'Eucaristia va ser presidida per Mn. Josep Mora com a nou rector de la parròquia i va ser concelebrada pel fins ara rector, el P. Gaspar Sastre, i els pares José L. López i José Ignacio, consellers de la Congregació de la Missió i en representació del pare provincial.

La celebració va tenir alhora una altra connotació, com va ser la d'oficialitzar la creació d'una nova unitat pastoral, formada per les parròquies de Sant Josep Obrer, del barri proper dels Magraners, i la de Sant Agustí de la Bordeta. Per aquest motiu hi concelebraren també els mossens que a partir d'ara han quedat adscrits a aquesta unitat. És el cas de Mn. Cinto Cotonat, fins ara rector de Sant Josep Obrer; de Mn. Antoni Agelet, i del diaca Mn. Martí Sandiumenge. A la celebració també es va sumar un salesià en representació d'aquest orde religiós que té la seva comunitat al barri.

L'Eucaristia, molt participativa i emotiva, va ser cantada per la Coral Esperit Jove de la Bordeta, sota la direcció de Montserrat Virgili. Finalitzada la celebració va ser el moment dels parlaments i dels comiats, tot donant gràcies a Déu per aquests anys de servei dels pares paüls a la diòcesi de Lleida.

Rodrigo Larios, en representació de la comunitat parroquial, va llegir uns folis que ell mateix havia preparat, tot fent història i recordant l'arribada dels pares paüls a Lleida. Així, la seva arribada res-

ponia a la petició que el bisbe Manuel Moll els havia fet per demanar-los la col·laboració davant de la manca de sacerdots que hi havia aleshores a la Lleida de la postguerra: «El primer d'arribar va ser el P. Mateu Coll. Ell i altres pares paüls es van fer càrrec en un primer moment de l'església de la Bordeta, de la capella del cementiri, de les parròquies d'Alcoletge, de Vilanova de la Barca, d'Albatàrrec, de Montoliu de Lleida i del Sudanell.»

Larios va recordar com després d'aquelles primeres i moltes responsabilitats,

Església de Sant Agustí.

l'any 1950 els pares paüls es queden solament amb la parròquia de Sant Agustí, que han atès pastoralment i sense interrupció fins avui. Alhora, els paüls han atès espi-

ritualment les cases de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül: «Durant tots aquests anys la tasca que han fet els pares paüls al barri ha estat molt positiva, lliurats en cos i ànima al seu desenvolupament. Es pot dir que la Bordeta no seria el que és sense l'entrega dels pares.»

Rodrigo Larios féu especial menció del P. Mateu Coll, al qual va definir com un home molt obert, valent i molt conscient de les necessitats del moment, així com la llarga llista de rectors que ha tingut la parròquia: P. Josep Pous (1946-1948), P. Gaietà Figuerola (1948-1949), P. Joan Padrós (1949-1951), P. Joan Cirer (1951-1960), P. Martín Matas (1960-1969), P. Recaredo Gascó (1969-1971), P. Josep Sendra (1971-1974), P. Àngel Solà (1974-1980), P. Josep M. Biosca (1980-2003), que ha estat rector durant prop de 25 anys, i el P. Gaspar Sastre.

«I amb tots ells una cinquantena de pares i de germans paüls, ajudant i potenciant la labor apostòlica que han dut a terme, amb il·lusió i entrega, deixant un bon record entre tots nosaltres», va dir emocionat Larios. I va afegir que «tots els pares que han passat per Lleida han deixat la seva empremta. Ara els diem adéu-siau, però els farem avinent que la seva llaor ha donat i donarà bons fruits. Aneu en nom de Déu a treballar en altres camps de la seva vinya. Que la vostra tasca sigui tan positiva com la que heu fet entre nosaltres».

Els fidels que omplien a vessar el temple van aplaudir amb força les paraules de Rodrigo Larios, que van saber transmetre els sentiments de tot el barri envers els religiosos que marxen.

Jordi Curcó

El bisbe Ciuraneta nomena nous rectors i consiliaris

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, ha fet darrerament nous nomenaments dels quals destaca el de Mn. Josep Moré, fins ara rector d'Alcarràs, com a nou rector de les parròquies de Sant Agustí i de Sant Josep Obrer.

Mn. Juan Manuel Bardají ha estat designat com a nou rector d'Alcarràs i de Soses. Com a sacerdots adscrits a les parròquies de la unitat pastoral de Sant Agustí i de Sant Josep Obrer, han estat nomenats Mn. Jacint Cotonat i Mn. Antoni Agelet. Mentre

que el P. Víctor Espinosa ha estat nomenat vicari de Sant Josep Obrer i el diaca Martí Sandiumenge, vicari de la parròquia de Sant Agustí.

Finalment el bisbe Ciuraneta ha nomenat l'actual rector de Castellidans i de l'Albagés, Mn. Joan Bisart, rector alhora de la parròquia de Puigverd de Lleida.

Com a nou consiliari de l'Adoració Nocturna ha estat nomenat Mn. Daniel Turmo i com a consiliari de la Fràter, Mn. Martí Sandiumenge. (J.C.)

TORTOSA

Benedicció dels nous locals de Càritas a Benicarló

BENICARLÓ.— El diumenge 20 de juny el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va beneir els nous locals de l'equip interparroquial de Càritas a Benicarló. Amb la presència dels sacerdots de la ciutat, d'autoritats polítiques i del director de Càritas diocesana, es va arribar a un moment esperat i desitjat que ha mogut l'afany solidari de molts col·laboradors.

L'acte es va iniciar a dos quarts d'una amb la participació de voluntaris, de socis i de treballadors en la missa major de la parròquia de Sant Bartomeu, presidida pel bisbe Salinas. A continuació, a les dues del migdia, es va procedir a la benedicció dels nous locals, amb una nom-

El bisbe Salinas va procedir a la inauguració.

brosa presència de persones vinculades a l'entitat, membres dels consells pastorals de les parròquies, polítics i mitjans de comunicació. Per la vesprada es va conti-

nuar amb la jornada de portes obertes que ja s'havia iniciat amb la benedicció al migdia. Per a l'ocasió els voluntaris de cadascun dels projectes i dels serveis de l'entitat van plasmar en panells totes les activitats que desenvolupen, per tal de donar-les a conèixer a totes aquelles persones que van visitar els locals durant la jornada.

Aquest acte es va emmarcar dins de la celebració de la festivitat del Corpus, dia de la Caritat, quan es va fer una gran campanya de difusió de la intervenció social que desenvolupa Cà-

ritas a la localitat. Els nous locals, que han suposat una inversió que ronda els 180.000 euros, s'han finançat a través de subvencions del Ministeri de Treball i d'Afers Socials, de la Fundació "la Caixa" i del l'aportació de les tres parròquies de la localitat. Aquests locals, situats en un carrer cèntric de la localitat, es destinaran al desenvolupament de totes les activitats de Càritas i d'altres entitats d'acció social que en vulguin disposar, com pot ser Alcohòlics Anònims.

Càritas interparroquial de Benicarló du a terme accions i serveis d'acollida i d'assistència i té projectes de gent gran, de drogodependències, d'immigrants, d'inserció laboral i d'infància. Totes aquestes activitats les realitzen al voltant de 90 voluntaris amb el suport d'una treballadora social. (V.M.C.)

Lleida

Un llibre aplega els 836 anys d'història de la parròquia de Sant Joan de Lleida

■ Els autors són els historiadors Romà Sol i Carme Torres

LLEIDA.— Tot coincidint amb la festa del seu titular, el 24 de juny passat es va presentar a la parròquia de Sant Joan Baptista de Lleida el llibre *Petjades d'espiritualitat*, que recull els 836 anys de la història de la parròquia més important i antiga de la ciutat de Lleida.

A bans de la presentació, que va tenir lloc al mateix temple, es va celebrar a les dotze del migdia una Eucaristia solemne en honor del patró de la parròquia, presidida pel vicari general de la diòcesi, Mn. Joan R. Ezquerro, i concelebrada pel rector, Mn. Joan Mora, i altres preveres de la unitat parroquial que conformen les parròquies del Carme, de Sant Pere i l'esmentada de Sant Joan: Mn. Josep Miarnau, Mn. Josep Martí i el sacerdot romanès Mn. Leonard Diac; així com Mn. Ramon Sanmartí.

La missa va ser cantada pel quartet Veus del Pirineu, que va interpretar cants gregorians durant tota la celebració.

Finalitzat l'acte religiós, es va iniciar la presentació del llibre, del qual són autors els historiadors Romà Sol i Carme Torres, matrimoni i feligresos de Sant Joan. «Estem satisfets perquè ja hem pagat el deute que teníem pendent de fer la història de la nostra parròquia», va dir Romà Sol a l'inici de la seva intervenció.

L'historiador va voler argumentar per què fins avui no havien escrit la història de Sant Joan, i va dir que el motiu fonamental era la seva complexitat: «És una llarga història de 836 anys de vida religiosa, però del tot inserida en la història de la ciutat de Lleida. En el llibre es recull un conjunt de petjades espirituals deixades per la parròquia de Sant Joan al llarg del temps, però donant més importància a les persones que a les pedres.»

Tres vegades construïda

L'historiador va destacar el fet que l'església de Sant Joan ha estat construïda, enderrocada i refeta tres vegades al llarg de la seva història. L'antiga església romànica, datada ja el 1168, bastida a les darries del segle XII i ampliada i consagrada de nou el 1372, es va enderrocar l'any 1868. El motiu va ser el triomf de la revolució de setembre, quan la junta revolucionària en va acordar l'enderroc amb el pretext d'ampliar la plaça.

Romà Sol va dir que, després, assere-nats els temps, en el seu lloc es va projectar un nou temple d'estil neoromànic-gòtic, executat per l'arquitecte Juli Sarracibar. La primera pedra es va col·locar el 16 d'abril del 1877. Les obres van ser

Portada del llibre.

Núm. 3 de «La Nostra Comunitat»

Les parròquies que conformen la unitat parroquial de l'Eix Comercial de Lleida, Sant Pere, Sant Joan i la Mare de Déu del Carme, han editat el número 3 de la revista anomenada *La Nostra Comunitat*.

L'acurada edició recull la relació de baptismes, de primeres comunions, de confirmacions, de casaments i de defuncions que han tingut lloc a les tres parròquies durant l'any.

També ofereix diverses notícies i apartats dedicats a l'activitat parroquial, així com les diverses festes i celebracions al llarg de l'any, les accions dels grups parroquials a més de la presència de la comunitat romanesa i llatinoamericana en la nova realitat pastoral de la unitat.

dirigides per l'arquitecte Celestí Capmany i es va consagrar el 27 d'octubre del 1895.

El temple va patir les conseqüències de la guerra civil quan va ser incendiat el 25 de juliol del 1936. Passada la cometa, l'any 1944 l'arquitecte lleidatà Francesc Clavera va dirigir les obres de restauració a càrrec de Regions Devastades i va retornar el temple al seu primitiu esplendor: «Així va ser com la vida religiosa va tornar a la parròquia.»

El llibre, en les seves 200 pàgines i quatre capítols, ens apropa a la realitat

espiritual i humana de prop de nou segles d'història parroquial i ciutadana. Especial menció fan els autors del seu rectorològic, amb 35 noms que s'inicien amb el rector Jeroni Morana (1596-1599) i que acaben amb el rector Manel Caigós (1857-1869), que va viure l'enderroc del temple. Destaca així mateix la relació del rector, vicari i nou beneficiats morts el 1936.

Romà Sol i Carme Torres dediquen bona part de l'obra a les que ells anomenen «petjades d'espiritualitat», tot fent memòria de la caritat parroquial durant la postguerra; de les celebracions del Dia de la Parròquia; de l'escola de la llar; de l'anomenada Schola Cantorum, molt popular en aquells anys; del moviment apostòlic, i de com la renovació conciliar va arribar a la parròquia.

Modest Gené i Jaume Gort

El llibre també recull els arquitectes i

els artistes que han deixat la seva petjada al temple, com és el cas de l'escultor reusenc Modest Gené, autor de la magnífica talla de sant Joan que presideix l'altar major; del també escultor lleidatà Jaume Gort, autor de diverses talles, entre elles la del Sant Crist de l'agonia, i del pintor Miquel Roig, autor del mural del baptisme de Jesús.

Romà Sol i Carme Torres afirmen que per a ells el més important és «que tothora ha estat parròquia al servei de Déu i dels homes, temple de pregària i fogar cristià d'una incomparable munió de generacions».

Finalitzada la presentació i mentre a l'exterior del temple es va servir un aperitiu al nombrós públic que va assistir a l'acte, els historiadors van signar exemplars de la seva nova obra, que fa ja el número 42 de les que tenen publicades.

Jordi Curcó

Claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

Lluís Armengol Bernils Créixer i estimar

Els nostres èxits poden ser ocasió per donar gràcies a Déu i per fer participar de la seva bondat les persones que ens envolten. Els nostres fracassos ens ajuden a recordar que aquesta terra no és terme sinó camí i que només n'hi ha un que no falla mai: el Senyor. Amb l'ajut del Senyor, totes poden ser ocasions per créixer i estimar més.

Col. Eines, 29. 128 pàg.

Gary Gardner L'Esperit i la Terra La religió i l'espiritualitat en la recerca d'un món sostenible

La tasca de construir un món sostenible podria experimentar un avenç espectacular si les persones i les institucions religioses, d'una banda, i els ambientalistes i els defensors del desenvolupament sostenible, de l'altra, fessin seves les inquietuds bàsiques mútues.

Format: 13,5 x 18,5 cm. 88 pàg.

Jacinto Peraire Adriano, el hermano de los marginados

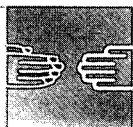
El hermano Adriano Trescents lleva 30 años atendiendo a los marginados en el barrio del Raval de Barcelona. Jacinto Peraire nos acerca a su figura a través de anécdotas y pequeñas historias de cada día: «Cartera en bandolera, en pleno Barrio Chino, camino de los bares, de las pensiones, de los tugurios... Repartiendo, con sencillez, simplemente amor.»

Col. Punto de encuentro, 11. 222 pàg.

Council for a Parliament
of the World's Religions

Forum
BARCELONA
2004

Forum Universal de les Cultures

RELIGIÓ PARLAMENTÀRIA (i III)

Ser cristià: una encisadora arrogància

Per captar la singularitat cristiana, el cardenal J. Ratzinger no ha estalviat arguments sobre aquest desafiament en el qual pocs aconsegueixen ser tan competents. En una època en la qual el rigor científic prohibeix la intervenció de Déu en el món, «la fe cristiana es caracteritza per relacionar d'una manera completament nova la raó i la religió per orientar l'home vers la veritat».

«L'arrogància» cristiana no renuncia al coneixement de la veritat, no s'ha resignat a una recerca sense fita que no busca realment. Un altra cosa és no voler trobar la veritat, menysprear Déu i degradar l'home condemnant-lo a caminar cec, eternament a les palpentes, en l'obscuritat. La veritat suposa acceptació humil, és un risc, una responsabilitat, un servei. Trobar la veritat no violenta ningú, no destrueix identitats ni destrossa cultures. La veritat venç des de dins l'arrogància perquè no té altra arma que ella mateixa.

Afirmar tranquil·lament que cadascú ha de viure en la religió que li ha tocat, ja que totes són, a la seva manera, camins de salvació significa enquadrar la religió en un mer costum, en experiència subjectiva, en ritual. Una religió així s'aparta de la veritat, no porta a l'autèntica comunicació de les qüestions humanes, impedeix l'obertura de l'home que, ancorat en les seves tradicions, se separa dels altres. L'aparició de la fe cristiana i de la mateixa Església dels pagans va ser possible perquè a Israel hi havia qui buscava, hi havia insatsfets amb els costums habituals, hi havia persones que esperaven.

L'estrella de Jesús com a verdader redemptor del món, salvador únic i universal «de cap manera suposa un menyspreu de les altres religions, però sí que es contraposa de forma decidida a la resignació, a la incapacitat de poder percebre la veritat i a admetre la còmoda estadística del deixar-ho tot igual que estava». L'essència de la fe cristiana, doncs, no pertany ni a la història de les religions ni s'identifica de seguida amb la història de la crítica de les religions. La veritat purifica i uneix, no destrueix.

El magisteri eclesiàstic conciliar i postconciliar ja va subratllar que en les diverses religions hi ha elements de veritat, aspectes bons i vertaders no només als cors dels homes, sinó en els seus ritus i costums encara que també continguin llacunes, insuficiències i errors. El Concili Vaticà II, doncs, contempla la unitat del gènere humà, el seu origen comú, i no rebutja res de vertader i sant que es pugui trobar en les religions. Però la mateixa existència d'aquestes és un repte per a l'Església: l'estimulen a reconèixer de quina manera Déu crida tots els pobles per comunicar-los la plenitud de la seva revelació i del seu amor en Crist; la mouen a anunciar la plenitud de la vida religiosa i la definitiva reconciliació amb Déu (*Nostra aetate*, n. 2; *Redemptoris missio*, n. 55).

Però va ser la Comissió Teològica Internacional qui en un document publicat el 1996 ens oferia una síntesi àmplia sobre el cristianisme i les religions. La teologia de les religions, el diàleg interreligiós i una teologia cristiana de les religions són considerades des del cor de la cultura com instància de sentit últim i força estructuradora fonamental. Un diàleg interreligiós, en el qual l'Església catòlica està compromesa, que té el seu punt de partença en la veritat de la fe cristiana fonamentada en el coneixement natural de Déu i en la confiança en l'acció universal de l'Esperit.

No és nou que aquest diàleg ressalti tant els aspectes que les religions tenen en comú com les diferències

És una dada incontestable que la prehistòria del cristianisme no es troba pas en les religions del món —encara que hi tingui connexions clares— sinó en el procés de la raó crítica contra les religions, en la raó progressiva on l'home trenca amb els costums i tradicions encaminant-se vers una comprensió del món i del que és diví per la força

El diàleg interreligiós és connatural a la vocació cristiana i part integrant de la missió de l'Església.

És una convicció secular de l'Església que l'autèntica llibertat no existeix sense la veritat. Si una societat no tracta d'aconseguir-la l'exercici autèntic de la llibertat es debilita. El dret a la llibertat de consciència i a la llibertat religiosa es basa en la dignitat ontològica de la persona humana i no en la igualtat inexistente entre religions i sistemes culturals. Suposar, de fet, que totes les religions i totes les doctrines, fins i tot errònies, tindrien el mateix valor va en detriment de la dignitat de la persona humana que no ha de ser sotmesa a contradiccions externes que puguin oprimir la consciència en la recerca de la verdadera religió i en l'adhesió a ella (*Lumen gentium*, n. 16; *Ad gentes*, n. 11; *Dominus Iesus*, n. 2/8/21).

Malgrat els esforços per extirpar el fenomen religiós del teixit cultural humà, roman la importància del fet religiós com a factor de trobada entre persones i cultures. És un diàleg a partir de les necessitats humanes, del sentit de la vida i de l'acció comuna en favor de la pau i la justícia. Fomentar la violència contradiu la mateixa inspiració religiosa i ofèn Déu, «principal antídoto contra la violència i els conflictes», ens ha dit Joan Pau II a Assís. Per això, el diàleg interreligiós és connatural a la vocació cristiana i part integrant de la missió de l'Església. Quan la comunicació i la interdependència entre les diverses cultures tenen avui una major consciència de la pluralitat de religions del planeta, únicament el diàleg, i no la ficció d'una «religió parlamentària», suposa un progrés en el verdader sentit de Déu i de l'home.

El diàleg porta al discerniment, planteja la possibilitat d'una acció divina en la història i aprofundeix en els termes d'una relació: un Déu a imatge de l'home o un home a imatge de Déu. Diàleg vol dir aportar el pes de la condició humana en relació interpersonal de cadascú amb el Déu viu. Precisament, la

comú condició humana creada a imatge de Déu i la recerca de la salvació present en totes les religions, és el que col·loca a tots els implicats en el diàleg en verdadera paritat molt més que tots els discursos religiosos purament humans.

La novetat no és altra que, vint segles després, acceptar la pedagogia divina per la qual Déu pot ser conegut quan ell mateix ha pres la iniciativa de revelar-se. No ens passa per alt que algunes tendències culturals miren d'orientar els comportaments de les futures generacions vers el relativisme cultural decadent i sense raó. Tendències en les que tota identitat cultural és transitòria com si totes les concepcions de la vida fossin igualment vertaderes i valguessin el mateix. La pluralitat i la diversitat cultural no poden justificar mai una legítima pluralitat d'opinions sense necessitat de fonaments veritables i sòlids.

El respecte a la consciència individual no consisteix necessàriament a abdicar del servei desinteressat a la veritat sobre l'home i sobre Déu. Assistir impassibles —ha advertit recentment Joan Pau II al cos diplomàtic— a la marginalització del Cristianisme «no afavoriria certament el futur de cap projecte de societat ni la concòrdia entre els pobles, sinó que més aviat posaria en perill els mateixos fonaments espirituals i culturals de la civilització». Haurien de prendre nota els organitzadors d'encontres interculturals i interreligiosos que insisteixen a prescindir de la història i del present de l'Església, experta a entrar en contacte amb noves cultures i, per tant, experta en humanitat. Enmig de la fira mundial de les propostes culturals i religioses, l'Església no només mostra el Crist, sinó que continua compromesa amb Ell a transmetre el significat universal de la seva identitat i el desig de conèixer tota la veritat.

Pere Montagut Piquet

Doctor en Teologia. Professor de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

Comerç cultural i sepultura de Déu

de la raó fonamentals. En canvi, la interrelació creixent de les cultures en el context mundial i la seva compenetració en els mitjans de comunicació ha col·locat la qüestió de la veritat de les religions en el centre del diàleg: «L'interès per la veritat de l'altre comparteix amb l'amor el pressupòsit estructural de l'estima per si mateix. La base de tota comunicació, també del diàleg entre les religions, és el reconeixement de l'exigència de veritat.» El document esmentat afegeix que mentre les religions parlen de Déu, en el seu lloc o en el seu nom, la novetat cristiana deixa que Déu parli amb la seva Paraula i aquesta forma de parlar «dóna a l'home la possibilitat de ser

persona en sentit propi, juntament amb la comunió amb Déu i amb tots els homes (...) només la fe cristiana viu del Déu i tri; del fons de la seva cultura ha brotat la diferenciació social que caracteritza la modernitat». Sacrificar la qüestió de la

veritat és incompatible amb la visió cristiana. Veritat de Jesucrist que, amb clares exigències, mai no pot imposar-se sense el risc de provocar oposició a l'Evangeli del Pare i a la dignitat de l'home que presenta.

Diàleg i sentit de Déu

El concepte general de «religió», format només durant l'edat moderna, no deixa de ser problemàtic quan inclou els fenòmens més variats com pot ser la Nova Era, i entre d'altres, també el cristianisme. Per aquesta raó, urgeix presentar en termes culturals moderns el fruit de l'herència espiritual, intel·lectual i moral del catolicisme.

«La fe cristiana es caracteritza per relacionar d'una manera completament nova la raó i la religió per orientar l'home vers la veritat»

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

IX Escola d'Estiu del Voluntariat

■ Se celebra a Tortosa del 22 al 25 de juliol

Per novè any consecutiu, i segon que té lloc a Tortosa, es posa en marxa l'Escola d'Estiu del Voluntariat. Seran quatre jornades en què els 500 participants, tots ells persones del món del voluntariat, a més de rebre

classes teòriques i pràctiques, gaudiran de les festes del Renaixement de Tortosa. Aquesta és una de les novetats amb què compta aquesta edició de l'Escola: l'arrelament al territori.

Tots els anys, des del 1996, la Generalitat de Catalunya organitza l'Escola d'Estiu del Voluntariat. «Aquesta Escola pretén convertir-se en un espai de trobada, de formació i de festa per a totes aquelles persones que canalitzen les seves inquietuds, solidàries i humanes, i la seva voluntat d'ajuda a través del voluntariat actiu, implicant-se en associacions i entitats de Catalunya», afirma l'actual consellera de Benestar i Família, Anna Simó.

En aquesta edició els 500 participants, procedents de totes les comarques catalanes, escolliran entre 32 cursos de formació i 26 tallers. Els cursos que tindran lloc durant els matins del dijous al diumenge es divideixen en bàsics, per a aquelles persones que no han tingut cap vinculació amb el voluntariat o si l'han tingut ha estat mínima, i en cursos d'aprofundiment, adients per a persones que tot i conèixer el món del voluntariat volen incidir en àrees temàtiques específiques. Els cursos van des de *L'adolescent i el jove: tècniques d'intervenció*, *Recursos per a persones amb retard mental*, *Expressió corporal com a eina de dinamització de grups*, *La sexualitat a la vellesa fins a Com aconseguir més voluntaris?*, *Immigració i mediació social*, *La gestió de les emocions en la pràctica del voluntariat* i un llarg etcètera. La part pràctica s'ha previst per a les tardes amb els tallers *Cantar, ballar i tocar per viure!*, *Cuina solar*, *Estimulem la ment jugant*, *Dinàmiques per treballar l'expressió de sentiments amb nens*, *L'art de parlar en públic*, *Cultura de la pau* i així fins a 26 opcions entre les quals es

pot escollir.

Tant els cursos com els tallers seran impartits per entitats procedents del món cívic i associatiu. Són més de 20 i tenen una experiència contrastada en el terreny del voluntariat; es tracta per exemple de Creu Roja, la Fundació Pere Tàrrés, la Federació Catalana de Voluntariat Soci-

al, la Fundació Roda, etc.

D'altra banda, les edats dels assistents oscil·len entre els 16 i els 85 anys, amb un percentatge majoritari de les persones d'entre 56 i 65 anys, procedents d'arreu de Catalunya, encara que la comarca més representada serà la del Barcelonès.

L'Escola no serà només formació

Però a més de la formació del voluntariat, en aquesta edició es pretenen aconseguir uns altres objectius, segons afirma el responsable de Foment de l'Associacionisme i el Voluntariat de la Generalitat, Jaume Forés: «Un dels nostres objectius és l'intercanvi d'experiències. Volem crear una xarxa; que les entitats es coneguin, que puguin debatre problemes amb visions i formes d'actuar de manera conjunta. I volem aprofundir la relació d'aquestes entitats amb la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu de crear un entramat seriós i rigorós.»

Un altre dels seus objectius és la reflexió i l'anàlisi; els màxims responsables del voluntariat a nivell institucional, entre ells la consellera de Benestar i Família, es trobaran amb les entitats i voluntaris la tarda del dissabte per comentar la situació en què es troba actualment el voluntariat a Catalunya.

Per últim, els organitzadors d'aquesta novena edició persegueixen la implicació dels participants a l'Escola en el territori on té lloc, en aquesta ocasió Tortosa: «Volem que la gent conegui les realitats històriques, socials i culturals d'on anem. Aquest any tenim la gran sort que l'Esco-

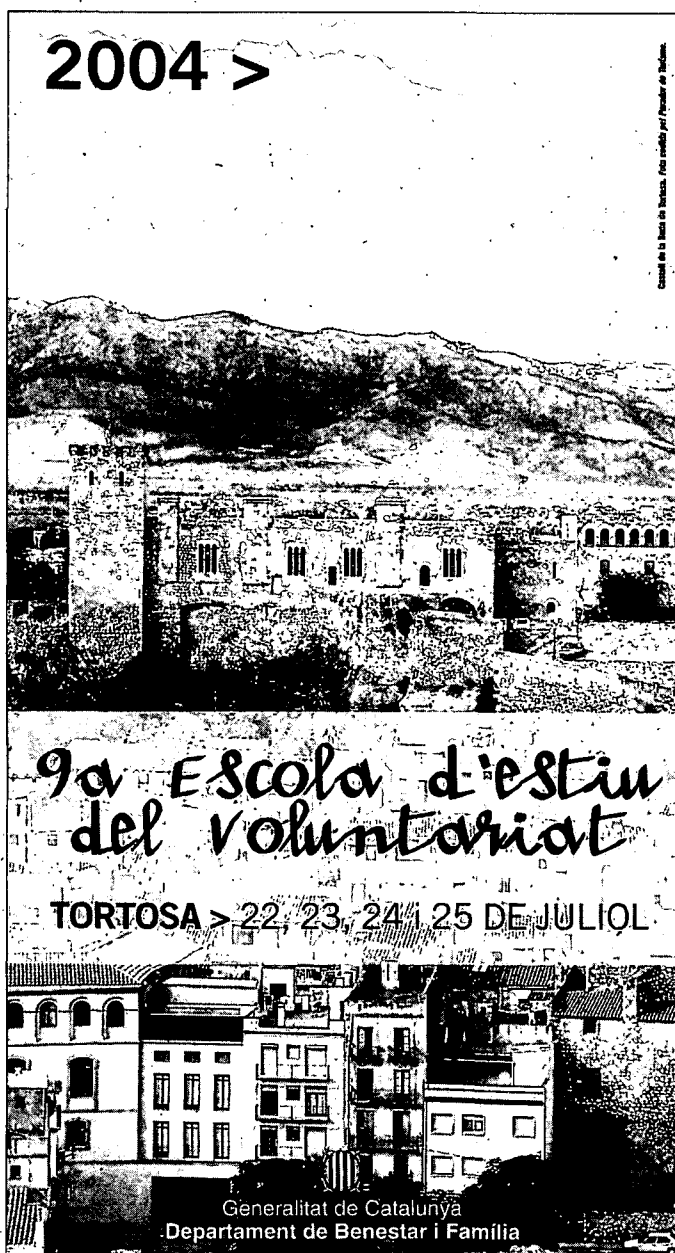
la coincideix amb les festes del Renaixement de Tortosa, dies en què la ciutat viu durant quatre dies tal com era l'any 1500. Així, amb la col·laboració de l'Ajuntament d'aquesta localitat, un cop finalitzades les activitats educatives, totes les tardes els alumnes poden gaudir de les festes i col·laborar en els espectacles», ens ha explicat Jaume Forés. També, des de l'organització de l'Escola, han fet coincidir el sopar de comiat amb el sopar i espectacle de la festa major de la població de Camarles.

«Les edats dels assistents oscil·len entre els 16 i els 85 anys, amb un percentatge majoritari de les persones d'entre 56 i 65 anys»

Des de l'organització es va escollir novament Tortosa com a lloc per fer aquesta edició de l'Escola per diverses raons. Segons Jaume Forés, per «la col·laboració del bisbat de Tortosa, que per segona vegada cedeix les seves instal·lacions per a la realització de l'Escola d'Estiu; perquè Tortosa aplega unes característiques molt bones, tant pel que fa a l'ambient de la seva gent com per la logística del transport; però també perquè les Terres de l'Ebre han encapçalat el moviment cívic que possiblement ha estat el més significatiu a Catalunya en els últims anys: totes les actuacions en defensa de l'Ebre».

Consuelo Chaves Mejuto

**ESCOLA D'ESTIU
DEL VOLUNTARIAT
2004
INCAVOL
TEL. 932 287 300
incavol.benestar@gencat.net**

Cartell de l'Escola d'aquest any.

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org
XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i compartit

Treball en xarxa, punt de trobada

Gran porta d'entrada als àmbits associatius

Informació, coneixements, reflexió...

Persones i entitats

Per a més informació

0126 atenció ciutadana

www.voluntariat.org

Balanç del IV Parlament de les Religions

■ Polítics i autoritats religioses coincideixen a celebrar els èxits de la trobada

El dia 13 de juliol es va clausurar a Barcelona el IV Parlament de les Religions del Món, que durant set dies va tenir lloc al recinte del Fòrum de les Cultures. Segons els organitzadors aques-

ta gran trobada interreligiosa ha aplegat un mínim de 8.000 participants de més de 70 països, cosa que la converteix en l'acte més exitós dels celebrats en el marc del Fòrum. Segons els repre-

sentants de l'Església catòlica la bona resposta ciutadana demostra que el fet religiós és més viu que mai i que el món contemporani té necessitat de creure.

La solemne inauguració del Parlament de les Religions del Món el dimèrcres dia 7 va omplir de gom a gom l'auditori del Fòrum, tot un preàmbul de l'èxit de públic que s'ha constatat al llarg de tota la trobada. Sota el lema «Camins per la pau, la saviesa d'escoltar, la força del compromís» els assistents van seguir amb atenció les diferents intervencions de les autoritats en l'acte inaugural. Entre els polítics cal destacar el president del Fòrum i alcalde de Barcelona, Joan Clos, i el president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, que van parlar de les religions com una eina de pau. A continuació van venir les intervencions de la Premi Nobel de la Pau 2003, la jurista iraniana Shirin Ebadi, que va posar l'accent en el respecte als drets humans i del teòleg Raimon Panikkar, que va apostar per les religions com a donadores de sentit a la vida humana.

D'entre les autoritats religioses va destacar la intervenció de l'administrador apostòlic de Barcelona, Mons. Josep Àngel Saiz, que d'entrada va desitjar «pau i amor a totes les religions del món, representades aquí per tots vosaltres». En el seu discurs va emfasitzar la bona voluntat amb què l'Església catòlica acollia el Parlament i la bona entesa entre l'arquebisbat barceloní i els organitzadors. Mons. Saiz també va reclamar més llibertat religiosa en el món, «un dels drets humans fonamentals» i «que no hi haurà pau al món sense pau entre les religions». Tant durant els discursos com durant els entremesos d'actuacions musicals i pregàries diverses el públic va mostrar les seves ganes de fer-se present amb aplaudiments cànids i entusiastes.

Presència del catolicisme

Van ser diversos els actes de caràcter catòlic celebrats durant el Parlament, com ara la pregària que va tenir lloc a la basílica de Santa Maria del Mar de la ciutat comtal el vespre del 9 de juliol, presidida per Mons. Saiz. En la celebració l'administrador apostòlic de Barcelona va afirmar que els catòlics «en un primer cercle estem oberts als altres cristians i practiquem l'ecumenisme; en un segon cercle, estem oberts a les altres religions i practiquem les relacions i el diàleg interreligiós. És així com posem en pràctica el manament de l'amor que Jesús ens va ensenyar». La pregària s'inclouia en l'anomenada Nit de les comunitats, en la qual les diferents comunitats religioses celebraven pregàries a diversos punts de la ciutat.

Altres activitats catòliques van ser la

presentació al Parlament de la càtedra «Tres religions», de la Universitat de València, amb la presència del seu cap d'estudis, el dominic Joan Bosch. En un altre acte Andreu Ibarz, professor de la Universitat Ramon Llull, va comentar la

les trobades interreligioses per la pau d'Assís.

A la mateixa roda de premsa Mons. Francis J. Kane, bisbe auxiliar de Chicago va veure en aquest esdeveniment «una oportunitat meravellosa per fer front al

Els representants catòlics fent la valoració final.

presència de la religió a l'escola i va lamentar la retirada de la Llei de Qualitat de l'Ensenyament per part del govern.

Altres actes interessants amb participació catòlica van ser el concert «Religions del món, músiques de pau. La veu i la música a la Sagrada Família», del dia 10 de juliol i la presència en el diàleg Interreligiós Monàstic (DIM) al llarg de tot el Parlament.

Balanç final

La valoració global que fan tant els organitzadors com els representants de l'Església catòlica és que el Parlament de les Religions ha assolit els objectius fixats. En la roda de premsa de l'arquebisbat de Barcelona del dia 13, l'últim del Parlament, Mons. Saiz va destacar la coincidència d'esperit entre el Parlament i l'afany interreligiós demostrat per Joan Pau II amb la declaració *Nostra Aetate* i

mandat de la nostra fe i un espai on els creients de les diverses religions es poden conèixer i respectar en aquest temps de crisi». En darrer lloc el Dr. Matabosch, màxim representant de l'arquebisbat al Parlament, també va fer una valoració positiva d'aquesta setmana d'activitats interreligioses i va remarcar la idea que l'esdeveniment no era un diàleg d'experts sinó de creients de base. D'altra banda el president emèrit del Centre Unesco de Catalunya, Fèlix Martí, també va insistir en el gran èxit de la trobada i va afirmar categòricament que el parlament ha demostrat d'una manera pràctica la teoria del xoc de civilitzacions entre orient i occident, especialment entre la tradició judeocristiana i l'islam.

En definitiva, tothom coincideix a afirmar que el Parlament de les Religions s'ha desenvolupat de la millor manera possible, tant pel nombre de visitants com pel bon esperit que s'hi ha viscut. També és de destacar la bona entesa que hi ha hagut en aquesta ocasió entre les autoritats polítiques i les religioses. (E.B.)

Documents didàctics sobre l'islam

Coincidint amb la clausura del Parlament de les Religions la Fundació Joan Maragall, Càritas Diocesana de Barcelona i la Delegació Diocesana de Pastoral Obrera de Barcelona van presentar el document *L'islam a Catalunya. Fitxes de treball*. És tracta d'un material eminentment didàctic sorgit arran del *Seminari sobre l'islam a Catalunya* de la Fundació Joan Maragall, creat cinc anys enrere, i està pensat per a ser treballat a parròquies, moviments cristians i ONG. Aquestes fitxes volen donar a conèixer la realitat de l'islam i principalment de les comunitats islàmiques al nostre país, un fet en augment de fa anys a causa del moviment migratori procedent de països com el Marroc o el Paquistàn. El document aborda temes en certa manera delicats com ara l'educació dels nens musulmans a les nostres escoles, els matrimonis mixtos de cristians i musulmans i, és clar, l'estat del diàleg entre totes dues religions.

El material vol instar els fidels a acostar-se a la realitat de l'islam sense prejudicis i amb un esperit obert que faciliti la comunicació interreligiosa. Per reforçar aquesta voluntat dialogant s'hi inclouen textos d'interès com ara el document *Migracions i diàleg interreligiós*, del papa Joan Pau II, l'Acord de cooperació entre l'Estat espanyol i la Comissió Islàmica d'Espanya del 1992 i finalment l'Acord de cooperació entre la Santa Seu i l'Estat espanyol del 1976.

«La valoració global és que el Parlament ha assolit els objectius fixats»

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estades temporals i indefinides. Poques placés. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

Com a màxim representant de l'arquebisbat de Barcelona en l'organització del Parlament de les Religions, el Dr. Antoni Matabosch coneix a fons aquest esdeveniment. Afirmar que ha estat una bona oportunitat per demostrar a

la societat que el fet religiós no és una cosa del passat, sinó un fenomen ben actual i més viu que mai. Com a president de la Fundació Joan Maragall, el Dr. Matabosch fa anys que coneix de primera mà el diàleg interreligiós, ja que l'entitat ha trebat

llat temes de coneixement de les altres religions, i darrerament s'ha centrat força en l'islam. En són una mostra les fitxes que ha editat conjuntament amb Càritas sobre la realitat d'aquesta religió a casa nostra, i que són el resultat de cinc anys de feina.

El Dr. Antoni Matabosch fa una valoració positiva del Parlament

«El Parlament no pretén ser un diàleg d'experts, sinó una trobada de fidels»

—Què ha aconseguit el IV Parlament de les Religions?

—Primer cal deixar clar que el Parlament es diu així no per voler arribar a decisions o conclusions de compliment obligat per a les religions representades, sinó perquè és un lloc per parlar. Ara bé, sí que ha donat els seus fruits, i força importants. Primer de tot s'ha experimentat un acostament i coneixement entre persones, s'han establert lligams d'amistat i proximitat, que són condicions indispensables per a qualsevol diàleg frater.

En segon lloc també s'ha aconseguit un coneixement mutu de les doctrines, i hem esbrinat millor en què creuen i quines són les tradicions i costums dels altres. Aquesta és la millor manera d'evitar idees falses i prejudicis que perjudiquin la convivència. Per exemple, durant el Parlament crec que ha quedat molt clar que l'islam no és monolític, com de vegades es creu, sinó una realitat plural, on fins i tot entre les dones musulmanes hi ha varietat d'opinions en el tema de l'ús del vel.

En darrer lloc també vull destacar que hem assolit una bona col·laboració en temes socials, en especial a l'assemblea prèvia de Montserrat. Que les diferents religions tractin els possibles conflictes socials serà bàsic en el futur.

—Com es pot donar continuïtat a aquests objectius assolits?

—El Parlament sempre intenta que això influeixi en la base de les comunitats religioses, en els fidels. Jo crec que el de Barcelona també ho farà, pel simple fet que hi han assistit.—segons les dades que m'han facilitat— 11.000 persones en total. Segurament d'aquestes més de la meitat són de Barcelona o d'altres llocs de Catalunya, cosa que assegura una difusió dels fruits del Parlament. També estic convençut que els participants s'han sensibilitzat molt més en el tema del pluralisme religiós, la llibertat religiosa, i que són més conscients que s'han de conèixer altres religions, que s'ha de dialogar i ser tolerant.

Una altra cosa que penso que ha quedat demostrada és que el fet religiós és més viu que mai, i que és un factor i una dimensió positiva de la persona humana. Això és essencial i cal que la societat i l'opinió pública ho notin: Qualsevol iniciativa religiosa o interreligiosa haurà de comptar amb les religions.

—Crec que el Parlament ha estat una fita en el diàleg interreligiós?

—Abans que res jo distingiria entre relacions interreligioses i diàleg interreligiós. El

Parlament es dedica a establir relacions interreligioses, però no pretén instaurar un diàleg interreligiós entre experts que tracten temes religiosos en profunditat. Aquesta dimensió dels experts potser en altres edicions sí que hi hauria de ser. En aquest Parlament, doncs, hi ha hagut la dimensió social de les religions a Montserrat i la popular a Barcelona.

—Com definiria la relació entre l'arquebisbat de Barcelona i l'organització del Parlament?

—La col·laboració de la diòcesi de Barcelona, i per tant de l'Església catòlica, a l'organització del Parlament ha estat molt positiva. Jo mateix, que he estat al comitè organitzador central del Parlament com a enviat del bisbat, puc assegurar que els tractes amb els organitzadors —Fòrum, Centre Unesco de Catalunya i Consell per a un Parlament de les Religions del Món— ha estat fluid.

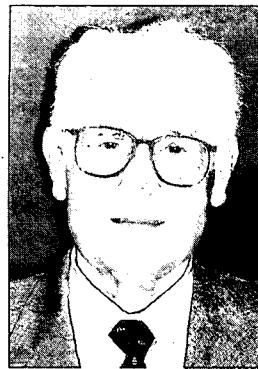
D'altra banda també puc assegurar que moltes de les iniciatives proposades per l'arquebisbat han estat acceptades pel Parlament. De fet s'ha de tenir en compte que es

van presentar per a aquest esdeveniment uns 1.500 programes en total, però que només se'n podien acceptar 500; se'n han hagut de refusar, per tant, dos de cada tres. De tota manera és positiu constatar que les propostes catòliques han estat de les més acceptades, i

no per voler afavorir l'Església catòlica, sinó perquè les iniciatives eren molt bones i fetes per persones molt expertes. També s'ha de tenir en compte que en la tria s'ha hagut de cercar un equilibri entre religions i parts del món, per la qual cosa no tothom ha vist acceptades les seves propostes, però aquí sí que no s'hi podia fer res.

—Quines experiències en pot treure la diòcesi d'aquest esdeveniment?

—Espero que serveixi perquè entre les religions presents al nostre territori ens puguem entendre i trobar solucions consensuades a possibles problemes. Ens apropiarem més, i crec que en el futur les relacions interreligioses en sortiran molt reforçades. Són les religions que hauran de decidir i planificar sobre les mateixes religions. Una altra reflexió que convé fer és que no s'ha de confondre Parlament i Fòrum. El Parlament ha estat un dels diàlegs del Fòrum (segurament el més reeixit), però ha tingut un procés de planificació, decisió i realització autònom.

La ràdio amable

Freqüències

90.1	Tortosa
91.3	Vic
93.7	Catalunya central
96.8	Garraf
100.6	Tarragona
103.4	Girona
106.6	Barcelona

91.5	Lleida
104.4	La Cerdanya
105.0	La Seu d'Urgell
107.5	Andorra

www.radioestel.com

cultura

Sant Cugat culmina el XVII centenari del martiri del seu patró

■ La parròquia de Sant Pere Octavià tanca el 25 de juliol els actes d'aniversari

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Des dels primers segles, la comunitat cristiana de Sant Cugat del Vallès ha estat l'encarregada de vetllar la memòria del primer dels màrtirs honorats a l'Església de Barcelona, sant Cugat. Enguany se celebra el 17è centenari del seu martiri, concretament el 25 de juliol, dia en què la parròquia de Sant Pere Octavià, de Sant Cugat del Vallès, posarà el punt final a l'aniversari amb diverses celebracions solemnes.

La memòria del primer dels màrtirs coneguts de l'Església de Barcelona es venera des de fa molts segles a la zona on avui s'aixeca una de les ciutats amb més projecció de Catalunya. Des dels orígens de la seva història cristiana Sant Cugat del Vallès va ser la seu més destacada del culte al màrtir del qual fins i tot en rep el nom. Ara, 1.700 anys després del seu martiri, la ciutat recorda l'efemèride amb devoció i culte solemne.

La celebració d'aquest aniversari, que es tanca el 25 de juliol amb tot un seguit d'actes litúrgics al monestir de Sant Cugat —seu de l'actual parròquia de Sant Pere Octavià—, ha volgut «refrescar la memòria col·lectiva i redescobrir el valor perenne del testimoniatge cristià», segons explica Mn. Blai Blanquer, rector de Sant Pere. Amb aquest objectiu han tingut lloc al llarg de l'any diverses conferències a l'entorn del màrtir i del seu context, que «han permès esvaïr tòpics i reprendre una veneració encara més madura del patró de la ciutat», afegeix Mn. Blanquer. Fruit d'aquestes conferències, pronuncades pel Dr. Joan Galtés, el P. Josep Torné, el Dr. Joan Bellavista, l'historiador Climent Ribera i l'arxiver Domènec Miquel, ha estat la recent publicació del llibre *Consideracions entorn del màrtir Sant Cugat*.

Així mateix, la parròquia ha aprofitat l'efemèride per publicar també l'estudi del Dr. Josep M. Martí i Bonet, *Eulàlia i*

Cugat, atletes de Crist, mentre es prepara una nova edició del llibret de caràcter divulgatiu sobre el màrtir *Què sabem del màrtir Sant Cugat?*

Colofó a l'aniversari

El colofó al 17è centenari de la mort cruenta de sant Cugat té lloc aquest cap de setmana, coincidint, curiosament, amb la presa de possessió del nou bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, el pasturatge del qual afecta també a la ciutat de Sant Cugat. Un dia abans de la seva presa de possessió Mons. Saiz presidirà a les 20.00 h la missa vigiliar de la festa del martiri de sant Cugat, tot encomanant el seu futur ministeri episcopal al Vallès al màrtir. Després de l'eucaristia hi ha prevista la pregària i ofrena al màrtir al claustre del monestir, i posteriorment, un sopar popular a la plaça organitzat pels comerciants de la ciutat.

Per a l'endemà, 25 de juliol, que és el dia exacte del martiri —tot i que la memòria litúrgica del sant sigui el 27 de juliol—, es reserven dues eucaristies plenes també de solemnitat. La primera, a les 12.30 h, serà presidida per Mons. Carles Soler, bisbe de Girona, per la vinculació entre sant Felíu, màrtir a Girona, i sant Cugat. Després de la missa es beneirà un memorial en pedra situat al claustre realitzat per l'artista Pep Codó.

La veneració de les relíquies de Sant Cugat es remunta a molts segles enrere.

El punt i final a la festivitat el posarà poques hores més tard l'abat emèrit de Montserrat, Sebastià Bardolet, qui presidirà l'eucaristia de les 20.00 h. A aquesta

missa han estat convidades a associar-se diverses comunitats de Catalunya vinculades d'una o altra forma al màrtir sant Cugat. (C.C.)

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

La model i el quetxup

Estic relaxat i contemplo, des del meu sofà, els llavis d'un color vermell intens d'aquella guapa model de passarel·la. Semblaven pintats amb salsa de quetxup. Aquesta salsa és d'origen anglès i es prepara industrialment amb xampinyons, tomàquet, de vegades una mica de fècules o farina i amb el to just d'espècies, fins a triturar-ho tot per obtenir la textura adient amb aquest color vermellós. Un cop acabada la desfilada, els meus amics i jo degustem unes bones hamburgueses que, de tant en tant, també vénen bé si estan fetes amb carn de bona qualitat; això sí, no els posarem gaire quetxup per no anul·lar el gust original de la carn.

Concerts d'estiu a Montserrat

MONTSERRAT.— Ja han començat els tradicionals Concerts d'Estiu a Montserrat. La inauguració va tenir lloc el 10 de juliol passat a càrrec del quartet Capella del Misteri d'Elx. Les properes actuacions estan previstes per al 6 d'agost, a càrrec del grup italià Ensemble Kapsberger, i el 3 de setembre, a càrrec del quartet Janas Ensemble. El concert tenen lloc a la basílica de Santa Maria a les 21.00 h, i l'entrada és gratuïta. Des de l'any 1995 l'organització és a mans de la Fundació Caixa Manresa i de la Fundació Abadia de

Montserrat 2025, amb la direcció tècnica d'Euroconcert. També destaca la col·laboració enguany de l'emissora Catalunya Música.

El primer dels concerts d'estiu de Montserrat, interpretat el 10 de juliol passat pel quartet Capella del Misteri d'Elx, consistia en el «Concert de la festa o misteri d'Elx», una drama litúrgic dedicat al misteri del trànsit i assumpció de la Mare de Déu al cel. Dividit en dues parts, el concert destaca per la conservació acurada de l'estil polifònic del segle XVI. (C.C.)

Fi de curs al Reial Cercle Artístic

BARCELONA.— El 21 de juny passat es va celebrar al Reial Cercle Artístic de Barcelona la cloenda del curs 2003-2004 amb un recital a càrrec de M. Teresa Llorens. Van participar-hi la soprano M. Pau Illana, el mestre José Gómez i el baríton Carlos Prieto. El concert, format bàsicament per obres de la mateixa M. Teresa Llorens, va comptar també amb la col·laboració especial de Mn. Emili Guerrero. (C.C.)

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

La veu del metge

La relació metge-pacient (27)

El pacient hospitalitzat (introducció)

L'estudi de la relació metge-pacient s'ha centrat habitualment en l'escenari físic del consultori del facultatiu. En la discreció del despatx o de la llitera d'exploració, l'aliança entre el pacient, el metge i els seus coneixements permet normalment mantenir a ratlla la malaltia o promoure la salut.

No obstant això, algunes malalties no permeten ser valorades ni tractades en l'entorn d'un gabinet mèdic, sinó que cal que el malalt sigui traslladat i ingressi en un món molt peculiar, on la relació metge-pacient només ocuparà alguns minuts al llarg de cada dia.

Si un malalt ja esdevé vulnerable a la llitera d'una consulta, quan, després d'uns símptomes més greus, rep la notícia del seu internament necessari i acaba al llit d'una habitació, individual o col·lectiva, sense saber per quants dies, la seva sensació de «nen» i incertesa per arribar a ser majúscula. Allà, amb només un armari petit i les seves pertinences indispensables, haurà de passar-hi nits i resistir fins que arribi el moment de ser donat d'alta.

Al seu voltant es configura tot un món nou, ple de persones desconegudes de les quals en depèn per a tot: infermeres per a la medicació, auxiliars per a l'alimenta-

La relació metge-pacient canvia quan es trasllada a l'hospital.

ció i la neteja, portadors de llitera per traslladar-se, familiars per sentir-se acompanyat i, si és el cas, una altra persona desconeguda, malalta i sofrent com ell, amb la qual haurà de compartir espai, cònverses i bany. Una assistència de qualitat, un tracte personalitzat i una estada el més confortable possible és el que tothom desitjaria quan rep la notícia que ha de ser ingressat a un hospital. En un entorn així és el metge qui ens informará de l'evolució del dia a dia, de les exploracions que ens han de fer, dels medicaments que ens han d'administrar i, si és el cas, dels procediments quirúrgics o curatius que s'han de portar a terme.

Dr. Ferran L. Tognetta

(22324fta@comb.es)

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

Presentada la «Guía Internet de la Iglesia católica»

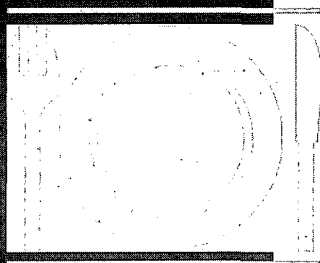
MADRID.— El 16 de juny passat va ser presentada a Madrid la *Guía Internet de la Iglesia católica*, elaborada pel Departament d'Internet de l'arquebisbat de Madrid i la Xarxa Informàtica de l'Església a l'Amèrica Llatina (RIIAL). L'acte va ser presidit per Mons. César Franco, bisbe auxiliar de Madrid, secundat per Mons. Enric Planas,

Cap d'Oficina del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials i director de la Filmoteca Vaticana. També hi eren presents els periodistes Ramon Pi i Santiago Martín, Manuel Bru, delegat de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Madrid, i el prevere català Mn. Enric Ribas. (C.C.)

Llom rostit amb mel i quetxup

INGREDIENTS:

1 canya de llom
oli d'oliva
llard
sal
pebre negre
curri
cava
mel i quetxup

PREPARACIÓ:

Primer de tot, fregueu la canya de llom amb la meitat d'oli d'oliva i la meitat de llard. Salpebreu-la i poseu-hi una mica de curri. Poseu-la al forn, a temperatura mitja, fins que estigui cuita. Després tireu-hi per sobre un raig de cava generós i deixeu-lo evaporar dos o tres minuts. Abans de treure el llom, fregueu-lo amb un barreja del 70% de mel i el 30% de quetxup.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Estiu

Hola, amics! No voldria amargar-vos l'estiu, no és la meua intenció, al contrari, però davant de l'esclat d'esdeveniments desagradables —avortaments, assassinats, segrestaments, xantatges, mort de les parelles i el més greu, la mort de nens indefensos a mans dels seus progenitors— no puc fer res més que parlar-ne un mica. Us demano que aquests dies de vacances, en un moment de relax, de descans o bé en una estonà de meditació, penseu bé això que us dic i treieu les vostres conclusions: mala educació, massa violència a la televisió, falta d'informació i solidesa religiosa, excés de llibertat... Us demano no només que hi penseu, sinó que feu propòsits fermes per solucionar aquest daltabaix. La societat us ho agrairà i el temps us donarà la raó. Es recull allò que s'ha sembrat. Si l'educació és bona, donarà bons fruits. Pensem en el futur, que sigui millor que el present. Bones vacances!

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Catedral de Burgos

De la «Sèrie turística» de segells emesos a Espanya en destaca un dedicat a la catedral de Burgos. És de l'any 1965, de format vertical i calcografia, amb un valor facial de 2,50 pessetes.

Burgos va tenir una petita catedral romànica per ordre d'Alfons VI, el 1075. El 20 de juliol del 1221 van posar la primera pedra de la nova catedral a instàncies de Ferran III, el Sant, i el bisbe Mauricio. El 1230 es va poder celebrar per primera vegada el diví servei al cor. La catedral de Burgos consta de cor amb cinc capelles radials i creuer d'una nau ampla. La façana és molt semblant a la de Notre Dame de París, retocada per Joan de Colònia. Va ser restaurada el 1905, quan s'hi van reincorporar les imatges de Ferran i del bisbe Mauricio.

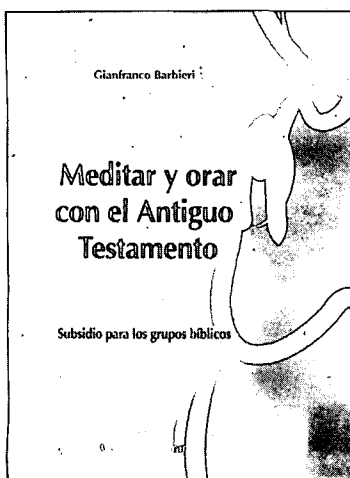
LLIBRES

Escolta activa de la Paraula

Meditar y orar con el Antiguo Testamento és un llibre de pregària basat en passatges bíblics de l'Antic Testament. No hi ha gaires materials semblants, però cal pregar amb l'AT. L'AT és la part oblidada de la Bíblia. Perdem de vista que la comprensió del Nou Testament és possible des de l'Antic. Per apreciar el «compliment de les promeses» ens hi hem d'acostar. Aquest llibre és perquè els membres d'un grup d'escolta de la Paraula tinguin la possibilitat de tenir una participació activa i efectiva. Això implica una comunicació en la fe amb la presència d'un animador, que sàpiga col·locar els textos en les seves corresponents coordenades històriques, literàries, teològiques i que guiï la reflexió segons el mètode que s'assenyala: sentir la Paraula, escoltar la Paraula, meditar la Paraula i pregar la Paraula. L'autor, Gianfranco Barbieri, va ser l'iniciador de l'escola dels Missioners de Rho, que prepara els animadors dels grups d'Escolta de la Paraula a la diòcesi de Milà. Actualment Barbieri és el responsable d'aquesta escola. (C.C.)

Gianfranco Barbieri, *Meditar y orar con el Antiguo Testamento*.

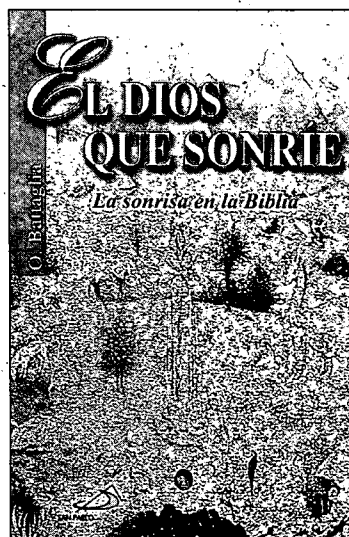
Subsidio para los grupos bíblicos. Editorial CCS, Col·lecció Celebrar y orar, Madrid 2004, 59 pàg.

El somriure de Déu

Des del primer somriure de Déu al jardí de l'Edèn al somriure definitiu en la nova Jerusalem, la lectura de la Sagrada Escripura ens descobreix que Déu no pot deixar de parlar-nos sempre amb el somriure d'un pare que encoratja i guia els seus fills, amb el rostre serè d'un amic que parla als seus amics, amb la tendresa joiosa d'una mare que estrena el seu fill contra la seva galta. Enmig d'aquesta familiaritat somrient, l'ésser humà ha après a somriure amb amor a Déu, als seus semblants i a totes les criatures. El llibre *El Dios que sonríe* parteix de les certes històriques i mira de descobrir, per mitjà de l'anàlisi exegetica i de la indagació històrica, i amb la mirada de la fe, el somriure de Déu. A la presentació del llibre se'ns diu que «la descoberta de la Bíblia com a escola del somriure és l'objectiu d'aquest estudi, que no pretén fer una anàlisi àrida de dades literàries, sinó que vol comunicar amb goig el consol de l'Esperit que continua parlant-nos en les Escripures Sagrades que ell mateix va inspirar. (...) Descobrirem que aquest somriure de Déu es contagia a l'ésser humà i converteix el poble de la Bíblia en el poble de l'alegria». (C.C.)

Oscar Battaglia, *El Dios que sonríe*. Editorial San Pablo, Col·lecció Albor, Madrid 2003, 223 pàg.

L'aventura de l'Èxode

Èxode, la llarga marxa recull els moments principals d'una gran història: la història de l'Èxode. «Èxode» és una paraula que significa sortida, fugida: un poble esclavitzat a Egipte, guiat per un líder extraordinari de nom Moisés, aconsegueix fugir de l'esclavitud i, després d'una llarga i complicada travessa pel desert, arriba a establir-se en una terra que d'aleshores ençà serà la seva pàtria. Una gran aventura. Però una aventura, també, molt especial. Perquè aquell poble va ser capaç de descobrir, en la seva història dolorosa i apassionant, la presència d'Algú que, més enllà d'allò que els ulls humans són capaços de veure, els guiava. Va ser capaç de descobrir Déu. I, així, aquesta història d'un poble, el poble d'Israel, esdevé història de Déu, història de salvació. Déu mostra, a través d'aquest conjunt d'esdeveniments, quina és la seva voluntat. En cadascun dels textos del llibre s'indiquen amb precisió els versets, perquè qui ho vulgui pugui trobar el fragment corresponent a la Bíblia i llegir-lo més àmpliament. Els textos pertanyen als tres llibres que narren els esdeveniments de l'Èxode: llibre de l'Èxode, llibre dels Nombres i llibre del Deuteronomi. (C.C.)

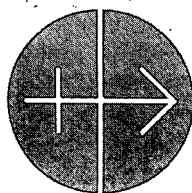
Preparat per Josep Lligadas, *Èxode, la llarga marxa*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Celebrar, Sèrie Festa, Barcelona 2003, 55 pàg.

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

BSCH - CCC: 0049-1806-91-2110636317

E-mail: ain@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la seva diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les VOSTRES INTENCIONS»

* Vull que se celebrin..... MISSES per les intencions següents:

* Envio..... € com a DONATIU

Nom i Cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. Postal i Ciutat:.....

Els donatius a aquesta Associació són deduïbles en la Declaració de la Renda. CIF núm. Q-2800175 - H.

La crítica literària d'aquesta setmana

Jean Daniel

El periodista francès Jean Daniel ha estat guardonat amb l'últim premi Príncep d'Astúries de la Comunicació. La seva trajectòria com a home de lletres està unida a la seva reflexió constant sobre la realitat, amb un esforç renovat per ser fidel i objectiu, a partir de les premisses ideològiques, però sempre dins d'una dialèctica de respecte envers altres maneres de pensar.

Jean Daniel, com Elias Canetti a Bulgària, és un descendent de sefardites, la família del qual va trobar el seu lloc de retrobament a Algèria. Canetti Toledano encara guarda la clau del portal de casa seva en un poble de la província de Toledo, Jean Daniel sempre va estar molt vinculat afectivament i encara literàriament a la pàtria dels seus avantpassats. Ho demostren, entre altres coses, els seus estudis sobre Ramon Llull, i la seva influència en la recuperació del diàleg amb el món àrab de la seva època.

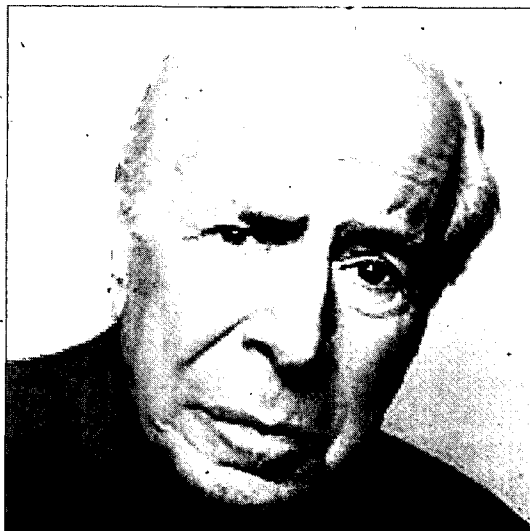
Per què ens interessa Jean Daniel? La veritat és que el descobriment de la seva manera de pensar, el fet de voler anar amb la seva revista *Le nouvel observateur*, més enllà dels plantejaments liberals de *L'express*, de Serban-Schreiber, va donar una

lliçó de periodisme reflexiu seriós, respectuós i ferm, allunyat de la cridòria d'altres homes de la premsa que vol anomenar-se progressista.

Com Albert Camus, el seu compatriota —també vinculat a Menorca per llaços familiars molt íntims— va saber mantenir el seu equilibri sense concessions, en una actitud honesta, tot i la seva visió en alguns moments distorsionada per la impotència d'aconseguir alguna cosa que canviés el ritme absurd de la història.

Molt recentment escrivia, parlant del periodisme, la seva autèntica vocació, «les regles de conducta (del setmanari *Le nouvel observateur*) signifiquen que som conscients, en tant que periodistes, de tenir un poder i d'estar exposats al risc d'utilitzar-lo malament».

Es reconeix «cronista del que és efímer», i els seus quaranta anys de feina i d'opinió donen garantia que el seu esforç no ha estat estèril. La seva actitud antidogmàtica és una lliçó per a tots aquells que, en nom de l'esquerra —i per què no de la dreta— volen entrar sonantment en lliça

per fer possible l'espectacle d'homes que estan a mata-degolla o que intenten, molt aviat, llançar-se a la jugular del contrari. D'aquests que creuen enriquir les seves ideologies —o els seus prejudicis— gràcies als cops cecs de les seves manipulacions deshonestes, encara n'hi ha molts. Recorden les frases que li diu Ortega i Gasset,

massa sovint, a Miguel d'Unamuno, quan l'anomena «l'energumen espanyol».

La seva producció literària és àmplia, però la millor manera d'aprendre del seu tarannà i del seu estil és recórrer al seu setmanari, que continua dirigint, amb fermesa, als seus vuitanta anys. Una lliçó de coherència en la seva línia ideològica de la qual, si de vegades discrepem, trobem també un enriquiment especial quan ens desvetlla aspectes, que les nostres mateixes postures ens impediéu veure.

Un encert del jurat, que potser faci reflexionar els despreocupats de torn, alegres per poder atacar, manipular, donar per fet, sense estudi ni reflexió, el que passa al món, a tots els nivells. És un autèntic avís per a navegants, que, en contacte amb la vida, acostumen a tractar-ho tot, les penes o els esdeveniments, amb frivolitat i xafardeig, i que frega la calumnia malèvola a les pàgines escrites, en les tertúlies radiofòniques, o per embrutir la plebs en les sessions vergonyoses de la teletrescombraries.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Convocatòria per a joves compositors

El Setè Concurs de Sardanes organitzat per la banda i la cobla del col·legi Santa Maria i el grup sardanista Sa Palomera de Blanes constitueix una plataforma magnífica reservada a compositors menors de 25 anys. A aquest certamen hi han concorregut, durant set anys, una trentena de joves músics que troben una oportunitat de mostrar les seves inquietuds i capacitats. La voluntat d'estímul i de promoció d'aquest certamen el trobem en l'augment de la dotació econòmica dels premis que s'ha produït en aquesta convocatòria i també en el fet que, per tal de donar el màxim d'oportunitats, les bases exclouen de participar el guanyador del primer premi de l'any anterior.

L'objectiu d'aquest concurs és premiar les millors sardanes escrites per autors que dins l'any 2004 no superin els 25 anys. D'altra banda, també s'estableix la possibilitat que el jurat reconegui els mèrits de les sardanes dels participants més joves que no assoleixin cap dels premis establerts però que denotin unes aptituds i una qualitat remarcables. El segment d'edat dels compositors que tenen aquesta opció té un límit de 18 anys. Els autors que s'hi vulguin acollir han de fer constar en la seva obra la inscripció «Sub 18», sense que això condicioni la seva participació al concurs, en igualtat de condicions amb els autors de fins a 25 anys.

Cada concursant pot presentar una única sardana original i inèdita, és a dir, que no hagi estat interpretada públicament amb anterioritat ni hagi estat premiada ni presentada simultàniament a cap altre con-

curs. Les obres concursants hauran d'anar encapçalades amb el títol de la composició i un pseudònim, però no pot fer-s'hi constar el nom de l'autor. Les dades d'identitat del concursant es ressenyaran en un sobre tancat on s'inclourà una targeta amb el títol i el pseudònim, el nom i els cognoms de l'autor, el telèfon i la fotocòpia del DNI. Les sardanes concursants s'han de trametre per correu certificat a l'Escola de Música del Col·legi Santa Maria, apartat de correus 532, 17300 Blanes, fent constar en el sobre «Setè Concurs de Sardanes per a Joves Compositors».

El jurat estarà integrat per tres persones de reconeguda solvència musical, i haurà de seleccionar les sis sardanes finalistes que hauran de ser valorades pel mateix jurat i pel jurat popular per tal de decidir l'atorgament dels premis establerts. El jurat musical valorarà la qualitat i la tècnica de cada obra, mentre que el veredict del jurat popular es configurarà a partir del vot majoritari del públic assistent al concert de cloenda del certamen. L'obra que el jurat musical decideixi que mereix el primer premi rebrà 1.200 euros i un diploma acreditatiu; mentre que la dotació de la sardana que mereixi el segon premi serà de 600 euros i el corresponent diploma. La sardana que obtingui el premi popular rebrà una assignació de 300 euros i el diploma pertinent.

L'admissió d'originals finalitza el 15 de setembre del 2004, mentre que el concert d'estrena de les sardanes finalistes i l'acte de lliurament de premis se celebrarà a Blanes, el 27 de novembre del 2004. (C.C.)

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€
per any

☐ Amb dos pagament semestral
de 40,30€

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

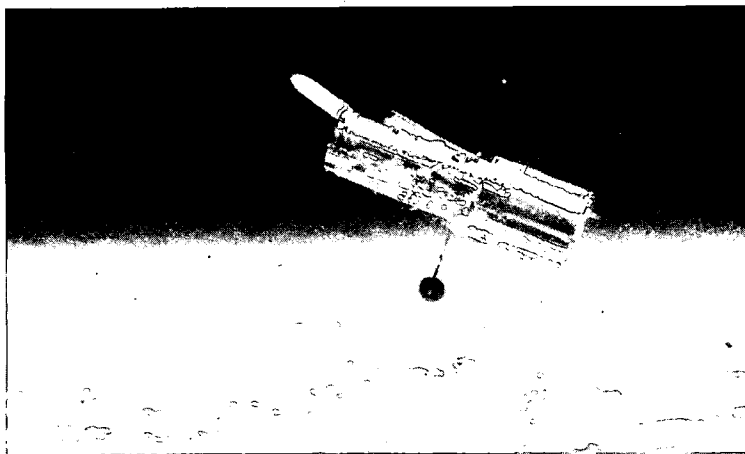
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

S'accelera l'expansió de l'univers?

La comologia no para de sorprendre'ns. Quan ja semblava, després de les observacions fetes pel telescopi *Hubble*, que es podia donar per segura l'edat de l'univers de 13.700 milions d'anys (amb un màxim d'error de 200 milions) i la velocitat d'expansió en 72 km/seg/megaparsec, resulta que una sospita del 1998 de l'astrofísic americà Adam G. Riess sobre l'acceleració de l'expansió còsmica, que ara sembla que es va confirmant, podria trasbalsar la idea que ja es tenia per ben aconseguida de l'univers.

Observant supernoves de galàxies llunyanes Riess va dir que, per la resplendor que ens n'arriba i la distància a què es troben, es podia deduir que ara l'univers s'està expandint a velocitat més gran que la que tenia ara fa uns 8.000 milions d'anys. El que es creia més probable el 1998 era precisament el contrari: que la força de gravetat frenava l'expansió, i de moment no es va fer gaire cas d'aquesta hipòtesi, però després de sis anys s'han observat més casos de supernoves i es comença a donar la raó a l'astrofísic americà. El 2001 el *Hubble* va detectar una supernova del tipus Ia

El telescopi Hubble.

obscura», que contrarestarà la força gravitacional. És com dir que la constant cosmològica postulada primer per Einstein i després rebutjada per ell mateix, existís de veritat. Però ningú no sap d'on prové i què és aquesta energia invisible.

Què dir-hi? Els científics són cauts; ja ho sabem. Més ho hem de ser nosaltres abans d'acceptar per cert el que no està demostrat del tot. S'ha fet un pla d'observar més supernoves llunyanes. N'haurem d'esperar els resultats.

(de nom SN1997ff) d'una galàxia que es troba a 10.000 milions d'anys llum, que va fer l'esclat, doncs, quan l'univers tenia menys d'un terç de l'edat que té ara i, efectivament, presentava una brillantor superior a la que li pertocava, confirmant la sospita de Riess. A partir del 2002 el *Hubble* n'ha detectat sis més en galàxies situades pels volts d'uns 7.000 anys llum, quan l'univers tenia la meitat de vida i sembla que també es confirmi aquella idea. L'expansió s'hauria començat a accelerar ara fa uns 5.000 milions d'anys.

I què podria explicar aquesta acceleració actual de l'expansió? Només hi ha una hipòtesi que es considera vàlida: l'«energia

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

El progrés de la medicina

La paraula *sèrum* té dos significats en medicina: és o bé una solució de substàncies que s'introdueixen a la sang d'un pacient per restablir-li l'equilibri hidroelectrolític, o bé una solució d'anticossos específics per produir una immunitat passiva que protegeixi d'una determinada malaltia infecciosa, actuant contra toxines (sèrum antitòxic) o contra bacteris o virus (sèrum antimicrobià). L'aplicació d'aquests sèrums s'anomena *seroteràpia*; podríem dir que és com una vacunació diferent de les de Jenner o Pasteur. Un dels fundadors de la seroteràpia va ser l'alemany Emil A. von Behring (1854-1917), que havia estat ajudant de Koch des del 1889 i després fou professor de les universitats de Halle i Marburg. Va descobrir en col·laboració amb el japonès Shibasaburo Kitasako el sèrum antitetànic. Després trobà l'antidiftèric, que era una antitoxina treta de la sang del cavall i es començà a aplicar amb tot l'èxit el 1892. Per tots els seus treballs va ser el primer metge a obtenir el premi Nobel de Fisiologia i Medicina el 1901. Però no és a ell que dedicarem aquest capítol sinó a un altre premi Nobel que, a més de la seroteràpia, va aplicar la *quimioteràpia*, que combat infeccions amb mètodes químics. La seva vida és prou interessant de conèixer.

Paul Ehrlich (1854-1915)

També era alemany. Jueu alemany, més exactament. Nasqué a Strehlen (Silèsia), població que ara, en honor seu, s'anomena Ehrlichstadt. Féu els seus estudis de medicina a les universitats de Breslau, Estrasburg, Friburg i finalment a Leipzig, on obtingué el doctorat el 1878. Començà treballant a l'Hospital de la Caritat de Berlín. El 1882 va assistir a una conferència que va fer Koch sobre els últims avenços en bacteriologia i decidí dedicar-se també ell a fer-hi recerques. Les posà a investigar la biologia del bacil de la tuberculosi, que Koch havia descobert. Un dia, quan se'n anà a dormir, es decuidà un cultiu d'aquests bacteris so-

34 Un col·laborador de Koch funda la quimioteràpia

bre una estufa. Per atzar hi havien caigut al damunt unes gotes d'anilina (un colorant descobert feia poc per William Perkin), i l'endemà s'adonà del descuit: l'estufa encara era encesa i els bacils tots morts i tenyits de blau. Això l'animà a investigar sobre l'acció química dels colorants.

El seu afany de recerca amb poques precaucions el portà a contraure la tuberculosi el 1888. Hagué de fer repòs absolut, i se'n anà a passar una temporada a Egipte. Per sort pogué refer-se. A la tornada col·laborà amb Behring en la consecució del sèrum antidiftèric i el 1890 es posà al servei de Robert Koch a l'Institut de Malalties Infeccioses. El 1896 passà al Reial Institut Prussià per a la Comprovació de Sèrums. Aquí va elaborar la seva cèlebre teoria de les cadenes laterals dels productes químics (que afirma que les cèl·lules posseeixen unes molècules receptores, *cadenes laterals*, que només s'associen a determinats grups químics de les molècules tòxiques dels bacteris). No va ser acceptada la seva explicació, però en realitat era una primera aproximació a la teoria actual, certa, dels antígens i anticossos.

Ehrlich extreia idees per a les seves investigacions de les revistes científiques. Estava subscript a totes les que estiguessin escrites en una llengua que ell podia entendre. No va arribar mai a ric perquè s'ho gastava tot en literatura científica. Va fer provatures de tota mena amb colorants. Veia en aquestes substàncies químiques la possibilitat de trobar-hi els agents contraris als microbis infecciosos. Allò que li havia passat amb l'anilina i l'estufa el va marcar molt. En col·laboració amb el japonès Kyoshi Shyga va intentar combatre els tripanosomes, productors de la malal-

tia de la son, i va aconseguir, unint grups sulfònics al colorant anomenat benzopurpurina, matar els microbis, però també morien poc més tard els ratolins del laboratori que n'havien rebut la injecció; això li privava d'aplicar-ho a humans. Però el nostre home no es desanimà. Les recerques continuaren.

El «Salvarsan» guareix la sífilis

Ara amb un altre japonès de col·laborador, Sahachiro Hata (1873-1931), deixeble de Shibasaburo Kitasato, seguirà investigant. En una revista troba que hi ha un producte anomenat *atoxil*, a base d'òxid d'arseni, que havia guarit algun malalt infectat del tripanosoma, però que l'havia deixat cec. Pensà: hem de trobar la manera de combinar l'atoxil amb una substància que no cremi el nervi òptic i haurem resolt el problema. I van començar a fer assajos. Quan van arribar al 606 (quina paciència, oi?) van trobar que efectivament matava tripanosomes i els ratolins infectats no es veien perjudicats en res. Però... no va servir per a la malaltia de la son, sinó per a una altra, la sífilis. Aquesta malaltia vergonyant es considerava incurable. També se'n deia el *mal francès*. El nom de *sífilis* l'havia posat el 1530 el metge italià Girolamo Francastoro, tret de la mitologia grega: era era el càstig imposat per Apol·lo al pastor Syphilo per haver-lo ofès. En una revista que rebia Ehrlich s'hi llegia que els tripanosomes estaven emparentats amb el *Treponema pallidum*, responsable de la sífilis. Provà amb galls i gallines infectats per veure si amb el Salvarsan es curaven i l'èxit l'acompanyà. Era el 9 de juny de 1909. Ho digué al Doctor Konrad

Alt que es va atrevir, després de comprovar que la injecció no era perjudicial, a posar una dosi del producte en 23 sífil·tics. L'èxit fou total en aquest cas. Van patentar el producte amb el nom de *Salvarsan* (arsènic que salva).

Però després que es comercialitzà el fàrmac per la casa Hoechst a partir del 1910, que en va enviar 65.000 mostres gratuïtes a metges de tot el món, apareixien casos en què el pacient emmalaltia o moria. La dosi no podia ser la mateixa per a qualsevol sífil·tic, perquè presentava efectes secundaris segons la predisposició del pacient: icterícia, necrosi al lloc de la injecció, complicacions hepàtiques,... I de vegades la mort, exactament 109 casos fins al 1914. Per això Ehrlich no es conformà amb el Salvarsan i seguí fent provatures. Finalment al 1914 podia presentar el *Neosalvarsan*, no tan agressiu i més fàcil de dissoldre. El nom vulgar del medicament va ser de *bales màgiques*.

El nostre investigador encara va anar fent més i més recerques. La quimioteràpia (nom posat pel mateix Ehrlich) que ell inaugurava demostrà que hi havia productes químics, sintetitzables en els laboratoris, capaços d'inhibir bacteris perjudicials sense perjudicar el cos humà. Molts medicaments que s'anaren descobrint al llarg del segle xx seguien el camí que Ehrlich havia fressat.

Va morir el 20 d'agost de 1915, malalt d'excés de feina, ens diu Martha Marquard que en va escriure la biografia. El 1908 havia rebut el premi Nobel de Fisiologia i Medicina. També els doctorats *honoris causa* de les universitats d'Oxford, Chicago i Atenes i el càrrec honorífic prussià de Conseller Privat. El carrer de Frankfurt on hi havia el seu Institut (que ara també porta el seu cognom) passà a dir-se Paul Ehrlichstrasse, nom que esborraren després els nazis perquè Ehrlich era jueu. Però acabada la guerra es restablí i, fins i tot, com ja hem dit, es posà el nom d'Ehrlichstadt al seu poble natal.

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

VACANCES

Misses a llocs d'estiueig de l'interior

✓ ALELLA

Parròquia de Sant Feliu

V.: 20.00 h. D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h.

✓ ALMACELLES

Parròquia de la Mare de Déu de la Mercè

V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h, 18.00 h.

Suchs

D.: 8.30 h, 12.30 h.

✓ BAGÀ

Parròquia de Sant Esteve

V.: 20.0 h. D.: 11.00 h.

Santuari de Paller

D.: 10.00 h.

Residència

D.: 9.00 h.

✓ BANYOLES

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.

Monestir

V.: 18.00 h. D.: 9.00 h.

Sant Pere

V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

✓ BERGA

Parròquia de Santa Eulàlia

D.: 12.00 h,

Església de Sant Joan

V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h.

Convent dels Franciscans

V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h.

Sagramentàries

V.: 19.30 h. D.: 11.00 h.

Santuari de Queralt

D.: 11.00 h, 12.00 h.

✓ BISBAL d'EMPORDÀ, LA

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 20.00 h.

Convent dels Franciscans

V.: 19. h. D.: 11.00 h.

✓ BESALÚ

Parròquia de Sant Vicenç

V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ BORGES DEL CAMP, LES

Parròquia de l'Assumpció

V.: 20.30 h. D.: 12.00 h.

Capella del Carme, D.: 19.30 h.

✓ CABRILS

Parròquia de Santa Creu

V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h.

✓ CALDES DE

MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve

V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.

✓ CAMPRODON

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 12.00 h, 20.00 h.

Capella del Carme D.: 10.00

✓ CASTELLAR DE N'HUG

Parròquia de Santa Maria

D.: 12.00 h.

✓ CASTELLFOLLIT DE

LA ROCA

Parròquia del Santíssim Salvador

V.: 19.45 D.: 11.30 h.

✓ CASTELLÓ d'EMPÚRIES

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h., 12.00 h., 20.30 h.

Empúriabrava: Centre Cívic

V.: 19.00 h.

✓ Cerdanya, LA

Alp

Parròquia de Sant Pere

V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.

Bellver

Parròquia de Sant Jaume

V.: 20.00 h. (Santuari de Talló)

D.: 12.00 h.

Bor

D.: 13.00 h.

Das

D.: 10.00 h.

Prats

V.: 18.00 h.

Prullans

D.: 10.30 h.

Urús V.: 18.30 h

✓ FIGUERES

Parròquia de Sant Pere

V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.

Parròquia de La Immaculada i St. Pau

V.: 20.30 h. D.: 11.30 h, 20.30 h.

Parròquia del Bon Pastor

V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h.

Parròquia de la Sgda. Família

V.: 20.15 h. D.: 11.00 h.

Capella dels Desemparats

V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h, 11.30 h, 19.00 h.

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h. D.: 10.30 h.

✓ GARRIGA, LA

Parròquia de Sant Esteve

V.: 20.30 h.

D.: 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h.

✓ GUALBA

Parròquia de Sant Vicenç

V.: 19.30 h. D.: 12.00 h.

✓ GUARDIOLA DE BERGUEDA

Parròquia de Sant Llorenç

V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ LA JONQUERA

Parròquia de Santa Maria

D.: 12.00 h.

✓ LLANARS

Parròquia de Sant Esteve

V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h.

✓ LLÍVIA

Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels

V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ MARTINET

Parròquia de Sant Eloi

V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.

✓ MORELLA

Parròquia de l'Assumpció de Maria (Basilica)

V.: 20.15 h. D.: 12.00 h, 18.30 h.

Parròquia de Sant Joan

Baptista

D.: 10.00 h.

✓ OLOT

Parròquia de Sant Esteve

V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h,

20.00 h. (vespres)

Temple del Carme

V.: 20.30 h. D.: 7.30 h, 9.30 h,

11.30 h, 20.30 h. (vespres)

Santuari del Tura

D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.

Divina Providència

V.: 18.30 h. D.: 18.30 h. (vespres)

El Cor de Maria

V.: 19.00 h. D.: 13.00 h.

Residència del Tura

V.: 18.00 h. D.: 11.00 h, 18.00 h. (vespres)

Parròquia de Sant Cristòfol

(Les Fonts)

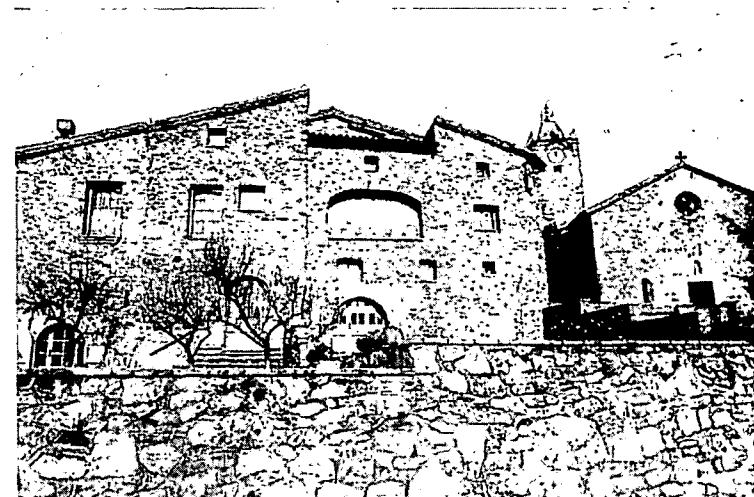
D.: 10.45 h.

Sagrat Cor (Caputxins)

V.: 19.00 h. D.: 9.30 h,

Parròquia de Santa Maria

(Batet)

Sant Jaume de Queralt.

D.: 12.15 h.

Parròquia de Sant Pere Màrtir

V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.

Maria Reina, D.: 12.00 h.

Les Planotes

V.: 18.00 h.

Parròquia de Sant Roc

V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

✓ PALS

Parròquia de Sant Pere

V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ PERALADA

Parròquia de Sant Martí

V.: 21.00 h. D.: 12.00 h.

✓ POBLA DE LILLET, LA

Parròquia de Santa Maria

V.: 19.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.

Santuari de Falgars

D.: 13.00 h.

✓ PONT DE SUERT, EL

Parròquia de l'Assumpció

V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.

✓ PRADES

Parròquia de Santa Maria

V.: 19.15 h. D.: 13.00 h.

✓ PREMIÀ DE DALT

Parròquia de Sant Pere

V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h,

20.00 h.

La Cisa

V.: 18.30 h.

✓ PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00 h,

11.00 h, 12.00 h, 13.00 h. 20.00 h.

✓ QUERALTBS

Parròquia de Sant Jaume

V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.

Santuari de la Mare de Déu de

Núria

V.: 19.00 h. D.: 12.30 h.

✓ RIBES DE FRESE

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h. D.: 9.45 (Residència Geriàtrica) 12.30 h, 20.00 h.

✓ RIPOLL

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h.

Parròquia de Sant Josep Obrer

V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ VALL D'ARAN

Vielha - Parròquia de Sant

Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.

Baqueira - Parròquia Mare de Déu de les Neus V.: 19.30 h.

Bossost - Parròquia de la Purificació de N. S. V.: 20.00 h.

D.: 12.00 h.

Salardú - Parròquia de Sant Andreu D.: 11.00 h.

Les - Parròquia de Sant Joan Baptista D.: 11.00 h, 19.30 h.

Arties - Parròquia de Santa Maria D.: 12.30 h.

Betren - Parròquia de Sant Serni D.: 9.00 h.

✓ VALLS D'ANDORRA

Canillo

D.: 11.30 h.

Soldeu.

D.: 10.00 h.

Santuari de Meritxell

V.: 18.00 h. D.: 12.30 h.

Encamp

Parròquia de Santa Eulàlia

V.: 19.30 h. D.: 12.00 h.

Parròquia de Sant Miquel

D.: 10.30 h.

Pas de la Casa, El

V.: 19.30 h. D.: 19.30 h.

Ordino

V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.

La Massana

V.: 20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h.

Arinsal V.: 19.00 h.

Santa Coloma

D.: 10.30 h.

Sant Julià de Lòria

V.: 19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h.

Escaldes, Les.

V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 19.30 h.

✓ ANDORRA LA VELLA

Parròquia de Sant Esteve

V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 19.30 h.

Parròquia de Santa Maria Fener

V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h.

✓ VALLS D'ÀNEU

Sort

V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.

Rialb

V.: 19.00 h. D.: 12.00 h.

Llavorsí

D.: 12.00 h.

Ribera de Cardós

V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.

Esterrí d'Àneu

JULIOL ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PRECIOSÍSSIMA SANG DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

Altres bisbats

• **MISSATGERS DE LA PAU.**— El 26 de juliol, de 12.00 a 18.00, celebra el Dia dels Avis a Santiago de Compostela. Més informació: tel. 913 643 940, fax 913 660 598, a/e: edaddorada@tsai.es

• **TAIZÉ.**— Trobades de joves a Taizé durant els mesos de juliol, agost i setembre. Condicions per participar-hi: fins als 14 anys, només poden anar acompanyats amb la família; de 15 a 16 anys, han d'anar acompanyats per un responsable major de 20 anys i del mateix sexe; de 17 a 29 anys, només cal apuntar-se (grups de reflexió, treball, silenci o cor); de 30 o més anys, només poden anar una setmana a l'any. Més informació: Equip d'Acollida, dilluns, dimecres i divendres, de 19.30 a 21.00, tel. 934 873 994 o Delegació de Pastoral de Joventut, tel. 933 011 277, a/e: djoventut@infonegocio.com

• **FUNDACIÓ LESE DATS DEL HO-ME.**— Organitza l'exposició «Palomares» de María Belén Pérez Gómez, al monestir de Santa Maria de Valbuena (Valladolid), que es pot visitar fins al 1 d'agost. Més informació: tel. 983 683 159, fax 983 683 163, a/e: fedhpa@lasedades.es, web: www.lasedades.es

• **UIMP.**— Organitza del 2 al 6 d'agost un curs sobre *Política y procesos democráticos en la América Latina del último cuarto de siglo*, dirigit per

Manuel Alcántara, al Palau de la Magdalena. Més informació: tel. 915 920 612 i 942 298 700, web: www.uimp.es

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Del 2 al 9 d'agost, sobre *Retos actuales del seguimiento de Jesús*, dirigits per Rufino Callejo, o.p., a la casa d'espiritualitat Mare de Déu del Camí (Lleó); del 20 al 27, dirigits per José M. Viejo, o.p., sobre *Jesucristo, centro de la vida cristiana*. Més informació: tel. 987 302 049 i 650 552 201, a/e: vcaminod@dominicos.org

• **RELIGIOSES.**— Del 2 al 11 d'agost, exercicis espirituals per a religioses, dirigits per Antonio González, s.m., a la casa d'espiritualitat de les Missioneres Creuades de l'Església (Zamora). Més informació: tel. 980 531 670.

• **GERMANS DE SANT JOAN DE DÉU.**— Organitzen del 2 al 14 d'agost un camp de treball hospitalari, per a majors de 18 anys, a Palència. Més informació: tel. 979 742 300, G. Juan A. Diego.

• **CÀNTIC ESPIRITUAL.**— Del 4 al 10 d'agost, curs sobre el *Cántico espiritual*, dirigit per Antonio A. Sánchez Cabezas, o.c.d., a la casa d'espiritualitat Sant Joan de la Creu (Úbeda). Més informació: tel. 953 750 615, a/e: ocdubeda@terra.es

• **CENTRE SANT IGNASI.**— De l'11 al 20 d'agost, exercicis espirituals personalitzats per a novícies i novícies, dirigits per José Ignacio García Jiménez, s.j., al centre d'espiritualitat Sant Ignasi (Salamanca); del 21 al 30, per a sacerdots i religiosos, dirigits per Luis M. García Domínguez, s.j. Més informació: tel. 923 125 163, a/e: secreces@jesuitas.es

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a tothom, del 13 al 19 d'agost, dirigits per Guillermo Botero, o.c.d., a la casa d'espiritualitat Sant Joan de la Creu (Úbeda). Més informació: tel. 953 750 615, a/e: ocdubeda@terra.es

• **ACCIÓ CATÒLICA D'ÚBEDA.**— Organitza del 15 al 31 d'agost camps de treball per a nois de 9 a 12 anys, a Chiclana de la Frontera (Cadis). Més

informació: tel. 953 750 936.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS.**— Del 21 al 30 d'agost, dirigits per Francisco J. Ruiz Pérez, s.j., al centre d'espiritualitat de Salamanca. Més informació: tel. 923 125 000.

• **FACULTAT DE TEOLOGIA DE GRANADA.**— Organitza del 23 al 27 d'agost un curs bíblic sobre *El profetismo en el exilio*. Més informació: tel. 958 162 486, a/e: info@teol-granada.com

• **SACERDOTS I SEMINARISTES.**— Del 23 al 28 d'agost, exercicis per a sacerdots i seminaristes, dirigits per J. René Blanco Vega. Organitza: Sacerdots del Prado, a la casa d'exercicis Santa Teresa (Àvila). Més informació: tel. 914 700 717 i 606 663 327, a/e: pradoe@telefonica.net

• **MISSIONS.**— Del 23 al 28 d'agost, LI Convivència d'Animació Missionera sobre *Eucaristia y misión*, per a seminaristes. Organitza: IEME, a la casa de les Germanes Dominiques de l'Anunciata (Madrid). Més informació: tel. 917 268 427, a/e: ieme@planalfa.es, web: www.ieme.org

• **EXPERIÈNCIA MISSIONERA.**— Del 11 al 26 de setembre, per a majors de 18 anys, al Marroc. Organitza: província bètica o.f.m. Més informació: tel. 927 244 812, a/e: pjvofmbetica@wanadoo.es

• **VIATGE-AULA A LA ROMA PALEOCRISTIANA.**— Per conèixer el desenvolupament i l'aportació de les primeres comunitats cristianes a la Roma imperial. Serà del 1 al 7 d'octubre. Guiarà el viatge el Dr. Jesús Oliver-Bonjoch, professor de la Facultat de Filosofia, i Mn. Josep Joan Badia, vicari de la basílica de la Mercè. Patrocina: Fundació Eidos. Més informació: tel. 934 100 405. Data límit d'inscripció: 30 de juliol.

• **CURS BÍBLIC-ECUMÈNIC.**— El centre ecumènic Missioneres de la Unitat de Madrid ofereix, en l'any acadèmic 2004-2005, un curs de 100 hores que constitueix una iniciació a la teolo-

gia ecumènica i bíblica. Més informació: tel. 913 675 840.

Barcelona

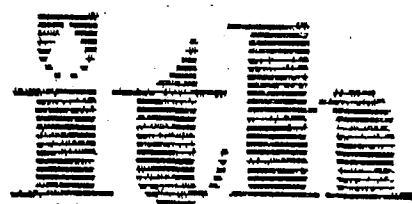
• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS.**— El 25 de juliol, cloenda de la I Trobada de Fraternitat Hispanocultural: a les 19.00, lliurament de premis als equips participants en el Torneig Llampec de futbol sala; extraordinari festival folklòric. Plaça Espanyola de l'Hospitalet.

• **PIA ALMOINA.**— Fins al 25 de juliol es poden visitar les exposicions de la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids (Fràter), de l'orde hospitalari de Sant Joan de Déu, i l'exposició missionera «Déu té un somni».

• **ESGLÉSIA DE SANTA ANNA.**— El 26 de juliol, festivitat de Santa Anna, misses a les 10.00 i a les 12.00. Celebració solemne a les 20.00.

• **FESTA DE SANT GAIETÀ.**— A partir del 26 de juliol, abans de la missa vespertina de les 20.00, exercici de la novena; el 7 d'agost, misses a les 9.30 i a les 20.00, concelebració eucarística presidida per Mn. Ramon Corts, a l'església dels pares teatins. Més informació: tel. 934 549 863.

• **CASA D'EXERCICIS DE SARRIÀ.**— De l'1 al 10 de setembre, exercicis espirituals dirigits pel P. Juan M. Berges, s.j. Més informació: tel. 932 058 134, fax 932 058 135, a/e: cexercicis@sjtar.org

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— El 14 d'octubre, a les 19.30, inaugura el curs amb la conferència *Què ha quedat del IV Parlament Mundial de les Religions?*, a càrrec de Francesc Rovira. C/ Bailèn, 10 - Barcelona, tel. 932 463 300, fax 932 656 926.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18.03 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

CURSETS DE CRISTIANDAT

Casa d'espiritualitat de Banyoles, 5 - 8 d'agost

Tres dies per conèixer i aprofundir el fonamental cristià

Tel. 972 571 758

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

Ajudeu-nos, si us plau, a fer el bé
(2100 0681 01 0200194299)

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. Els donatius desgraven un 20% del total a l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

«La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan, és la mòbil, magnífica anella que amb pausa i amb mida va lenta oscil·lant.» Tot i aquesta realitat cantada pel poeta Joan Maragall i constatada per personatges prou il·lustres com Albert Einstein o Thomas Mann, el cert és que la sardana, ja sigui per desídia, ja sigui per desconeixement, fa temps que ha esdevingut una dansa per a «nostàlgics» amb poc relleu generacional. Si l'estat de salut d'una cultura es diagnostica sobretot per l'ús que se'n fa a peu de carrer, no hi ha dubte que la cultura catalana es troba en perill de mort, si més no a la gran ciutat. Conscients d'aquesta realitat poc engrescadora però també delerosos de capgirar-la, la Fundació Universal de la Sardana vol fer present la cultura catalana durant els Jocs Olímpics d'Atenes. Josep Espar i Tico, director general de la fundació, ens explica en què consisteix aquest viatge cultural que, sota el títol «El Pont de la Mar Blava», tindrà lloc del 5 al 10 d'agost. (Per a més informació: tel. 934 125 733)

Josep Espar i Tico dirigeix la Fundació Universal de la Sardana

«La reivindicació d'un poble és un fet espiritual»

—Per què va néixer la Fundació Universal de la Sardana?

—Va néixer amb la finalitat d'assegurar que a l'acte inaugural dels Jocs Olímpics de Barcelona, de l'any 1992, es ballés la sardana.

—Que potser no hi tenia assegurada la presència?

—Certament hi havia el perill que no hi fos, amb l'excusa que si es ballava la sardana també hi hauria d'haver altres manifestacions folklòriques d'arreu de l'Estat. Després dels jocs de Barcelona també hem estat presents als d'Atlanta i als de Sidney.

—I ara cap a Atenes. En què consistirà aquest «Pont de la Mar Blava»?

—Anant a Atenes podem recordar l'itinerari dels catalans per la Mediterrània. Viatjarem a l'Alguer (Sardenya) i a Grècia (Atenes, Epidaure, Micenes, Salamina, Súnion, Palea Fokea). Celebrem l'acte d'agermanament de l'Escala-Empúries amb la població de Palea Fokea, ja que és d'allí d'on van sortir els primers grecs que van venir a la península.

—Per què proposen la sardana com la dansa pròpia dels Jocs Olímpics?

—Perquè l'esperit olímpic i l'esperit de la sardana són pràcticament el mateix: agermanament de pobles, obertura, ordre i solidaritat. Durant la ballada de sardanes que farem sota l'emparrat del

Partenó d'Atenes («la plus bella joia que al món sia», que deia Pere el Cerimoniós l'any 1380), farem aquesta sol·licitud al president dels Jocs Olímpics. Com que en el seu moment el Senat espanyol no va acceptar que la sardana fos candidata a ser declarada patrimoni de la humanitat, ara hem d'intentar que si més no sigui coneguda i valorada, pels de fora però sobretot per la gent d'aquí.

—Tampoc no és prou valorada a casa nostra?

—No, la prova és que els joves no ballen sardanes. Però arribarà un moment que ser modern consistirà justament a reivindicar els costums de cada poble, perquè a mesura que passa el temps la gent s'adona que l'actual falsa modernitat és destructora. Nosaltres esperem que tant a Catalunya com a la resta del món sorgiran moviments de reconstrucció que donaran valor a allò propi de cada país.

—Això en un món caracteritzat per la globalització...

—Hi ha una globalització negativa, i és la que intenta esborrar la personalitat de cada poble.

—Què pot aportar el poble català en aquest intercanvi cultural?

—El valor que la varietat no vol dir uniformitat i que, per tant, perquè una cosa sigui diversa ha de tenir molts elements individuals.

—Per això és important que arreu del món es conegui la cultura catalana?

—El català ha quedat fora de la Unió Europea, i això vol dir que o nosaltres ens afirmem com a poble o desapareixem del mapa dels pobles del món.

—I com ens hem d'afirmar com a poble?

—Per la presència cultural que tinguem al món. Per exemple, el compositor Pau Casals, abans de començar a tocar el violoncel a la seu de l'ONU, va fer la seva famosa afirmació de la identitat catalana: «Sóc català... Catalunya va tenir el primer Parlament, molt abans que Anglaterra...» Pau Casals, a més de ser culturalment potent, ho era en un sentit espiritual i d'amor al seu país. Si Antoni Gaudí no hagués fet cap professió de catalanitat, a hores d'ara seria reconegut com un gran arquitecte universal i prou. Ara, en canvi, el podem reivindicar com un arquitecte català universal, perquè va ser detingut per voler assistir a una manifestació catalana; perquè, quan va venir el rei a visitar les obres de la Sagrada Família, li va parlar en català; perquè Antoni Gaudí era un esperit religiós, nacionalment català i, a més, la seva obra és universal.

—Per què lliga cultura amb espiritualitat?

—Perquè la reivindicació d'un poble és un fet espiritual, i això va ser descobert molt aviat per gent d'Església que lligava l'espiritualitat religiosa a l'espiritualitat de país. És el cas d'Antoni Gaudí, de Vidal i Barraquer, de Torras i Bages, del Dr. Pere Tarrés... En el procés de la Renaixença i de la recuperació de Catalunya, el paper de l'Església ha estat fonamental. Ningú no pot negar que la realitat d'un poble és un fet espiritual i que aquest poble té la seva espiritualitat pròpia.

Carme Munté

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

No al pensament únic

Hem pogut llegir, amb poques setmanes de diferència, dos pronunciaments polítics que trenquen la tendència, avui tan generalitzada, a una nova forma de pensament únic. Em refereixo a un article del socialista francès Jospin i a un altre del demòcrata-cristià català Duran i Lleida, tots dos a propòsit de la legalització de les parelles homosexuals. L'un i l'altre tenen el mèrit d'estar plenament integrats en la cultura democràtica i, per tant, de no negar a ningú el dret a pensar d'una altra manera. Posen, això sí, sobre la taula les seves raons, no menys dignes de respecte que les altres.

Hem deixat enrere, felicitment, la dura imposició d'un altre pensament únic que estigmatitzava l'homosexualitat i discriminava fins a l'insult i la irrisió les persones d'aquesta tendència sexual. Hem avançat molt en aquesta línia, absolutament positiva. Resulta comprensible, tanmateix, que molts que han estat víctimes d'aquella discriminació mantinguin les ferides obertes i se sentin fets de rescabalar-se'n. Ara bé, això no hauria de portar-los més enllà del que és equitatiu. Hi ha diverses maneres de pensar des del respecte: es pot opinar, per exemple, que no cal passar a l'enaltiment obligat de la condició d'homosexual, que n'hi hauria prou amb el seu reconeixement. I es pot pensar, igualment, que un ordenament legal de les parelles homosexuals que respongui a les seves necessitats jurídiques i socials no necessita fer servir el nom de matrimoni que molts preferim mantenir en la seva accepció de sempre. No és ofensiu per a ningú que Jospin subratlli els valors del matrimoni entès com a unió d'home i dona, ni que Duran inviti els ciutadans a votar en consciència sobre els nous projectes de legislació. No es pot pressionar a base de considerar homofòbia tota discrepància amb aquests projectes. Perquè

no ho és. O, si més no, no necessàriament. Des del punt de vista més exigent de la moral catòlica, la qüestió de l'homosexualitat forma part d'una seqüència de temes que ens posen en contradicció amb el pensament dominant. D'entrada, això no ens hauria d'acomplexar: trencar el pensament únic que ens és imposat abassegadorament constitueix, en principi, un valor. Però no ens podem aturar aquí: els valors cal saber-los administrar. Com? Apunto, només, tres línies de reflexió que ja he comentat altres vegades, aquí mateix.

1. Hem de fer, a l'Església, un gran esforç de precisió i de responsabilitat: escoltant molt, en primer lloc, els de dins mateix de la comunitat que viuen situacions difícils. I centrant-nos en allò realment exigible, sense barrejar-hi connotacions culturals optatives.

2. El nostre missatge és proposta, no imposició. Ens caldria recuperar l'encís de l'alternativa lliure, de l'oferta difícil i, a primera vista, provocativa... I treure'ns de sobre la imatge caduca de la coacció i del recurs als poders mundans.

3. És urgent resituar determinades exigències ètiques en la globalitat de l'Evangeli, de manera que el primer pla l'ocupi sempre el rostre amorós del Déu de Jesús.

Eduard Brufau

Ara mateix

Rauxa

Dins de les múltiples activitats i esdeveniments programats dins del Fòrum de les Cultures un dels més esperats era el Parlament de les Religions del Món. Hi havia expectació per comprovar quina seria la resposta ciutadana, i si el nombre de visitants seria elevat. I resulta que segons totes les fonts aquesta trobada ha reunit pel cap baix 8.000 persones, i fins i tot s'ha arribat a parlar de més de 10.000. Aquesta participació converteix de llarg el Parlament de les Religions en l'acte més exitós del Fòrum, i ja s'han sentit força veus que afirmen que aquesta trobada ha aportat vitalitat i energia a un Fòrum ensopit.

Vet aquí, doncs, que en una època que alguns ja han batejat pomposament de «postreligiosa», justament la religió és el que ha atret més gent de totes les activitats del Fòrum. Senyal inequívoc que la fe —contra el que molts s'obstinen a fer-nos creure— continua sent una realitat molt present en el món contemporani. Tot l'estament polític hauria de prendre bona nota d'aquesta resposta massiva. Potser així comprendrà —com ja han dit alguns dels ponents del Parlament— que per organitzar trobades interreligioses no cal la tutela dels polítics, sobretot si aquests no tenen cap mena de fe religiosa.